

Утверждено и введено в действие
приказом заведующей МБДОУ
«Детский сад № 3 «Кояшкай»
Чистопольского муниципального района
«1» сентября 2021 г. №116
Г.И.Салахеева

**Рабочая программа
подготовительная к школе группа
на 2021-2022 учебный год**

**в соответствии с
ФЕДЕРАЛЬНЫМ ГОСУДАРСТВЕННЫМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМ
СТАНДАРТОМ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Воспитатели:
Вафина Г.Н.
Габитова Р.Р.

Чистополь, 2021 г.

Содержание

1.Целевой раздел.....	3-7стр.
1.1. Пояснительная записка.....	1стр.
1.2. Цели и задачи реализации рабочей программы.....	3-4стр.
1.3. Принципы и подходы к формированию программы.....	4-5 стр.
1.4. Характеристика особенностей развития детей подготовительной к школе группы (6-7 лет).....	5-7 стр.
1.5. Целевые ориентиры.....	7стр.
2.Содержательный раздел.....	8-93 стр.
2.1. Балалар һәм педагогларның бердәм эшчәнлеген оештыру буенча “Кыңгыраулар” исемле мәктәпкә әзерлек төркемендә 2016-2017 нче уку елына комплекслы-тематик планлаштыру.....	8-81 стр.
2.2. Содержание УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (автор Зарипова З.М).....	82-85 стр.
2.3. Содержание УМК «Изучаем русский язык» (автор Гаффарова С.М.).....	85-87 стр.
2.4. Региональная программа дошкольного образования.....	87-93 стр.
3.Организационный раздел.....	94-102 стр.
3.1. Общий режим дня воспитанников на холодный период.....	94 стр.
3.2. Сетка организованной образовательной деятельности на 2016-2017 учебный год.....	94 стр.
3.3. Учебный план.....	95 стр.
3.4. Социальный паспорт группы.....	96 стр.
3.5. Особенности традиционных мероприятий, праздников.....	96-98 стр.
3.6. Работа с родителями воспитанников.....	99 стр.
3.7. Программно-методическое обеспечение программы.....	99-100 стр.
3.8. Организация предметно-пространственной среды.....	100-102 стр.

1. Целевой раздел

1.1. Пояснительная записка

Настоящая рабочая программа разработана на основе примерной основной общеобразовательной программы дошкольного образования "От рождения до школы" под ред. Н.Е.Вераксы, Т.С.Комаровой, М.А.Васильевой и отражает особенности содержания и организации образовательного процесса в группе подготовительного дошкольного возраста. Программа спроектирована с учётом ФГОС дошкольного образования, особенностей образовательного учреждения, региона и муниципалитета, образовательных потребностей и запросов воспитанников. Определяет цель, задачи, планируемые результаты, содержание и организацию образовательного процесса на ступени дошкольного образования.

Рабочая программа разработана на основе требований ФГОС дошкольного образования, утвержденного приказом Министерства образования и науки РФ от 17 октября 2013 года № 1155, с использованием следующих нормативно-правовых документов:

1. Конституция РФ (1993 г.).
2. Конвенция ООН о правах ребенка (1989 г.).
3. Федеральный Закон РФ от 29.12.2012 №273 – ФЗ «Об образовании в РФ».
4. Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 15.05.2013 г №26 «Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы в дошкольных организациях».
5. ФГОС дошкольного образования (утвержден Советом Минобрнауки РФ 28.08.2013 г.).
6. Приказ Министерства образования и науки РФ (Минобрнауки России) от 30.08.2013г. №1014. Москва « Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования».
7. Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования. Приказ Минобрнауки России от 17.10.2013г. №1155
8. Профессиональный стандарт педагога (педагогическая деятельность в сфере дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего образования). (Приказ Министерства труда и социальной защиты РФ от 18.10.2013. №544н).
9. Комментарии к ФГОС дошкольного образования (методические рекомендации Минобрнауки России от 28.02.2014 г. №08-249).

МБДОУ «Детский сад №3 «Кояшкай» функционирует в режиме 12-часового пребывания воспитанников в период с 6-00 до 18-00 часов при 5-дневной рабочей неделе. В режим дня включены: образовательная деятельность и деятельность по присмотру и уходу. Рабочая программа реализуется в течение всего пребывания воспитанников в детском саду.

МБДОУ «Детский сад №3 «Кояшкай» расположен по адресу: РТ г. Чистополь ул. К.Маркса д.62 В

Е-Mail Ds3.Chis@tatar.ru

Телефон +7(843)-425-17-53

Общие сведения о группе.

В подготовительной группе на начало учебного года 21 человек, из них: 12 мальчиков и 9 девочек. Все дети соответствуют возрастным рамкам данной группы.

1.2. Цели и задачи реализации рабочей программы

Программа направлена на создание условий развития ребенка 6-7 лет, открывающих возможности для его позитивной социализации, личностного развития, развития инициативы и творческих способностей на основе сотрудничества со взрослыми и сверстниками и соответствующим возрасту видам деятельности, создание развивающей образовательной среды, которая представляет собой систему условий социализации и индивидуализации детей.

Ведущие цели Программы — создание благоприятных условий для полноценного проживания ребенком дошкольного детства, формирование основ базовой культуры личности, всестороннее развитие психических и физических качеств в соответствии с возрастными и индивидуальными особенностями, подготовка к жизни в современном обществе, формирование предпосылок к учебной деятельности, обеспечение безопасности жизнедеятельности дошкольника 6-7 лет.

Эти цели реализуются в процессе разнообразных видов детской деятельности: игровой, коммуникативной, трудовой, познавательно-исследовательской, продуктивной (изобразительная, конструктивная и др.), музыкальной, чтения.

Для достижения целей Программы первостепенное значение имеет решение следующих задач:

- забота о здоровье, эмоциональном благополучии и своевременном всестороннем развитии каждого ребенка;
- создание в группе атмосферы гуманного и доброжелательного отношения ко всем воспитанникам, что позволяет растить их общительными, добрыми, любознательными, инициативными, стремящимися к самостоятельности и творчеству;
- максимальное использование разнообразных видов детской деятельности, их интеграция в целях повышения эффективности воспитательно-образовательного процесса в подготовительной к школе группе ДОО;
- творческая организация воспитательно-образовательного процесса;
- вариативность использования образовательного материала, позволяющая развивать творчество детей 6-7 лет в соответствии с интересами и наклонностями каждого ребенка;
- уважительное отношение к результатам детского творчества;
- единство подходов к воспитанию детей в ДОО и семье;
- соблюдение в работе детского сада и начальной школы преемственности, исключающей умственные и физические перегрузки в содержании образования детей старшего дошкольного возраста, обеспечивающей отсутствие давления предметного обучения.

Программа сформирована, как программа психолого-педагогической поддержки, позитивной социализации и индивидуализации, развития личности детей подготовительной группы и определяет комплекс основных характеристик дошкольного образования.

Распределение тематики занятий по неделям достаточно вариативно, его можно перемещать в зависимости от педагогической ситуации. Педагогу, работающему в группе, следует доверять собственному опыту, интуиции, опираясь на возможности детей. В течение недели осуществляется разнообразная комплексная работа, последовательность проведения которой педагоги, ориентируясь на представленную табличную форму, могут варьировать.

Рабочая программа представлена в виде комплексно-тематического планирования с использованием следующих областей развития:

- физическое развитие;
- социально - коммуникативное развитие;
- познавательное развитие;
- речевое развитие;
- художественно-эстетическое развитие.

1.3. Принципы и подходы к формированию программы

Содержание рабочей программы подготовительной к школе группы составлено с учетом принципов и подходов к формированию образовательных программ, отраженных в Федеральном государственном образовательном стандарте дошкольного образования.

Программа построена на основе учёта конкретных условий, образовательных потребностей и особенностей развития детей подготовительной к школе группы.

Программа направлена на всестороннее развитие детей 6-7 лет, формирование их духовных и общечеловеческих ценностей, а также способностей и интегративных качеств.

В Программе отсутствуют жесткая регламентация знаний детей и предметный центризм в обучении.

Программа построена с учетом следующих принципов:

- развивающего образования, целью которого является развитие ребенка 6-7 лет;
- сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости;
- соответствует критериям полноты, необходимости и достаточности (позволяя решать поставленные цели и задачи при использовании разумного «минимума» материала);
- обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей старшего дошкольного возраста, в ходе реализации которых формируются такие качества, которые являются ключевыми в развитии дошкольников;
- принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями детей 6-7 лет, спецификой и возможностями образовательных областей;
- основывается на комплексно-тематическом принципе построения образовательного процесса;
- предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности старших дошкольников не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов;
- предполагает построение образовательного процесса в подготовительной группе на адекватных возрасту формах работы с детьми;
- допускает варьирование образовательного процесса в подготовительной группе в зависимости от региональных особенностей;
- строится с учетом соблюдения преемственности между детским садом и начальной школой, сотрудничество с семьей.

1.4. Характеристика особенностей развития детей подготовительной к школе группы (6-7 лет)

В сюжетно-ролевых играх дети подготовительной к школе группы начинают осваивать сложные взаимодействия людей, отражающие характерные значимые жизненные ситуации, например, свадьбу, рождение ребёнка, болезнь, трудоустройство и т.д.

Игровые действия детей становятся более сложными, обретают особый смысл, который не всегда открывается взрослому. Игровое пространство усложняется. В нём может быть несколько центров, каждый из которых поддерживает свою сюжетную линию. При этом дети способны отслеживать поведение партнёров по всему игровому пространству и менять своё поведение в зависимости от места в нём. Так, ребёнок уже обращается к продавцу не только как покупатель, а как покупатель-мама или покупатель-шофёр и т.п. Исполнение роли акцентируется не только самой ролью, но и тем, в какой части игрового пространства эта роль воспроизводится. Например, исполняя роль водителя автобуса, ребёнок командует пассажирами и подчиняется инспектору ГИБДД. Если логика игры требует появления новой роли, то ребёнок может по ходу игры взять на себя новую роль, сохранив при этом роль,

взятую ранее. Дети могут комментировать исполнение роли тем или иным участником игры.

Образы из окружающей жизни и литературных произведений, передаваемые детьми в изобразительной деятельности, становятся сложнее. Рисунки приобретают более детализированный характер, обогащается их цветовая гамма. Более явными становятся различия между рисунками мальчиков и девочек. Мальчики охотно изображают технику, космос, военные действия и т.п. Часто встречаются и бытовые сюжеты: мама и дочка, комната и т.д.

Изображение человека становится ещё более детализированным и пропорциональным. Появляются пальцы на руках, глаза, рот, нос, брови, подбородок. Одежда может быть украшена различными деталями.

При правильном педагогическом подходе у детей формируются художественно-творческие способности в изобразительной деятельности.

Дети подготовительной к школе группы в значительной степени освоили конструирование из строительного материала. Они свободно владеют обобщёнными способами анализа, как изображений, так и построек; не только анализируют основные конструктивные особенности различных деталей, но и определяют их форму на основе сходства со знакомыми им объёмными предметами. Свободные постройки становятся симметричными и пропорциональными, их строительство осуществляется на основе зрительной ориентировки.

Дети быстро и правильно подбирают необходимый материал. Они достаточно точно представляют себе последовательность, в которой будет осуществляться постройка, и материал, который понадобится для её выполнения; способны выполнять различные по степени сложности постройки, как по собственному замыслу, так и по условиям.

В этом возрасте дети уже могут освоить сложные формы сложения из листа бумаги и придумывать собственные, но этому их нужно специально обучать. Данный вид деятельности не просто доступен детям – он важен для углубления их пространственных представлений.

Усложняется конструирование из природного материала. Дошкольникам уже доступны целостные композиции по предварительному замыслу, которые могут передавать сложные отношения, включать фигуры людей и животных. У детей продолжает развиваться восприятие, однако они не всегда могут одновременно учитывать несколько различных признаков.

Развивается образное мышление, однако воспроизведение метрических отношений затруднено. Это легко проверить, предложив детям воспроизвести на листе бумаги образец, на котором нарисованы девять точек, расположенных не на одной прямой. Как правило, дети не воспроизводят метрические отношения между точками: при наложении рисунков друг на друга точки детского рисунка не совпадают с точками образца.

Продолжают развиваться навыки обобщения и рассуждения, но они в значительной степени ещё ограничиваются наглядными признаками ситуации.

Продолжает развиваться воображение, однако часто приходится констатировать снижение развития воображения в этом возрасте в сравнении со старшей группой. Это можно объяснить различными влияниями, в том числе и средств массовой информации, приводящим к стереотипности детских образов.

Продолжает развиваться внимание дошкольников, оно становится произвольным. В некоторых видах деятельности время произвольного сосредоточения достигает 30 минут.

У дошкольников продолжает развиваться речь: её звуковая сторона, грамматический строй, лексика. Развивается связная речь. В высказываниях детей отражаются как расширяющийся словарь, так и характер обобщений, формирующихся в этом возрасте. Дети начинают активно употреблять обобщающие существительные, синонимы, антонимы, прилагательные и т.д.

В результате правильно организованной образовательной работы у дошкольников развиваются диалогическая и некоторые виды монологической речи.

В подготовительной к школе группе завершается дошкольный возраст. Его основные достижения связаны с освоением мира вещей как предметов человеческой культуры; освоением форм позитивного общения с людьми; развитием половой идентификации, формированием позиции школьника.

К концу дошкольного возраста ребёнок обладает высоким уровнем познавательного и личностного развития, что позволяет ему в дальнейшем успешно учиться в школе.

В Программе на первый план выдвигается развивающая функция образования, обеспечивающая становление личности ребёнка и ориентирующая педагога на его индивидуальные особенности, что соответствует современным научным концепциям дошкольного воспитания о признании самооценности дошкольного периода детства.

Программа построена на позициях гуманно-личностного отношения к ребёнку и направлена на его всестороннее развитие, формирование духовных и общечеловеческих ценностей и компетенций.

Так же строится на принципе культуросообразности. Реализация этого принципа обеспечивает учёт национальных ценностей и традиций в образовании, восполняет недостатки духовно-нравственного и эмоционального воспитания.

1.5. Целевые ориентиры.

К семи годам ребенок:

- Ребенок имеет первичные представления о своей семье, родном городе Чистополь, природе Республике Татарстан, истории родного края, о людях, прославивших Республику Татарстан. Может рассказать о своем родном городе, назвать его, знает государственную символику родного города Чистополь, Республики Татарстан;
- знает представителей растительного и животного мира Республики Татарстан, имеющих на территории;
- имеет первичные представления о правилах поведения дома, на улице, в транспорте, знает правила обращения с опасными предметами, элементарные правила поведения на дороге, в лесу, парке;
- активно взаимодействует со сверстниками и взрослыми, участвует в совместных играх
- обладает развитым воображением, которое реализуется в разных видах деятельности, прежде всего в игре;
- достаточно хорошо владеет устной речью, может выражать свои мысли и желания, может использовать речь для выражения своих мыслей, чувств и желаний, построения речевого высказывания в ситуации общения, может выделять звуки в словах, у ребенка складываются предпосылки грамотности;
- у ребенка развита крупная и мелкая моторика; он подвижен, вынослив, владеет основными движениями, может контролировать свои движения и управлять ими;
- способен к волевым усилиям, может следовать социальным нормам поведения и правилам в разных видах деятельности, во взаимоотношениях со взрослыми и сверстниками, может соблюдать правила безопасного поведения и личной гигиены
- проявляет любознательность, задает вопросы взрослым и сверстникам, интересуется причинно-следственными связями, пытается самостоятельно придумывать объяснения явлениям природы и поступкам людей;
- обладает начальными знаниями о себе, о природном и социальном мире, в котором живет. Знаком с произведениями детской литературы, обладает элементарными представлениями из области живой природы, естествознания, математики, истории и т. п.
- способен к принятию собственных решений, опираясь на свои знания и умения в различных видах деятельности. Степень реального развития этих характеристик и способности ребенка их проявлять к моменту перехода на следующий уровень образования могут существенно варьировать у разных детей в силу различий в условиях жизни и индивидуальных особенностей развития конкретного ребенка. Программа строится на

основе общих закономерностей развития личности детей дошкольного возраста с учетом сенситивных периодов в развитии.

Программой предусмотрена система мониторинга динамики развития детей, динамики их образовательных достижений, основанная на методе наблюдения и включающая:

- педагогические наблюдения, педагогическую диагностику, связанную с оценкой эффективности педагогических действий с целью их дальнейшей оптимизации;
- карты индивидуальной траектории развития ребенка; На основе данных целевых ориентиров в Программе сформулированы предполагаемые результаты её освоения детьми разных возрастных групп.

Дифференциация данных целевых ориентиров по возрастам и направлениям организации жизнедеятельности детей (в виде показателей развития) произведена в соответствии с направлениями развития и образования детей (образовательными областями): социально-коммуникативное развитие; познавательное развитие; речевое развитие; художественно-эстетическое развитие; физическое развитие.

2. Содержательный раздел

2.1. Балалар һәм педагогларның бердәм эшчәнлеген оештыру буенча “Кыңгыраулар” исемле мәктәпкә эзерлек төркемендә 2021-2022 нче уку елына комплекслы-тематик планлаштыру

Сөйләм теле үсеше Матур әдәбият уку

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	<i>Хикәя уку: М.Хәсәнов. “Сара мәктәпкә бара”</i>	1. Балаларда әдәби әсәрне тыңлый белү сәләтен үстерү. 2. Хикәя эчтәлеге буенча сорауларга тулы җөмлә белән җавап бирүләренә ирешү. 3. Халык авыз ижаты аша балаларда белемгә омтылыш тәрбияләү. Сүзлек: ак альяпкыч, сандал, белем.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 139 бит.
	2	<i>Хикәянең эчтәлеген сөйләү: В.Осеева. “Тылсымлы сүз”</i>	1. Матур әдәбият аша балаларның сөйләмендә ягымлы сүзләр куллану. 2. Балаларның хәтер сәләтен, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. Әдәби әсәрләрнең эчтәлеген дәрәҗә интонация белән сөйләү күнекмәсе тәрбияләү. Сүзлек: тылсымлы, тупас, зинһар, гәҗәпсенеп, тылсымчы, басынкы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 142 бит.
	3	<i>Шигырь уку: Ә.Синегулов. “Татарстан җирләре”</i>	1.Туган ил, туган йортны ярату, аның белән горурлану хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, диалогик сөйләм телен үстерү. 3. Әсәрнең төп идеясын аңлай, геройларның кылган эшләренә дәрәҗә бәя бирә белергә өйрәтү. Сүзлек: фонтан, дәрәҗә, приказ, указ, көпшәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 150 бит.
	4	<i>Әкиятнең эчтәлеген сөйләү. А.Алиш. “Сертотмас үрдәк”</i>	1. А.Алиш әкиятен буенча балаларда эхлакый сыйфатлар тәрбияләү (серне саклай белү, иптәшләреңне авыр хәлдә калдырмау). 2. Балаларның монологик сөйләм телен үстерү, тыңлап аңлау сәләтен ныгыту.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 153 бит.

			3. Балаларда әкиятнең төп идеясын аңларга, әкият геройларының кылган эшләрәнен дәрәс бәя бирә белергә өйрәтү. Сүзлек: бүрекле, төкле, сертотмас, гәүһәр.	
Октябрь	1	<i>Шигырь ятлау:</i> <i>М.Жәлил.</i> <i>«Көз җитте»</i>	1.Көз фасылының үзенә генә хас булган матурлығын һәм гүзәллеген күрә белү, соклану хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылығын арттыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шигырьне яттан, сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: кибеп сулдылар, уйсу жир.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 156 бит.
	2	<i>Шигырь уку:</i> <i>Х.Халиков.</i> <i>“Дәү әнием – бакчачы”</i>	1. Өлкәннәргә карата ихтирам, игътибарлылык, изгелек күрсәтү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтен, кызыксынучанлыкларын, бәйдәнешле сөйләм телен үстерү. 3. Балаларның безнең жирлектә үсүче яшелчәләр турындагы белемнәрен арттыру, матур әдәбият укырга теләк уяту. Сүзлек: бакчачы, парник, һөнәр, буш вакыт, булышам, дәү булгач.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 160 бит.
	3	<i>Шигырь уку:</i> <i>Н.Мадьяров.</i> <i>“Балан”</i>	1. Балаларда табигатькә сакчыл караш тәрбияләү, витаминлы ризыклар белән кызыксыну теләге уяту. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, диалогик сөймен үстерү. 3. Матур әдәбият, рәсемнәр аша урман жиләк-жимешләре турындагы белемнәрен баеп, тулыландыру. Сүзлек: балан, бөрлегән, кара жиләк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 165 бит.
	4	<i>Шигырь уку:</i> <i>Р.Вәлиева.</i> <i>“Ашлар солтаны”</i>	1. Балаларда эстетик тойгылар, икмәккә һәм башка ризыкларга сак караш тәрбияләү. 2. Балаларның әдәби әсәрне тыңлый, сәнгатьле сурәтләү чараларын күрә белү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларның әдәби багажын шигырьләр, табышмаклар, тизәйткечләр белән тулыландыру. Сүзлек: ашъяулык, солтан, бөккән, хәйран калу, ләззәт, бәхәс.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 169 бит.
Ноябрь	1	<i>Шигырь уку:</i> <i>З.Туфайлова.</i> <i>“Минем гаиләм”</i>	1. Балаларда гаилә әгъзаларына ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Балаларда матур әдәбият әсәрләрен игътибар белән тыңлай белү, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. “Тату гаилә” төшенчәсенә асылын бирү. Сүзлек: бишек, әрәм булу, бәрәкәт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 175 бит.
	2	<i>Хикәянең эчтәлеген</i>	1. Балаларда сөйләм әдәбе, бер-берсен тыңлай белү сыйфатлары	З.М.Зарипова,

		<i>сөйләү:</i> С.Сәүбәнова. “Ботка нигә тәмле?”	тәрбияләү. 2. Әкиятнең эчтәлеген аңларга һәм хәтердә калдырырга ярдәм итү. 3. Текстның эчтәлеген тулы итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү, күрсәтмә образлы фикеләү сәләтен үстерү. Сүзлек: тап-таза, сау-сәламәт, калак, капкалап.	Туган телдә сөйләшәбез, 180 бит.
	3	Шигырь уку: Р.Вәлиева. “Кәләпүшем, кәләпүш”	1. Балаларда матур әдәбият аша милли киёмнәргә карата кызыксыну уяту, аларның үзләренә генә хас булган нәфис бизәлешенә, уңайлыгына соклану хисләре тәрбияләү. 2. Халкыбызның күңел бизәкләре белән яқыннан таныштыру; сөйләм телен, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Милли киёмнәренә аера һәм аларның исемнәрен, үзенчәлекләрен әйтә белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: кәләпүш, укалы, энже, мәржән.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 185 бит.
	4	Шигырь ятлау: Г.Латыйп. “Кыш килде”	1. Балаларда шигырь юллары аша табигатькә соклану хисләре, мәхәббәт тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, сәнгатьле сөйләмен үстерү. 3. Шигырьнең эчтәлегенә буенча куелган сорауларга дөрөс җавап алуга ирешү. 4. Балаларда халык сынамышларына кызыксыну уяту. Сүзлек: мамык тартма, кәгазь кар бөртекләре.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 190 бит.
Декабрь	1	Калмык халык әкиятен уку: “Күңелле чыпчык белән күңелсез карга”	1. Әкиятнең эчтәлегенә төшенергә булышу, матур әдәбият геройлары аша төрле начар сыйфатларга карата тискәре мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Әкият эчтәлегенә буенча куелган сорауларга дөрөс җавап алуга ирешү; кошлар турында белемнәрен камилләштерүне дәвам итү. 3. Күрсәтмә-образлы, фикерләү сәләтен һәм үзара аралаша белү күнекмәләрен үстерү. Сүзлек: пырхылдап, күңел, көнче, төшенкелек, көенеч, чал, чук, читлек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 202 бит.
	2	Әкиятнең эчтәлеген сөйләү. “Үрдәк беренчелекне алган”	1. Әкият геройларының гамәлләре аша төрле начар сыйфатларга: мактануга, кыланчылыкка карата тискәре мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Балаларны игтибар белән тыңларга, сорауларга тулы җөмлөләр ярдәмендә җавап бирергә күнектерү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 206 бит.

			3. Балаларны тыйнак, итагатьле булырга өйрәтүне дәвам итү, монологик сөйләм күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: хәбәр, һөнәр.хәйран. гөр килеп. ләгән	
	3	<i>Шигырь ятлау:</i> <i>Г.Юнысова.</i> <i>“Светофор”</i>	1. Балаларда урамда, юлда үз-үзләрен дәрәс тоту, бер-берсенә игътибарлы булу, сабырлык кебек күркәм сыйфатлар тәрбияләү. 2. Шигырь аша светофор турындагы белемнәрен ныгыту, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү. 3. Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү. Сүзлек: фәрман, озын агай.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 211 бит.
	4	<i>Шигырь уку:</i> <i>Э.Мәминова.</i> <i>“Фокусчы”</i>	1. Балаларда һөнәр осталарының матур эшләренә соклану, аларның хезмәтләренә хөрмәт, горурлык хисләре тәрбияләү. 2. Яңа сүзләрнең мәгънәләрен аңлату, сүзлекләрен баеп, диалогик сөйләм үстерү. 3. Бирелгән шигырь аша фокусчының хезмәте турындагы белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: фокус, ышанмастай, аждаһа, хәйләли.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 216 бит.
Январь	1	<i>Хикәянең эчтәлеген сөйләү:</i> <i>В.Монасыйпов.</i> <i>“Шифалы табиблар”</i>	1. Табиягәткә, урамда үсүче үсемлекләргә сакчыл караш, кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. Бәйләнешле, эзлекле итеп әсәрнең эчтәлеген сөйләп бирү күнекмәләрен үстерү. 3. Туган ягыбызда үсүче дару үләннәренәң файдалы үзенчәлекләре турында мәгълүмат бирүне дәвам итү. Сүзлек: мәтрүшкә, бака яфрагы, пәси үләнә, үги ана яфрагы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 229 бит.
	2	<i>Әкият уку, сәхнәләштерү.</i> <i>“Төлкә белән бүре”.</i> <i>Татар халык әкиятә</i>	1. Балаларда театр сәнгәтенә мөхәббәт һәм эстетик зәвык тәрбияләү. 2. Балаларның үзләре белгән әкиятләре буенча тамашалар уйнау осталыкларын үстерүне дәвам итү, диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Сорауларга тулы җавап бирүләренә ирешү, әкиятнең эчтәлеген эзлекле итеп, үз сүзләре белән сөйләргә ярдәм итү. Сүзлек: төлкә, бүре, бөгәрләнгән, яка, карана, бәке, көянтә.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 69 бит.
	3	<i>Әкият уку.</i> <i>“Бүре аларны нигә ашаган?”</i> <i>Болгар халык әкиятә</i>	1. Балаларда халык авыз иҗатына уңай караш, әкият аша дуслык, бердәмлек сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның үз фикерләрен бер юнәлештә туплый белү сәләтен, хәтерен үстерү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 70 бит.

			3. Әкият эчтәлеге буенча сорауларга тулы, аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү. Сүзлек: абзар, өзелеп елый, уртаклаша, бугаз, үч алу, жыйнаулашып.	
Февраль	1	Хикәя уку: И.Дәүләтшин. “Алпамыш шәһәрә килде”	1. Юлда үз иминлеген һәм башкаларның иминлеген кайгырту һәм саклау сыйфаты тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылыгын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Матур әдәбият аша балаларның юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен тирәнәйтү һәм ныгыту. Сүзлек: тотуар, чат, бина.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 77 бит.
	2	Хикәя уку: К.Ушинский. “Иртәнге нурлар”	1. Матур әдәбият аша балаларда хезмәткә уңай сыйфатлар, ялкаулыкка тискәре караш тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, игътибарын, сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Әсәрнең эчтәлеге буенча үз фикеренләрен башкаларга аңлаешлы итеп җиткерә белергә өйрәтү. Сүзлек: пырхылдап, өздереп, сусыл үлән, кунача, кәрәз.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 84 бит.
	3	Шигырь уку: Ж.Дәрзаман “Солдат булдым”	1. Илебезнең тынычлыгын саклаучы солдатларга карата патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Шигырь эчтәлеге буенча сорауларга төгәл, кабатланмыйча, аңлаешлы итеп җавап бирергә өйрәтү. Сүзлек: кыю, батыр, төгәл, җаваплы, түземле, чыдамлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 92 бит.
	4	Шигырь уку: Р.Корбан. “Жәлил турында җыр”	1. Геройга карата бәяләмә бирү, аның батырлыгына соклану хисләре тәрбияләү. 2. Тәрбияче биргән сорауларга төгәл җавап кайтара белү, логик фикер йөртә белү күнекмәләрен үстерү. 3. Фикер алышу барышында очраган яңа сүзләренң мәгънәләрен аңлату, матур әдәбият әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү. Сүзлек:	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 234 бит.
Март	1	Шигырь ятлау: Н.Гайсин. “Әни гөлләре”	1. Балаларда шигырьнең тылсымлы юллары аша әниләргә карата мөхәббәт тәрбияләү. 2. Шигырьгә кызыксыну уяту, ятлау теләге тудыру; игътибарлыкларын, хәтер сәләтен үстерү. 3. Авазларны, сүзләренә ачык итеп, сәнгатьле сөйләргә өйрәтү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 95 бит.

			Сүзлек: куляулык, талчыбык.	
	2	Шигырь уку: В.Хайруллина. “Табын кагыйдэләре”	Балаларда кунакта үз-үзен тотта белү сыйфатлары тәрбияләү. Балаларның игътибарлыкларын, хәтер сәләтен, матур әдәбият эсәрләренә, халык авыз ижатына карата кызыксынучанлыкларын үстерү. Шигырь этәлеге буенча сорауларга төгәл, тулы жавап бирергә, үз фикерләрен дәрәҗәс итеп башкаларга житкерә белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: жыйнак, кунак, уймак, чынаяк. З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 86 бит.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 86 бит.
	3	Шигырь уку: Х.Халиков. “Сөйләшсәләр безнеңчә...”	Балаларда туган телебезгә, туган илебезгә, халкыбызның рухи хәзинәләренә мөхәббәт тәрбияләү. Матур әдәбият эсәрләре кулланып, сүз байлыкларын арттыру, фикер йөртү сәләтен, игътибарлыкларын үстерү. Балаларның жөмлөләрне дәрәҗәс төзеп, үзләренң уй-фикерләрен тиешле эзлеклелектә һәм бәйләнешле итеп сөйли белүләренә ирешү, туган телнең матурлыгын һәм аһәңен тоя белергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: дәрәҗәле, житлеккән, камилләшкән, затлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 238 бит.
	4	Шигырь уку: Ә.Габиди “Минем гөләм”	1. Балаларда үсемлекләргә карата сак караш, шәфкатьлелек, миһербанлык тәрбияләү, матур әдәбият аша эстетик тойгылар уяту. 2. Матур әдәбият эсәрләренә этәлеген аңлап, сорауларга дәрәҗәс жөмлөләр белән жавап бирә белү сәләтен үстерү. 3. Бүлмә гөлләрен танып әйтә белү күнекмәләрен камилләштерү, кушма сүзләр төзүдә булышлык итү. Сүзлек: Гөлназия, Гөлчирә, Гөлсирин, Гөлөндәм, Гөлдәния.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 243 бит.
Апрель	1	Шигырь уку: Н.Мадьяров. “Көләч яз”	1. Язгы табигатьтәге үзгәрешләренә күрә белү һәм яз килүгә сөенү хисләре тәрбияләү. 2. Балаларда яз турында белемнәрен мөстәкыйль эшчәнлектә ижади куллана белү күнекмәләрен үстерү. 3. Шигырьдә балаларга таныш булмаган сүзләренң, чагыштыру алымнарының мәгънәләрен аңлату, сүз байлыгын арттыру һәм сөйләмдә кулланылышка керту. Сүзлек: жиһан, мөлдери, туң, көлтә.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 247 бит.

	2	Шигырь уку: Йолдыз. “Салам, галәм!”	1. Әдәби әсәрләрдән кызыклы сюжетлар кулланып, балаларда юмор хисе тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтен, житезлекләрен үстерү. 3. Балаларда галәм турындагы белемнәрен системалаштыру, диалогик сөйләм формаларын камилләштерү. Сүзлек: сутлы кара туфрак, чем кара.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 266 бит.
	3	Шигырь ятлау: Г.Юнусова. “Кара”	1. Балаларда матур әдәбият аша кошларга карата мәрхәмәтлелек, сакчыл караш тәрбияләү. 2. Шигырьне ятлау теләге булдыру, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шигырьне сәнгатьле сөйләргә өйрәтү, шигырьдә еш ишетелгән авазны танып белергә өйрәтү. Сүзлек: сутлы кара туфрак, чем кара.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 252 бит.
	4	Шигырь уку: Г.Тукай. “Эш беткәч, уйнарга ярый”	1. Балаларда матур әдәбият аша тырышлык, игътибарлылык, сабырлык кебек сыйфатлар тәрбияләү. 2. Балаларның әдәби әсәргә тыңлый һәм аңлай белү сәләтен, эчтәлегә буенча сорауларга тулы җавап бирә белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның Г.Тукай ижаты турындагы белемнәрен баеп һәм камилләштерү. Сүзлек: заман, сабыр, ихлас, дөрт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 275 бит.
Май	1	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: Л.Кассиль. “Күңелләрдә мәңге сакланыр”	1. Балаларда Ватанга мөхәббәт, патриотик хисләр, кыю һәм батыр булу теләге тәрбияләү. 2. Хикәянең эчтәлегә буенча сорауларга төгәл, һәркем ишетелерлек һәм аңларлык итеп, грамматик яктан дөрес жөмлөләр белән җавап бирү күнекмәләрен үстерү. 3. Бирелгән хикәя аша сугышчыларыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турындагы белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: Кремль стөнасы, гранит йолдыз, мәңгелек ут, ант, Ватанга тугрылык, пионер.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 278 бит.
	2	Хикәянең эчтәлеген сөйләү: М.Пришвин. “Алтын болын”	1. Әдәби әсәрләр аша балаларда табигатькә карата уңай мөнәсәбәтләр, бер-берсен тыңлай белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Балаларның табигать, андагы бәйләнешләр турында белергә теләкләрен, кызыксынучанлыкларын үстерү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 258 бит.

			3. Әдәби жанрны аера, хикәянең эчтәлеген башкаларга җиткерә белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: тузганак, гаҗәп.	
3	<i>Шигырь уку: Х.Халиков. “Китап докторы”</i>		1. Балаларда китапларга сак караш, хөрмәт тәрбияләү. 2. Сорауларга эзлекле, җыйнак, төгәл һәм матур итеп жавап бирә белү күнекмәләрен, логик фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Шигырь жанрын аера белүне камилләштерү. Сүзлек: китап докторы, дәва, чир.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 262 бит.
4	<i>Хикәянең эчтәлеген сөйләү: Р.Төхвәтуллин. “Шомырт нигә елый?”</i>		1. Әдәби әсәрләр аша балаларда табигатькә сак караш, миһербанлылык, игътибарлылык тәрбияләү. 2. Балаларның монологик сөйләмен, фикерне бер юнәлешкә җыя белү сәләтен, хәтерне үстерү. 3. Әдәби жанрны аера, хикәянең эчтәлеген башкаларга җиткерә белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: канат-ботак, әрнү, рәхимсез.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 257 бит.

Сөйләм теле үсеше

Сөйләм телен үстерү

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	<i>Әңгәмә. “Белем бәйрәме”</i>	1. Балаларда белем алырга омтылыш тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен, хәтерне үстерү. 3. Балаларны мәктәп тормышы белән таныштыруны дәвам итү, алган белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: укучы, укытучы, мәктәп, белем, кыңгырау, глобус.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 137 бит.
	2	<i>Әңгәмә. “Тәмле сүз – җан азыгы”</i>	1. Уй-фикерләрен, уйларын тартынмыйча, үз сүзләре белән сөйләп бирү һәм тыңлый белү күнекмәләрен тәрбияләү. 2. Балаларның көнкүрешкә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен үстерү. 3. Балаларны төрле ситуацияләргә бәяләргә, катлаулы булмаган нәтижеләр ясарга өйрәтү. Сүзлек: мәрхәмәтле, юмарт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 140 бит.
	3	<i>“А.Алиш – балалар язучысы”</i>	1. А.Алиш әсәрләренә кызыксыну уяту, язучы әкиятләре аша балаларда уңай сыйфатлар тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләү сәләтен, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. А.Алишның тормыш юлын, ижатын өйрәнүне дәвам итү. 4. А.Алиш китаплары һәм иллюстрацияләр аша әсәрләрен искә төшерү, сорауларга тулы җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: батыр, көрәшче, талантлы язучы, әләкче.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 151 битләр.
	4	<i>“Башкалабыз – Казан”</i>	1. Татарстан башкаласы Казан турында белемнәрен тирәнәйтү, Татарстан символикасы һәм аның мәгъсәсе белән таныштыру. 2. Балаларның уй-фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Балаларда тарихи үзәк, башкалабыз Казан турында күбрәк белергә теләк тәрбияләү. Сүзлек: Ител (Идел), риваять, Казан, тугра, барс, манара, мечет, башкала.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 148 битләр.
Октябрь	1	<i>Рәсем буенча хикәя төзү. “Алтын көз”</i>	1. Балаларда бер-берсен тыңлый белү, кирәк урында тулыландыра белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлылыгын, рәсемдәге детальләргә күрә алу	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 155 битләр.

			сэлэтен үстөрү. 3. И.Н.Мурашковска методикасын кулланып, рәсем буенча хикәя төзөп сөйлөргә өйрөтүне дөвам итү. Сүзлек: өрәңге, тоясын, алтын көз.	
	2	<i>“Бакчада көзге эшләр”</i>	1. Балаларда туган як табигатенә, яшелчөлөргә карата сакчыл караш тәрбиялөү. 2. Яшелчөләр турында белемнәрен системалаштыру. 3. Диалогик һәм монологик сөйләмне камилләштерү, образлы фикерлөү сэлэтен үстөрү. Сүзлек: татлы, баз, яшелчә, кисмәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйлөшәбез, 158 бит.
	3	<i>Картина карау: И.Шишкин. “Арыш басуы”</i>	1. Икмәккә сак караш тәрбиялөү. 2. Рәсем сәнгате аша балаларда туган ягыбызны ярату хисләре, игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбиялөү. 3. Рәсем сәнгате турында балаларның белемнәрен киңәйтү, сәнгать эсәрләрен хис белән кабул итәргә өйрөтүне дөвам итү. Сүзлек: бөртек, бөртекләр, арыш, алтынсу, ялгыз, башак, ярма, орлык.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйлөшәбез, 168 бит.
	4	<i>“Әби бабайларны хөрмәтлик”</i>	1. Зурларга карата хөрмәт тәрбиялөү; әби-бабайларның кадерле кешеләр булуын төшендерү. 2. Балаларның мөстәкыйль фикерлөү сэлэтен үстөрү. 3. Сөйләмдә гаилә әгъзаларын белдерә торган сүзләрне куллану күнекмәләре бирү. Сүзлек: горурланам, тату, нәсел.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйлөшәбез, 174 бит.
Ноябрь	1	<i>Чагыштырма хикәя төзү. “Чәйнек белән самавыр”</i>	1. Балаларда бер-берсен тыңлый һәм жавапларны тулыландыра белү сыйфаты тәрбиялөү. 2. Балаларның мөстәкыйль фикерлөү сэлэтен үстөрү. 3. Савыт-сабаны урынлы куллана белергә өйрөтү. Сүзлек: самавыр, алюмин, эмаль, фарфор, жиз, көмеш.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйлөшәбез, 42бит.
	2	<i>“Кунак чакырдык”</i>	1. Балаларда кунакчыллык, кунакларга карата хөрмәт тәрбиялөү. 2. Балаларның игътибарлылыгын, диалогик сөйләмне үстөрү. 3. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнүне дөвам итү, кунаклар белән аралашу, өстәл эзерлөү күнекмәләре булдыру. Сүзлек: тартынмагыз, кыстап-кыстап, авыз итегез, гаеп итмәгез, кунакчыл, кыстыбый, чәк-чәк, бөлеш.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйлөшәбез, 179 битләр.
	3	<i>Чагыштырма хикәя</i>	1. Балаларда матурлыкны күрә һәм саклый белү сыйфаты,	З.М.Зарипова,

		<p><i>төзү.</i> “Киём кешене бизи”</p>	<p>зэвыклылык тәрбияләү. 2. Балаларның акыл, хәтер, күзаллау, фикер йөртү сәләтен, бәйләнешле сөйләмне үстерү. 3. Татарстан Республикасындагы төрле халыкларның дус һәм тату яшәүләре турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: башмакчы, кунак кызы, шәл, бүрек, өс киёмнәре.</p>	<p>Туган телдә сөйләшәбез, 184 битләр.</p>
	4	<p><i>Әңгәмә.</i> “Исемең матур, кемнәр куйган?”</p>	<p>1. Балаларда башка кешеләргә карата игътибар, исемнәргә кызыксынучанлык тәрбияләү. 2. Логик фикерләүне, хәтер сәләтен, хәрәкәт активлыгын үстерү. 3. Балаларга һәр исемнең аерым бер мәгънә белдерүе турында төшенчә бирү; үзенң дә һәм иптәшләренең дә исемен кыскартырга, бозарга ярамаганлыкны аңлату. Сүзлек: ышанычлы, турылыклы, куркусыз, тынычландыручы, дөвалаучы, мәгънәле.</p>	<p>З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 52 бит.</p>
Декабрь	1	<p><i>Ижади хикәя төзү.</i> “Кышкы уеннар”</p>	<p>1. Эшчәнлектә үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү, тыңлый белү күнекмәләрен камилләштерү. 2. Балаларның таныш булган вакыйгалар турында тулы жөмлө белән сөйли белү күнекмәләрен үстерү. 3. Бирелгән сораулар аша диалогик сөйләм формаларын камилләштерү. Сүзлек: жепшек, каравыл, кәшәкә.</p>	<p>З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 192 бит.</p>
	2	<p><i>Әңгәмә.</i> “Паркта минем күргәннәрем”</p>	<p>1. Балаларда үсемлекләргә, кошларга, хайваннарга карата сак караш тәрбияләү. 2. Экологик фикер йөртү, ижади хыял сәләтләрен үстерү. 3. Табигатьтә ел фасыллары буенча барган үзгәрешләр турындагы белемнәрен системалаштыру һәм тирәнәйтү. Сүзлек: кар бабай, жирне коча, кызылтүш,,бөтерелә, оча, тәгәрәтәм.</p>	<p>З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 56; 188 битләр.</p>
	3	<p><i>Рәсем буенча хикәя төзү.</i> “Кыш. Тиеннәр”</p>	<p>1. Хайваннарны кызгану, алар турында кайгыртучанлык хисләре уяту. 2. Балаларның урман жәнлекләре, яшәү рәвешләре турындагы белемнәрен баету, рәсем буенча хикәя төзүләренә ирешү. 3. Эвристик (уйлап табуга юнәлтелгән) фикер йөртү алымнарын үстерү. Сүзлек: яңгырата, соры, житез, койрык.</p>	<p>З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 197 бит.</p>
	4	<p>“Кошларга ярдәм</p>	<p>1. Балаларда кошларга сакчыл караш тәрбияләү, ярдәм итәргә теләк</p>	<p>З.М.Зарипова,</p>

		итик”	тудыру. 2. Рәсемнең эчтәлеге буенча бирелгән сорауларга дәрәс, ашыкмыйча, башкалар ишетерлек итеп җавап бирү күнекмәләрен үстерү. 3. И.Н.Мурашковска методикасы буенча, рәсемгә карап, хикәя төзеп сөйләргә өйрәтү. Сүзлек: җимлек, песнәк, томшык, койрык.	Туган телдә сөйләшәбез, 201 бит.
Январь	1	Рәсем буенча хикәя төзү: “Куяннар”	1. Балаларда бер-берсен тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Карау өчен бирелгән рәсем турында сөйләсе килү теләген үстерү, кыргый хайваннар турында белемнәрен тирәнәйтү. 3. Эвристик (уйлап табуга юнәлтелгән) фикер йөртү алымнарын үстерү. Сүзлек: куян, көч, җиңеп булмый.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 67 бит.
	2	Рәсем карау. “Песи һәм песи балалары”	1. Балаларда игътибарлылык, сабырлык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Хайваннарның һәм балаларының исемнәрен дәрәс атау күнекмәләре бирү. 3. Эчтәлекле рәсем буенча хикәя төзәргә өйрәтү. Сүзлек: бөгәрләнгән, ала, йомшак.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 72 бит.
	3	Рәсем буенча хикәя төзү. “Йорт хайваннары. Ат белән колын”	1. Балаларда үз фикерләрен башкаларга төгәл итеп җиткерә алу, бер-берсен тыңлай белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, кызыксынучанлыгын, бәйләнешле сөйләмен үстерү. 3. Рәсем буенча эзлекле хикәя төзү, җөмләдә сүзләргә яраштырып сөйлә белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: ял, тырпая.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 205 бит.
Февраль	1	Чагыштырып тасвирлау хикәясе төзү. “Йөк машинасы һәм җиңел машина”	1. Балаларда бер-берсен бүлдермичә тыңлай белү, игътибарлылык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның тасвирлап сөйлә белү күнекмәләрен ныгыту, мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларны тәрбиячә биргән план буенча чагыштырып тасвирлау хикәясе тузәргә өйрәтүгә дөвам итү, юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту. Сүзлек: йөк машинасы, җиңел машина.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 208 бит.
	2	Әңгәмә. “Әти-әни һөнәре”	1. Хезмәт кешесенә хөрмәт тәрбияләү. 2. Төрле һөнәр ияләренә карата кызыксынучанлыкларын үстерү. 3. Рәссам-дизайнер һөнәре турында балаларның белемнәрен	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, ; 215 битләр.

			арттыру. Сүзлек: һөнәр, ялкау, белемле, уңган, тырыш, иренү, дошман.	
	3	Әңгәмә. “Теле барның – иле бар”	1. Балаларда туган телебезне ярату, зурлау, аңа соклану хисләре тәрбияләү. 2. Халык авыз ижаты аша балаларның сөйләмен үстерү. 3. Мәкаль-әйтемнәрдәге төп фикерне аңларга, жырлаганда сүзләрне ачык итеп жырларга өйрәтү. Сүзлек: татлы тел, кадерләгән, күңел түрем.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 89 бит.
	4	Әңгәмә. “Россия – безнең илебез”	1. Туган илне ярату, аның белән кызыксыну, туган илгә тугрылык сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, логик фикерләү сәләтен, кызыксынучанлыklarын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Балаларның Россия башкаласы Мәскәү, аның символикасы турындагы белемнәрен системалаштыру. Сүзлек: әләм, бөркет, калкан.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 237 бит.
Март	1	Рәсем буенча хикәя төзү. “Яз”	1. Балаларда сөйләгәнне игътибар белән тыңлый белү, сорауларга төгәл җавап бирә белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Әйләнә-тирә дөньяга эстетик мөнәсәбәт формалаштыру, бәйләнешле сөйләмне үстерү. 3. Балаларны табигатьтә була торган үзгәрешләрен күрә белергә өйрәтү, рәсем буенча сөйли белүләренә ирешү. Сүзлек: йомшак, язгы тамчылар, гөрләвек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 97 бит.
	2	“Тигез хокук белән яшик бу җирдә!”	1. Балаларда дус булырга кирәклеге төшендерү, аларда дуслык, әхлаклылык хисләре тәрбияләү. 2. Фикерләү, игътибарлылык сәләтен, сөйләм телен үстерү. 3. Кеше бер-берсе белән, нинди милләттән булуына карамастан, туганнарча аралашып яшәүгә хокуклы булу төшенчәсен бирү. Сүзлек: хокук, жир шары, дөнья картасы, дуслык, тынычлык.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 225 бит.
	3	Әңгәмә. “Янгын куркынычсызлыгы”	1. Ут чыгу куркынычы булган әйберләр белән сак булу сыйфаты тәрбияләү. 2. Балаларның уй-фикерләрен бер юнәлтә туплай белү сәләтен, игътибарлылыкларын үстерү. 3. Янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен ныгыту; янгын чыгу очрагында үзләрен дәрәжә тоту күнекмәләрен ныгыту. Сүзлек: янгын, ялкын, электр.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 111 бит.

	4	Әңгәмә. “Кояш, су, һаваның үсемлекләр өчен аһамияте”	1. Балаларда үсемлекләрне күзәтә белү сыйфаты, тирә-юньгә кызыксынучанлык тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, игътибарлылығын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Табигать күренешләре арасындагы үзара бәйләнеш булуы турында нәтижә чыгарарга өйрәтү. Сүзлек: кислород, углекислый газ.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 115 бит.
Апрель	1	Эчтәлекле рәсемнәр сериясе буенча хикәя төзү. “Яз. Сыерчыклар”	1. Балаларда табигатькә, кошларга карата сак караш, миһербанлылык, кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. Балаларның монологик сөйләмен, фикерләрне мөстәкыйль әйтә белү сәләтен үстерү. 3. Балаларның сюжетлы рәсемнәр буенча эзлекле хикәя төзи белүләрен камилләштерү. Сүзлек: бөреләр, фасыл, сыерчык оясы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 245 бит.
	2	“Нәрсә ул Кояш системасы?”	1. Тирә-юньне, табигатьне аңларга һәм сакларга сәләтле социаль актив, ижади шәхес тәрбияләү. 2. Балаларның аралашу осталыкларын, вакыйгаларның яңа эзлеклелеген төзи белү күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларның Кояш системасы турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: Кояш системасы, галәм-космос, орбита, күк жисемнәре., метеорит.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 263 бит.
	3	“Кошлар – безнең дусларыбыз”	1. Балаларда кошларга, барлык тереклек ияләренә карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллы, тасвирлы белү сәләтен, бәйләнешле сөйләмен, ижади мөмкинлекләрен үстерү. 3. Балаларга кошлар турында белешмә бирү, тышкы билгеләренә карап танырга, исемнәрен әйтергә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек:	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 103 бит.
	4	“Г.Тукайның тормышы һәм ижаты”	1. Балаларда Г.Тукайның күпкырлы ижатына кызыксыну уяту, ихтирам хисләре тәрбияләү. 2. Шигырьнең эчтәлегенә буенча үз фикерен әйтә белү, фикерләү, хәтер сәләтен үстерү. 3. Г.Тукайның тормыш һәм ижат юлы белән таныштыру, әдәби әсәрләрен тыңлый, эчтәлеген сөйли белүләренә ирешү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 118 бит.

			Сүзлек: шәкерт, буыннар, ятим.	
Май	1	“Бөек Җиңү”	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мэхәббәт тәрбияләү. 2. Туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкны үстерү. 3. Сугышчыларыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында балаларның белемнәрен арттыру. Сүзлек: Бөек Ватан сугышы, ветеран, хәтер, кыю, батыр, патриот, парад.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 128 бит.
	2	Рәсем буенча хикәя төзү. “Спорт майданчыгында”	1. Балаларда бер-берсен тыңлый, кирәк вакытта башкаларның җавапларын тулыландыра белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Балаларның хәтерен, иҗади күзаллауларын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Тәрбияче тәкъдим иткән рәсем буенча зур булмаган күмәк хикәя төзеп сөйләү күнекмәләрен камилләштерү, сәламәтлекнең мөһим булуын төшендерү. Сүзлек: гайрәт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 270 бит.
	3	Бирелгән сүزلәрдән хикәя төзү. “Китап кибете”	1. Балаларда сөйләм әдәбе тәрбияләү. 2. Логик фикерләү, иҗади күзаллау сәләтен үстерү. 3. Балаларда логик кысага сыйган эзлекле хикәя төзи белү күнекмәләре формалаштыру. Сүзлек: таж, керле кул, керсез күңел.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 261 бит.
	4	“Без барабыз мәктәпкә”	1. Балаларда белем алуга омтылыш уяту. 2. Сөйләм телен, фикерләү сәләтен, танып белү активлыгын үстерү. 3. Балаларда мәктәп турында күзаллауларын киңәйтү. Сүзлек: кыңгырау, әсбап, сумка.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 280 бит.

**Танып белү үсеше
Бербөтен дөнья күренешен формалаштыру
һәм
эйләнә-тирә белән таныштыру**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	<i>Мәктәпкә экскурсия. “Исәнме, мәктәп!”</i>	<i>Мәктәпкә экскурсия. “Исәнме, мәктәп!”</i> 1. Балаларда мәктәп турында уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Мәктәпкә бару теләген формалаштыру. 3. Укучы, укытучы, дәрес, тәнәфес сүзләре белән таныштыру. Сүзлек: укучы, укытучы, дәрес, тәнәфес, кыңгырау, сыйныф бүлмәсе.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 137 битләр.
	2	<i>“Минем туган жирем”</i>	1. Балаларда туган якка тугрылык, ярату хисләре тәрбияләү. 2. Тирә-юнь турындагы белемнәрен киңәйтү исәбенә сүз байлыгын арттыру, активлаштыру, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларның туган ил турындагы күзаллауларын киңәйтү, “кече илгә” карата кызыксыну формалаштыру. 4. Балаларның Ватаныбыз, республикабыз (шәһәр һәм авыл) һәм аның символикасы турындагы мәгълүматларын арттыру.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 143 битләр.

			Сүзлек: инешләр, чишмәләр, балачак, хат, тугра.	
	3	“Туган ягым язучылары”	1. Балаларда язучыларыбыз ижатына карата кызыксыну уяту, аларга карата ихтирам тәрбияләү. 2. Табышмак, мәкальләр ярдәмендә логик фикерләү, хәтер сәләтен үстерү. 3. Балаларны гомумиләштерергә, аерым карарга килергә һәм берләштерергә өйрәтү. Сүзлек: тартма, рәсемнәр.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 145 бит.
	4	“Татарстан буйлап сәяхәт”	1.Татарстан шәһәрләренең (авылларының) үзенә генә хас булган үзенчәлекләрен күрә һәм соклана белү хисе тәрбияләү. 2. Татарстан шәһәрләре (авыллары) турында балаларның белемнәрен киңәйтү, кызыксынучанлыкларын, хәтер сәләтен үстерү. 3. Шәһәрләрнең (авылларның) нәрсә белән данлыклы булулары турында белем бирү. Сүзлек: Түбән Кама, Алабуга, Әлмәт, Чистай.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 146 бит.
Октябрь	1	Бакча тирәли сәяхәт. “Жәйләр үтте, көзләр җитте”	1. Көзгә табигатьнең матурлыгына соклана белү, күзәтүчәнлек һәм кызыксыну хисе тәрбияләү. 2. Үзләштерелгән сүзлек запасына таянып агач, яфрак, үләннәрне, һава торышын тасвирлап сөйли белү күнекмәләрен үстерү. 3. Күзәтүләрдән чыгып, нәтижә ясаганда исем ясагыч һәм сыйфат дәрәжәләрен белдерүче кушымчалардан файдаланырга өйрәтү. 4. Тере табигать белән тере булмаган табигать арасындагы бәйләнешне аңларга өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: яшыкелт, сап-сары, зәп- зәңгәр, сентябрь, октябрь.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 154 битләр.
	2	“Көз күчтәнәчләре”	1.Үз сәламәтлекләре турында кайгырту, аны саклау сыйфатларын тәрбияләү. 2. Балаларның яшелчәләренең файдалы яклары белән кызыксынучанлыкларын, уйлау сәләтләрен үстерү. 3. Яшелчәләр турындагы белемнәрен системалаштыру, алган белемнәрен уен барышында киңрәк һәм ижади килеп файдалану күнекмәләрен камилләштерү. 4. Балаларның үз жирлегендә үсә торган яшелчәләр турында белемнәрен арттыру, аларның сәламәтлек өчен нинди файда китерүләрен ачыклау.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 162 битләр.

			Сүзлек: каротин, микроб, винегрет, борыч,кисмэк, чүлмэк.	
	3	“Игенче хезмәте белән танышу”	1. Балаларда игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. 2. Табышмаклар ярдәмендә күзаллау, фикерләү, акыл сәләтен үстерү. 3. Яңа очраган сүзләрнең мәгънәләрен аңлату, сүзлек сапасын баету, игенче хезмәтенә авыр һәм мактаулы эш икәннен аңлату. 4. Икмәкнең нинди юллар аша табынга килүе турында тасфирлап сөйләргә өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: сабан, механизатор, комбайнчы, тракторчы, агроном, бөртег, һөнәр.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 166 битләр.
	4	“Минем өем, өй җиһазлары”	1.Балаларда гаилә әгъзаларына карата ихтирамлы мөнәсәбәт, йорт җиһазларына сакчыл караш тәрбияләү. 2. Образлы фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларның йорт җиһазлары турындагы белемнәрен баету, мөстәкыйль һәм гомумиләштереп фикерләү сәләтен үстерү. Сүзлек: утыргыч, аркасы, түше, түбә, йорт җиһазлары,назлы, бәбкәем, гаилә әгъзалары.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 171 битләр.
Ноябрь	1	Нәрсә ул электр һәм электр җиһазлары?”	1. Кеше кулы белән эшләнгән әйберләргә карап соклана, хезмәт нәтижәләрен күреп горурлана белү хисләре тәрбияләү, электр җиһазларын кулланганда сак булырга өйрәтү. 2. Балаларның фикерләрен бер юнәлештә туплый белү, алган белемнәрен көнкүрештә куллана белү сәләтен үстерү. 3. Эш урынында кешенең хезмәтен җиңеләйтүче, өйдә екше өчен ужайлыклар тудыручы предметлар турында белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: электр тогы, электр җиһазлары.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 172 бит.
	2	Ашханәгә экскурсия	1. Балаларда өлкәннәр хезмәтенә ихтирам тәрбияләү. 2.Көндәлек туклану режимы турында төшенчә бирү, һәр төр ашка туры килүче ризыклар, аларның сәламәтлеккә тәэсирен ачыклау, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән сүзләрнең сөйләмдә кулланылышын активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләрнең мәгънәсен аңларга өйрәтү. Сүзлек: ашханә, пешекче,чынаяк, чәнечке, пычак, чәйнек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 177 битләр.
	3	“Әбиемнең серле сандыгы”	1. Балаларда татар милли киёмнәренә һәм бизәнү әйберләренә кызыксыну уяту.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 182

			<p>2. Бәйләнешле фикерләү сәләтен үстерү, сөйләмдә парлы, кушма, ясалма сүзләр куллану күнекмәләре бирү.</p> <p>3. Милли киёмнәрнең исемнәрен, бизәлешләрен сөйләмдә куллануны системалаштыру.</p> <p>Сүзлек: бәби итәкле күлмәк, камзул, күкрәкчә, түбәтәй, беләзек, чулпы.</p>	битләр.
	4	<i>“Су һәм кояш – безнең белән гел юлдаш”</i>	<p>1. Балаларда үз сәламәтлекләренә карата игътибарлылык, сак караш тәрбияләү.</p> <p>2. Балаларның үз фикерләрен дәрәҗәсиз итеп җиткерә белү күнекмәләрен үстерү, сәламәт яшәү рәвешенә омтылыш булдыру.</p> <p>3. Балаларга сәламәтлекне саклауда табигатьнең әһәмиятен аңлату, чыныгу чаралары белән таныштыру.</p> <p>4. Балаларны сөйләмдә төрле сүз төркемнәрен мәгънәсә буенча аңлап, төгәл кулланырга өйрәтү.</p> <p>Сүзлек: талпына, армый-талмый, чыныккан, таза, теш щеткасы, сөлге, мунчала.</p>	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 228 битләр.
Декабрь	1	<i>Паркка экскурсия “Килеп җитте кыш”</i>	<p>1. Балаларда кзыксыну уяту, табигатькә сак караш, экологик бәйләнешләрне күрә белү сыйфаты тәрбияләү.</p> <p>2. Чагыштырып тасвирлы белү күнекмәләрен үстерү.</p> <p>3. Балаларның кыш, кар үзенчәлекләре турында белемнәрен баеп.</p> <p>Сүзлек: сафландыра, тәңкә кар, өермә, сырған буран.</p>	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, бит.
	2	<i>“Предметның бер хәлдән икенче хәлгә күчүе”</i>	<p>1. Туган як табигатендәге үзгәрешләргә карата кзыксынучанлык тәрбияләү.</p> <p>2. Кайбер әйберләрнең бер хәлтән икенче хәлткә керүен тәҗрибә ясау юлы белән күзәтеп. Балаларның белемнәрен тирәнәйтү.</p> <p>3. Балаларның табигать турындагы күзаллауларын киңәйтү, әйләнә-тирә чынбарлыкка нәфасәти мөнәсәбәт формалаштыруны дәвам итү.</p> <p>Сүзлек: карлану, карлы-бозлы, тайгак, шугалак.</p>	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 191 битләр.
	3	<i>“Кыш бабайга хат”</i>	<p>1. Балаларда бәйрәмнәргә карата уңай мөнәсәбәт, үз фикеренә бер юнәлештә туплы һәм аны башкаларга җиткерә белү сыйфатларын тәрбияләү.</p> <p>2. Бәйләнешле сөйләм телен, иҗади күзаллауларын үстерү.</p> <p>3. Балаларда хат яза белү күнекмәләрен камилләштерү.</p> <p>Сүзлек: эри, юлдаш, гөр килә, иңенә салып.</p>	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 194 бит.

	4	“Кышлаучы кошлар”	1. Балаларда кошларга карата мэрхэмэтлелек, кайгыртучанлык хисе тэрбиялөү, аларны рэнжетмәскә кирәклеген аңлату. 2. Тышкы билгеләренә (төсө, зурлыгы), үз-үзләрән тотышларына, тавышларына карап, кышлаучы һәм күчмә кошларны аерып күрсәтә белү күнекмәләрән үстөрү. 3. Балаларның кышлаучы кошлар турындагы белемнәрән ныгыту. Сүзлек: сыртлы, күгелжем, жим, жимлек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 198 битләр.
Январь	1	“Кыргыз хайваннар”	1. Кыргыз хайваннарга карата кайгыртучанлык һәм кызыксыну тэрбиялөү. 2. Кыргыз хайваннар һәм аларның үзенчәлекләре турында белемнәрән баету. 3. Мөстәкыйль фикерлөү сәләтен үстөрү. Сүзлек: букча, сикергән, кыргыз.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 195 битләр.
	2	“Йорт хайваннары һәм кошлары”	1. Балаларда барлык тереклек ияләрәнә карата мэрхэмэтлелек, кайгыртучанлык хисләре тэрбиялөү, аларны рэнжетмәскә кирәклеген төшендерү. 2. Балаларның бәйләнешле сөйләмен, бер-берсен тыңлай, башкаларның жавапларын тулыландыра алу сәләтен үстөрү. 3. Үзләрәнәң белгәннәрән бәйләнешле итеп, хикәя формасында сөйләргә өйрәтү эшен дәвам итү. Сүзлек: бозау, колын, чеби, бәбкә, бәйләнгән кофта, йон оек.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 204 битләр.
	3	“Жир өсте, һава һәм су транспорты”	1. Балаларда урамда игътибарлылык һәм транспорт хезмәткәрләрәнә ихтирам тэрбиялөү. 2. Транспорт турындагы күзаллауларын киңәйтү, фикерлөү сәләтен үстөрү. 3. Транспорт төрләрән аера белергә, аларны чагыштырырга, төркемнәргә аерырга өйрәтүне дәвам итү. Сүзлек: юрга, машинист, коры жир, су юлы, тимер юл, һава юлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 208 битләр.
Февраль	1	“Юл йөрү кагыйдәләре”	1. Балаларны урамда, жәмәгать транспортында, торак зонасында үз-үзәнә тоту культурасын тэрбиялөү. 2. Юлларда күзәтүчәнлекне, фикерлөү мөстәкыйльлеген, игътибарлылыкны үстөрү. 3. Юл билгеләрән аера белү, юлда хәвефсезлек кагыйдәләрән өйрәнүне дәвам итү. 4. Яңа терминнар өйрәтүне дәвам итү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 208-210 битләр.

			Сүзлек: регулировщик, шлагбаум, тыючы, боеручы, кисәтүче.	
	2	“Хезмәткә хөрмәт”	1. Балаларда белем алуга омтылыш, укытучы, төзүче һөнәренә хөрмәт тәрбияләү. 2. Бәйләнешле сөйләм һәм танып белү эшчәнлеген үстерү. 3. Балаларның өлкәннәр хезмәте турындагы эшчәнлеген киңәйтү, төзүчеләр, укытучылар хезмәте белән таныштыру. Сүзлек: һөнәрләр, штукатурчы, ташчы, кое казу, чыдам, ышанычлы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 82; 218 битләр.
	3	“Ил сакчылары”	1. Ватанны саклау теләге, этиләре белән горурлану хисе тәрбияләү. 2. Балаларның уй-фикерләү сәләтен камилләштерү. 3. Балаларга Ватанны саклаучылар турында башлангыч төшенчә бирү. Сүзлек: хәрби, очучы, снайпер, вертолет, парашютчы, чик сакчысы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 90; 231 бит.
	4	“Муса Жәлил – бөек шагыйребез”	1. Балаларда патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Балаларның уй-фикерләү сәләтен камилләштерү. 3. Балаларның Муса Жәлил турындагы белемнәрен баеп, аның әсәрләре белән танышуны давам итү. Сүзлек: дошман, чолан, карак, үкөнәр.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 232 бит.
Март	1	“Әни кирәк”	1. Балаларда әниләргә карата ихтирам, хөрмәт хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның логик фикерләү сәләтләрен, әниләргә карата игътибарлыкларын үстерү. 3. Сорау-жавап тибында аралашу аша баланы, үз белемнәренә таянып, фикер йөртүгә, гомумиләштерергә, аерып карарга һәм берләштерергә өйрәтү. Сүзлек: яклау, үлчи, шәфкать.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 94 бит.
	2	“Мин бәхетле, мин хокуклы”	1. Балаларда уеннар аша бердәмлек, дуслык сыйфатлары, әхлакылык тәрбияләү. 2. Балаларның кызыксынучанлыкларын, үзләренә, тирә-юньдәгеләргә карата игътибарлыкларын, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Кеше хокуклары турында матур әдәбият һәм рәсем-иллюстрацияләр аша балаларга аңлату, белемнәрен ныгыту. 4. Балаларның гаиләдәге хокуклары турындагы белемнәрен ныгыту, уенга хокуклы булуларын аңлату. Сүзлек: хокук, пыскып, ятим, кайгыртулы, яшәү урыны, саклылар, яклылар.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 54; 223 битләр.

	3	<i>“Дуслык – бөөк көч”</i>	1. Төрле милләт халыкларына хөрмәт, дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларны Россия башкаласы Мәскәү турындагы белемнәрен баету, Россия символикасы турында мәгълүмат бирү. 3. Идел буе халыклары турында балаларның белемнәрен баету. Сүзлек: эләм, тугра, бөркет, калкан, милләт, чуваш, мари, удмурт, башкорт.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 88; 235 битләр.
	4	<i>Тәҗрибә үткәрү “Ни өчен орлыкларны, үсемлекләрен балчыкка утырталар?”</i>	1. Балаларда барлык тереклек ияләренә карата шәфкатьлелек, табигатькә сак караш тәрбияләү. 2. Балаларның тикшерү, тәҗрибә үткәрү эшчәнлегенә нигезендә экологик фикер йөртү, ижади хыял сәләтләрен үстерү. 3. Балаларның туфрак турындагы белемнәрен киңәйтү, бүлмә гөлләре, экологик бәйләнешләр белән таныштыру. Сүзлек: туфрак, ундырышлы, балчык, пычкы чүбе, суалчан, бөҗәк.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 96; 240 битләр.
Апрель	1	<i>Паркка экскурсия “Туган якка яз килде”</i>	1. Табигатькә карата сак караш тәрбияләү. 2. Ситуатив сораулар ярдәмендә балаларның логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Табигатьтәге бәйләнешләренә аңлата белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзлек: нур бөркелде, бөре, күлләвек, гөрләвек, йомычка.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 244 бит.
	2	<i>“Космонавтика көне”</i>	1. Балаларда беренче очучы Ю.Гагарин белән танышу аша илебезгә карата горурлык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларга кояш системасы, планеталар турында элементар белешмә бирү. 3. Космонавтика көне турында белемнәрен формалаштыру. Сүзлек: ракета, космонавт, скафандр, глобус, орбита, Кояш системасы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 117; 264 бит.
	3	<i>“Кошлар – безнең дусларыбыз”</i>	1. Кошларга сак караш һәм кайгыртучанлык хисе тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллау, тасвирлы белү сәләтләрен үстерү. 3. Балаларның күчмә кошлар, аларның үзенчәлекле яклары турындагы белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: тургай, сандугач, карлыгач, сыерчык оясы.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 102; 250 битләр.
	4	<i>Габдулла Тукай иҗаты. “Мультфильмда</i>	1. Г.Тукай әкиятләре, шигырьләре аша балаларда матур әдәбият белән кызыксыну, аларны укырга теләк тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарлыкларын, хәтерләрен, фикерләү сәләтен	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 272 бит.

		<i>кунакта”</i>	үстерү. 3. Таныш әдәби сюжетлар буенча балаларның Г.Тукай ижаты буенча алган белемнәрен камилләштерү. Сүзлек: сайрый, гайрәтле, шәкерт.	
Май	1	<i>“Алар безгә жиңү бүләк итте”</i>	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мэхәббәт тәрбияләү. 2. Туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкларын үстерү. 3. Ветераннарыбызның Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында белемнәрен киңәйтү. Сүзлек: Бөек Ватан сугышы, Жиңү көне, парад, ветеран, батыр, патриот.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 277 битләр.
	2	<i>“Ак болытлар ага зәңгәр күктә”</i>	1. Табигатькә аңлы караш, экологик культура тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллау, күзәтүчәнлек, фикер йөртү сәләтен үстерү. 3. Фикер алышу вакытында үз фикерләрен ачык, төгәл, аңлаешлы итеп әйтә белергә, катлаулы булмаган нәтижәләр ясарга өйрәтү. Сүзлек: каракучкыл, каурыйсыман, өем болыт, катламлы болыт	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 248 бит.
	3	<i>“Китапханәгә экскурсия”</i>	1. Балаларда китапханәче хезмәтенә карата ихтирам, китапханәдә үз-үзенә тота белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Китапханә белән турыдан-туры таныштыру аша балаларда күзәтүчәнлек, игътибарлылык, эзлекле фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларга китапханәче һөнәренә мөһимлеген аңлату. Сүзлек: редактор, китап төпләү, китап бастыру.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 260 бит.
	4	<i>“Нәрсә ул кызыл китап?”</i>	1. Кызыл китапка кертелгән хайван һәм үсемлекләргә кызгану, алар өчен борчылу хисләре уяту, табигатькә карата сак караш тәрбияләү. 2. Балаларның әйләнә-тирә дөнья белән кызыксынуларын, бәйләнешле сөйләмнәрен үстерү. 3. Татарстанның “Кызыл китабы” турында белешмә бирү.	З.М.Зарипова, Туган телдә сөйләшәбез, 254 битләр.

Сөйләм теле үсеше

Уку – язу нигезләрен үзләштерүгә әзерләү

(Грамота)

			Программа эчтәлегә	
--	--	--	---------------------------	--

Ай	Атна	Тема	Укыту-методик әдәбият	
Сентябрь	1	<i>Сүздән [ш] авазын интонация белән аерып алу.</i>	1. Педагог тарафыннан интонация белән аерып алынган авазларны ишетергә өйрәтү. 2. Бирелгән аваз белән сүзләрне әйтү күнекмәләрен булдыру. 3. Тәрбияче булышлыгы белән диалогик аралашуны жайга салу. Сүзләргә анализ ясау: шар, шарф, шалкан, кош, шикәр, чыршы, кишер, пирожный, жираф	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре №1, 4-7 битләр.
	2	<i>Артикуляция һәм яңгырашлары буенча якин торган [ш] һәм [ж] авазларын чагыштыру.</i>	1. Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Бирелгән авазны аерып алу, артикуляция һәм яңгырашлары буенча якин торган авазларны чагыштыра белү күнекмәсен формалаштыру. 3. Балаларның сөйләмен гомумиләштерүче сүзләр белән баету гомумиләштерә белү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: башлык, кош, кйнбагыш, кашык, груша, жилет, журнал, жираф.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 8-9 битләр.
	3	<i>Сүздән [ж] һәм [жъ] авазларын аерып алу.</i>	1. Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. [жъ] һәм [ж] авазын ишетү һәм әйтү күнекмәсен булдыру. 3. Балаларны калын (кырыс) һәм нечкә (ягымлы) әйтелә торган авазларны ишетү һәм аларны аера белү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: жиләк, жилкән, жимлек, жимешләр, кәжә, жир, жанвар, таж, жомга.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 10-11 битләр.
	4	<i>Сүздән [з] һәм [зь] авазларын аерып алу.</i>	1. Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Балаларны калын (кырыс) һәм нечкә (ягымлы) әйтелә торган авазларны ишетү һәм аларны аера белү күнекмәсен булдыру. 3. Сөйләмдә [зь] һәм [з] авазлары булган сүзләрне активлаштыру. Сүзләргә анализ ясау: коңгыз, каз, карбыз, ваза, зебра, тәрәзә, көзгә, кәрзин, күзлек.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 12-15 битләр.
Октябрь	1	<i>Калын һәм нечкә әйтелә торган тартык [с] һәм [сь] авазларын ишетү</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын үзләштерү.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1,

		<i>Һәм сүздән интонация белән аерып алу.</i>	3. Танып белү эшчәнлегендә үзләштерелгән алгоритмны куллану күнекмәсен формалаштыру. Сүзләргә анализ ясау: сарык, сабын, сыер, сарымсак, песи, сөлге, кәбестә.	16-17 битләр.
	2	<i>Сүздә [л] һәм [ль] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. “Кырыс” һәм “ягымлы” аваз төшенчәсен ныгыту. 2. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 3. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Сүзләргә анализ ясау: алма, шалкан, акула, болан, крокодил, елан, балык, фил, дельфин, леопард, челән.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 18-19 битләр.
	3	<i>Сүздә [м] һәм [мь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Балаларның үзләренә якин булган темага, сөйләмнәрендә үткәннәренң тәэсирен чагылдырып сөйли белү күнекмәләрен камилләштерү. Сүзләргә анализ ясау: мэк, маймыл, муенса, сарымсак, йомгак, алма, миләш, мәче, гөмбә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 20-21 битләр.
	4	<i>Сүздә [н] һәм [нь]; [ң] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. [ң] авазының үзенчәлеге белән таныштыру. Сүзләргә анализ ясау: чана, нарат, гармун, тиен, имән, инә, яңгыр, уңыш, таң, моң, бәрәңге, чаңгы.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 22-23 битләр.
Ноябрь	1	<i>Сүздә [р] һәм [рь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1,

			3. [p] авазын камил әйтү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: сарык, сыер, арыслан, бүре, керпе, көнгерә.	24-25 битләр.
	2	<i>Сүздә [к] һәм [кь]; [къ] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Уку эшчәнлеге компоненты булган үз-үзенә контроль ясый белү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: курчак, бака, тавык, кишер, акча, көзге, тәлинкә, күбәләк, күлмәк.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 26-27 битләр.
	3	<i>Сүздә [н] һәм [нь] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Чагыштыра белү, игътибарлы булу кебек сыйфатлар үсешен тәмин итү. Сүзләргә анализ ясау: помидор, песнәк, чыпчык, китап, туп, пәрәмәч, пәлтә, ипи, жеп.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 28-29 битләр.
	4	<i>Сүздә [в] һәм [вь]; [w] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Татар теленә хас булган [w] авазының үзенчәлеге белән таныштыру. Сүзләргә анализ ясау: ваза, слива, виноград, тавык, кабын, сабыт, самавыр, хәлвә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 30-31 битләр.
Декабрь	1	<i>Сүздә [г] һәм [гь]; [гъ] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Татар теленә хас булган [гъ] авазының үзенчәлеге белән	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 32-33 битләр.

			таныштыру. Сүзлек: лимон, роза, ромашка, гном, гитара, гармун, сэгать, сөлге, карга, багана, таган.	
	2	<i>Сүздә [x] һәм [хь]; [h] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.</i>	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Тартык авазның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. 3. Татар теленә хас булган [h] авазының үзенчәлеге белән таныштыру. Сүзләргә анализ ясау: халат, хат, шахмат, хәлвә, хөрмә, һәйкәл, һөнәр, шәһәр, хава.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 34-35 битләр.
	3	<i>Сүзнең беренче авазын аерып ала белү күнекмәләрен ныгыту.</i>	1. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен ныгыту. 2. Схема буенча табышмаклар төзи белү күнекмәсен булдыру. 3. Балаларда ижади фикерләү күнекмәсен булдыру. Сүзләргә анализ ясау: бака-бәрән, лампа-лимон, рам-рәшәткә, жанвар-жиләк, ваза-виноград.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 36-37 битләр.
	4	<i>Сүз схемасы төзү</i>	1. Авазларны шартлы билгеләр белән күрсәтеп, сүзнең схемасын төзү күнекмәсен булдыру. 2. Сүзнең беренче авазын аерып ала белү күнекмәсен ныгыту. 3. Әңгәмәдә катнашу теләге һәм үз-үзенә ышаныч уяту өчен жирлек булдыру. Сүзләргә анализ ясау: аю, агач, автобус, учак, уенчык, урындык, укучы.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 38-39 битләр.
Январь	1	<i>Аваз модельләрен кулланып, сүзләргә аваз анализы ясау.</i>	1. Сүзгә аваз анализы ясау ысулын аерып алуны ныгыту. 2. “Схема”, “модель” төшенчәләрен үзләштерү. 3. Чагыштыра белү, игътибарлы булу кебек сыйфатлар үсешен тәэмин итү. Сүзләргә анализ ясау: ат, ут.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 40-41 битләр.
	2	<i>Сүзләрнең төзелешен һәм мәгънәсен аңлату.</i>	1. Схеманы “уқып” сүзләрне чагыштыру. 2. Бирелгән аваз кәргән сүзләрне сайлап алу күнекмәләрен булдыру. 3. Балаларда ижади фикерләү күнекмәсен булдыру.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы.

			Сүзлэргэ анализ ясау: тун, тун.	Авазларны уйнатып: эш дэфтэре № 1, 42-43 битлэр.
	3	<i>Сүзлэрдэ авазның урынын билгеләү.</i>	1. Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. 2. Сүзлэрдә авазның урынын билгеләргә өйрөтү. 3. Бирелгән сүзгә тамырдаш сүзләр сайлау аша сүз байлыгын арттыру. Сүзлэргә анализ ясау: мэк.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дэфтэре № 1, 44-48 бит.
Февраль	1	<i>Калын һәм нечкә әйтелешле сүзләрне чагыштыру.</i>	1. Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. 2. Балаларның калын һәм нечкә авазларны парлап әйтә белүләрнен ныгыту. 3. Сүзләрне чагыштыра белү күнекмәләрнен үстерү. Сүзлэргә анализ ясау: сул, кул, күлмәк, сыр, слива, сөт, сок, сохари, салат.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дэфтэре № 1, 49-54 битлэр.
	2	<i>Сузык авазлар төшенчәсе белән таныштыру.</i>	1. Сузык авазларның “төсле” билгеләмәсе белән таныштыру. 2. Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. 3. Ижади характердагы уен-биремнәрне үтәү күнекмәләре бирү. Сүзлэргә анализ ясау: шар (шарф, алма, ручка), мэк (миләш, этәч, кәбестә), күл (күлмәк, үрдәк, лимон).	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дэфтэре № 1, 55-60 битлэр.
	3	<i>Модельдә сузык авазларны, калын һәм нечкә әйтелешле тартык авазларны төсле фишкалар белән билгеләү.</i>	1. Модельда сузык авазларны, калын һәм нечкә әйтелешле тартыкларны төсле фишкалар белән билгеләү күнекмәләрен ныгыту. 2. Тартык авазларны аерып күрсәтеп, сүзлэргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. 3. Сүзләрнен модельләрен чагыштыра белүләрнен камилләштерү. Сүзлэргә анализ ясау: бака, кәжә, ләлә, лалә, мәржән, үтүк, кәжә, бәрәңге, бака, ат.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дэфтэре № 1, 61-65 битлэр.
	4	<i>Модельдә сузык авазларны, калын һәм нечкә әйтелешле тартык авазларны аерып күрсәтеп, сүзлэргә анализ ясау.</i>	1. Сүзлэргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. 2. Рәсемдәге сүзләрнен беренче авазларыннан яңа сүз төзи белү күнекмәләрен ныгыту. 3. Күмәк әңгәмәдә катнашу теләге уяту. Сүзлэргә анализ ясау: аккош, лампа, карбыз, алма, этәч, лимон, кәжә, инә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дэфтэре № 1, 66-71 битлэр.

Март	1	<i>Сүзлэргә аваз анализы ясау. [ы] авазының үзенчәлеген тикшерү.</i>	1. Сүзлэргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. 2. Татар һәм рус теленнән кәргән сүзләрдә [ы] авазның әйтелешендәге үзенчәлекне үзләштерү. 3. Предметның кемнеке булуын белдергән сүзләргә сөйләмдә куллана белүләренә ирешү. Сүзлэргә анализ ясау: ылыс, ыргак, чыбыркы, сыбызгы, чыршы, сыр.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 72-77 битләр.
	2	<i>[й] авазы белән таныштыру. [йу] һәм [йү] авазларының үзенчәлеген өйрәнү.</i>	1. Сүзлэргә аваз анализы ясау, [й] авазы белән таныштыру. 2. Ике сүзнең моделе буенча чагыштыру анализы ясарга өйрәтү. 3. Бирелгән авазга тәмамланган сүзләргә сайлап ала белүләрен ныгыту. Сүзлэргә анализ ясау: май, майка, йорт, юкә, юрган, йод, йолдыз, курай, йөзек, күзлек, эт, бер, яшен.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 1, 78-83 битләр.
	3	<i>А, а хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. А, а хәрефенең язылышы.</i>	1. А, а хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. А, а хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Бирелгән аваз буенча сүзләр уйлап әйтү күнекмәләрен булдыру. Сүзлэргә анализ ясау: Алсу, алма, арба, ат, шар, балык, шалкан, маймыл, бака, курчак.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 4-7 битләр.
	4	<i>Ә, ә хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Ә, ә хәрефенең язылышы.</i>	1. Ә, ә хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Ә, ә хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Авазларны танып белү күнекмәләрен үстерү. Сүзлэргә анализ ясау: гаилә, әби, әти, әни, әлифба, әтәч, имән, мәк, Әминә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 8-12 битләр.
Апрель	1	<i>У, у һәм Ү, ү хәрефләре, аларның хәрефләр кассасында урыны. У, у һәм Ү, ү хәрефләренең язылышы.</i>	1. У, у һәм Ү, ү хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. У, у һәм Ү, ү хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Балаларда яңа белемнәр алу омтылышы уяту. Сүзлэргә анализ ясау: туп, туплар, тукран, умарта, урындык, умырзая, укучы, тукран, суган, күл, сүз, сүзлек.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 13-21 битләр.
	2	<i>И, и һәм Ы, ы хәрефләре, аларның хәрефләр</i>	1. И, и һәм Ы, ы хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. И, и һәм Ы, ы хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы.

		<i>кассасында урыны. И, и һәм Ы, ы хәрефләренең язылышы.</i>	3. Бирелгән үрнәкне өйрәнү һәм кулланышка кергү күнекмәсен формалаштыру. Сүзләргә анализ ясау: фил, жиләк, суган, үлән, ипи, иләк, чия, кишер, чиләк, читек, сарык, тычкан, дуңгыз, тавык.	Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 22-31 битләр.
	3	<i>Э, э хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Э, э хәрефенең язылышы.</i>	1. Э, э хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Э, э хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Аваз белән хәрефнең бәйләнешен ныгыту. Сүзләргә анализ ясау: эт, эссе, энә, этаж, экран.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 32-36 битләр.
	4	<i>О, о һәм Ө, ө хәрефләре, аларның хәрефләр кассасында урыны. О, о һәм Ө, ө хәрефләренең язылышы.</i>	1. О, о һәм Ө, ө хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. О, о һәм Ө, ө хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Сөйләмдә антоним сүзләрне актив куллануларына булышлык итү. Сүзләргә анализ ясау: орчык, тоз, борчак, оекбаш, оя, ботак, кояш, вагон, төлке, көн, төн.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 37-48 битләр.
Май	1	<i>Я, я хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Я, я хәрефенең язылышы.</i>	1. Я, я хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Я, я хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Балаларда график язу күнекмәләре формалаштыру. Сүзләргә анализ ясау: кыяр, Ясминә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 49-51 битләр.
	2	<i>Ю, ю хәрефе һәм аның хәрефләр кассасында урыны. Ю, ю хәрефенең язылышы.</i>	1. Ю, ю хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Ю, ю хәрефен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Балаларны Р.Миңнуллин ижаты белән таныштыруны дәвам итү. Сүзләргә анализ ясау: юл, юкә.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 52-54 битләр.
	3	<i>Е, е һәм Ё, ё хәрефләре, аларның хәрефләр кассасында урыны. Е, е һәм Ё, ё хәрефләренең</i>	1. Е, е һәм Ё, ё хәрефләренең үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аларның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. 2. Е, е һәм Ё, ё хәрефләрен язуда күрсәтү күнекмәсен ныгыту. 3. Ике авазны бер хәреф белән билгеләү ысулын ныгыту. Сүзләргә анализ ясау: елан, каен, тиен, саскан, киёмнәр, театр, вертолёт, самолёт.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 55-61 битләр.

		<i>язылышы.</i>		
	4	Яңа сүзләр ясау ысулын үзләштерү.	1. Ижек төзү һәм уку күнекмәсен формалаштыру. 2. Яңа сүзләр ясау ысулын үзләштерү. 3. Сузык авазларга карап, тартык авазларның нечкәлеген, калынлыгын билгеләү принцибын кабатлау.	Шәехова Р.К. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып: эш дәфтәре № 2, 62-65 битләр.

**Танып белү үсеше
Башлангыч математик күзаллау формалаштыру**

Ай	Атна	Занятия саны	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь	1	1 2	1 – 5 саннары. Кабатлау.	1. 1-5 саннарын кабатлау (язылышы, төзелеше). 2. Тәртип санын ныгыту.	Татар халык уены “Бер, ике, өч..”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 125 бит.
	2	1 2	1 – 5 саннары. Кабатлау.	1. Әйберләрне чагыштыруны ныгыту, =, >, < билгеләрен искә төшерү. 2. <i>Иртәрәк, соңрак</i> сүзләренең мәгънәләрен аңлату. 3. <i>Бөтен</i> һәм <i>өләш</i> төшенчәсен аңлату.	Бармак уены “Безнең бармаклар”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 128 бит.
	3	1 2	“6 саны. 6 цифры”	1. 6 санының килеп чыгуы һәм төзелеше белән таныштыру. 2. <i>Бөтен</i> һәм <i>өләш</i> төшенчәсен ныгыту.	Хәрәкәтле уен “Агачлар”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 133 бит.
	4	1 2	“6 саны. 6 цифры”	1. Геометрик фигуралар турында белемнәрен ныгыту, күппочмак белән таныштыру. 2. 6 санын, төзелешен ныгыту, <i>бөтен</i> һәм <i>өләш</i> сүзләренең мәгънәләрен искә төшерү.	Хәрәкәтле уен “Агачлар”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 137 бит.
Октябрь	1	1 2	“Озынрак. Кыскарак”	1. <i>Озынрак, кыскарак</i> сүзләренең мәгънәләрен ныгыту. 2. <i>Бөтен</i> һәм <i>өләш</i> арасындагы бәйләнешне табу. 3. 1-6 саннары турында белемнәрен ныгыту.	Бармак уены “Бу бармак...”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 140 бит.

	2	1 2	“Озынлыкны үлчибез”	1. Үлчәу берәмлеге белән эшләүне ныгыту. 2. 6 саны эчендә санауны кабатлау. 3. Озынлыкны үлчәргә өйрәтү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 143 бит.
	3	1 2	“Озынлыкны үлчибез”	1. Үлчәу берәмлеге белән эшләүне ныгыту. 2. <i>сантиметр</i> һәм <i>метр</i> - үлчәу берәмлеге белән таныштыру 3. 6 саны эчендә санауны кабатлау.	Хәрәкәтле уен “Камка түти”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 147 бит.
	4	1 2	“Озынлыкны үлчибез”	1. Линейка белән үлчәргә өйрәтү. 2. Мәсьәләнең <i>шарты</i> һәм <i>соравы</i> белән таныштыру.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 150 бит.
Ноябрь	1	1 2	“7 саны. 7цифры”	1. 7 санының килеп чыгуы һәм төзелеше белән таныштыру. 2. 6 санының килеп чыгуын кабатлау. 3. Күппочмак турында белемнәрен ныгыту.	7 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 154 бит.
	2	1 2	“7 саны. 7цифры”	1. 7 саны эчендә санауны ныгыту. 2. Саннар кисемтәсен кабатлау. 3. Әйберләр төркемнәрен чагыштыру.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 160 бит.
	3	1 2	“7 саны. 7цифры”	1. 7 саны турында алынган белемнәрен ныгыту. 2. Тирә - юндә ориентлашу алымнарыш ныгыту. 3. Саннар кисемтәсе турында белемнәрен ныгыту.	7 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 164 бит.
	4	1 2	“Авыррак, жиңелрәк. Массаны чагыштыру”	1. Әйберләрне массасы буенча чагыштыру. 2. Кушу, алу турында белемнәрен ныгыту. 3. 7 саны турында алынган белемнәрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 168 бит.
Декабрь	1	1 2	“Массаны үлчәү”	1. Массаны үлчәргә өйрәтү; <i>1 кг.</i> турында аңлату. 2. <i>Кушу, алу, өлеш, бербөтен</i> турында алынган белемнәрен ныгыту.	Хәрәкәтле уен “Куянкай”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 171 бит.
	2	1 2	“Массаны үлчәү”	1. Массаны үлчәү турында алган белемнәрен ныгыту. 2. Геометрик фигураларны кабатлау. 3. Рәсемнәр буенча мәсьәлә төзәргә өйрәтүне дәвам		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька,

				иту.		175 бит.
	3	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. 8 санының килеп чыгуы, 8 цифры белән таныштыру. 2. 7 санын кабатлау, ныгыту; 3. 7 эчендә санау; <i>өлеш, бөтен</i> сүзләренен мәгънәсен ныгыту.	8 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 179 бит.
	4	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. 8 санының килеп чыгуы, 8 цифры белән таныштыру. 2. 7 санын кабатлау, ныгыту. 3. 7 эчендә санау; <i>өлеш, бөтен</i> сүзләренен мәгънәсен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 179 бит.
Январь	1	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. 8 саны эчендә эшләүне камилләштерү. 2. Озынлыкны һәм массаны үлчәүне ныгыту. 3. Санлы кисемтә белән эшләүне күнектерү.	8 саны турында табышмак .	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 183 бит.
	2	1 2	“8 саны. 8 цифры”	1. Парлап санауны кабатлау. 2. 8 саны эчендә эшләүне ныгыту. 3. Санлы кисемтә белән эшләүне үстерү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 187 бит.
	3	1 2	“Күләм. Күләмне чагыштыру.”	1. Күләм турында балаларга башлангыч белем биерү. Күләмне үлчәү алымын күрсәтү, аңлату, ныгыту. 2. 8 эчендә эшләүне үстерү. 3. <i>Бөтен</i> һәм <i>өлешләр</i> арасындагы бәйләнеш турында белемнәрен камилләштерү.	Хәрәкәтле уен “Елга”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 192 бит.
Февраль	1	1 2	“Күләмне үлчәү”	1. Берәмлек ярдәмендә күләмне үлчәү турында кузгаллауларын формалаштыру; 2. <i>Алу-кушу, бөтен-өлешне</i> чагыштыру, санау; мәгънәләрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 196 бит.
	2	1 2	“9 саны. 9 цифры”	1. 9 санының килеп чыгуы һәм 9 цифры белән таныштыру. 2. Фигураларның охшашлыгы һәм аерымлыгы турында белемнәрен ныгыту. 3. Санлы кисемтәдә эшләүне камилләштерү.	9 саны турында табышмак	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 200 бит.
	3	1 2	“9 саны. 9 цифры”	1. Сәгатъ белән таныштыру, <i>вакыт</i> төшенчәсен аңлату. 2. 9 саны, 9 цифры турында белемнәрен ныгыту. 3. <i>Өлеш</i> һәм <i>бөтеннең</i> бәйләнеше кабатлау.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 204 бит.

	4	1 2	“9 саны. 9 цифры”	1. 9 санының ничек килеп чыгуы турында белемнәрен үстерү. 2. Парлаштыру, кушу, алу, санлы кисемтәләр турында белемнәрен камилләштерү.	9 саны турында табышмак	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 208 бит.
Март	1	1 2	“Мәйдан. Мәйданны үлчәү”	1. Фигураның мәйданы турында күзаллауларын 9 саны, 9 цифры турында ныгыту. 2. <i>Өлеш</i> һәм <i>бөтеннең</i> бәйләнешен кабатлау, формалаштыру. 3. Тәртип санын ныгыту; мәсьәлә чишәргә өйрәтүне дәвам иту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 212 бит.
	2	1 2	“Мәйданны үлчәү”	1. <i>См.</i> белән таныштыру. 2. 9 саны эчендә санауны ныгыту. 3. Кушу һәм алу алымнарын кабатлау.	Хәрәкәтле уен “Яр-су”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 217 бит.
	3	1 2	“0 саны. 0 цифры”	1. 0 саны һәм цифры белән таныштыру. 2. 9 саны эчендә санауны ныгыту. 3. Саннар кисемтәсе турында алган белемнәрен үстерү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 220 битләр.
	4	1 2	“0 саны. 0 цифры”	1. 0 саны һәм цифры турында алган белемнәрен ныгыту. 2. Саннар тигезлегеннән рәсемгә күчәргә күнектерү.	Арифметик табышмак “Без, без, без идек..”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 225 бит.
Апрель	1	1 2	“10 саны”	1. 10 саны турында кузаллауларын формалаштыру. 2. <i>Бербөтен</i> һәм <i>өлеشلәр</i> турында алган белемнәрен үстерү. 3. Өчпочмак, дүртпочмакны танырга өйрәтү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 229 бит.
	2	1 2	“Шар. Куб. Параллелепипед”	1. Әйләнә - тирәдә шар, куб, параллелепипед формадагы әйберләрне табарга күнектерү. 2. 10 саны эчендә санауны ныгыту. Кушу, алу алымнарын кабатлау.	Татар халык уены “Түгәрәк алан”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 233 бит.
	3	1 2	“Пирамида. Конус. Цилиндр”	1. Әйләнә-тирәдә пирамида, конус, цилиндр формасындагы әйберләрне табарга өйрәтү. 2. Саннар кисемтәсе турында белемнәрен үстерү. 3. Кушу-алу алымнарын ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 237 бит.

	4	1 2	“Символлар”	1. Балаларны символлар белән таныштыру. 2. План буенча ориентлашырга өйрәтү.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 242 бит.
Май	1	1 2	“Математика иленә сгяхәт”	1. Әйберләрнең үзлекләре, сыйфатлары турында белемнәрен ныгыту. 2. <i>Кушу, алу, өлеш, бөтен</i> арасындагы бәйләнешләрне ачыклау. 3. 0 - 9 саннарын, цифрларын, тәртип санын ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 246 бит.
	2	1 2	“Озакламый мәктәпкә”	1. Саннарны чагыштыру. 10 эчендә кушу, алу. 2. Символлар турында белемнәрен ныгыту. 3. Санлы кисемтәдә эшләүне камилләштерү.	Арифметик табышмак “Без, без, без идек..”	Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька, 249 бит.
	3	1 2	Үткәннәрне кабатлау.	1. Балаларның алган белемнәрен ныгыту. 2. Мисаллар эшләүне камилләштерү. 3. Геометрик фигуралар турында белемнәрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька,
	4	1 2	Үткәннәрне кабатлау.	1. Балаларның алган белемнәрен ныгыту. 2. Мисаллар эшләүне, мәсьәләләр чишүне камилләштерү. 3. Геометрик фигуралар турында белемнәрен ныгыту.		Л.Г.Петерсон, Раз-ступенька, два-ступенька,

**Нәфис эстетик үсеш
Рәсем ясау**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Укыту-методик әдәбият
Сентябрь		“Менә жәй дә үттеп китте”	1. Жәйге тәәсилрәне рәсемдә күрсәтергә өйрәтү. 2. Карандашлар белән эшләүне ныгыту. 3. Композиция төзү дәрәжәләрен ачыклау.	Ш.Гәлиев, “Тәмле жәй” (шигырь уку).	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 18 бит.
	1	“Миләш ботаклары	1. Натюрморт белән таныштыру. 2. Натюрморт ясаганда әйберне дәрәс урнаштырырга		Г.С.Швайко, Занятия по

		вазада”	өйрәтү. 3. Үз рәсемнәрен тулырак ясарга һәм үзенчәлекле сыйфатларын күрсәтә белергә күнектерү.		изобразительной деятельности в д/с, 23 бит.
2		“Көзге агачлар”	1. Агачлар ясау алымнарын ныгыту. 2. Карандашлар белән эшләүне ныгыту.. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.	Бакчабыз агачларын карау.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 38 бит.
		“Декоратив рәсем”	1. Шакмак эченә декоратив бизәкләр белән бизәргә өйрәтү. 2. Пумала белән эшләүне ныгыту. 3. Төсләрне тою хисләрен тәрбияләү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 143 бит.
3		“Хыялый чәчәкләр”	1. Әкият буенча хыялый чәчәкләр ясауга кызыксыну уяту. 2. Ижади сәләтләрен үстерү. 3. Чәчәк тажларын үзгәртү алымнарына өйрәтү. 4. Сөйләм телен баету		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 54 бит.
		“Цирктагы хайваннар”	1. Балаларда цирк хайваннары ясауга кызыксыну уяту. 2. Хайваннарның тышкы кыяфәтләрен ясауны күнектерү. 3. Мөстәкыйль рәвештә сәнгать алымнарын күрсәтә белергә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 93 бит.
4		“Натюрморт” (песоктан яки мантый ярмасыннан картина)	1. Сәнгать музейе турында белемнәрен ныгыту. 2. Песоктан картина ясау алымына өйрәтү. 3. Рәсем сәнгатенә төрләр белән таныштыруны давам итү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 141 бит.
		“Татар милли бизәкләре”	1. Татар халкының милли бизәкләре белән таныштыруны давам итү. 2. Пумала белән төрлечә басым ясап бизәкләү алымнарын ныгыту.. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.	Татар милли бизәкләре алып керү (үрнәкләр).	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 65 бит.
Октябрь		“Курчак милли киёмдә”	1. Кеше фигурасын ясауны ныгыту. 2. Татар халык милли киёмнәре турында белемнәрен	Милли киёмнәр алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в

1		ныгыту. 3. Гади һәм төсле карандашлар белән эшләне күнектерү. 4. Татар халкына хөрмәт, эстетик матурлыкны тою хисләре тәрбияләү.		изобразительной деятельности, 54 бит.
	“Көзге табигать”	1. Көз билгеләрен күрсәтә белергә өйрәтү. 2. Эшләү алымнарын ныгыту. 3. Эшне планлаштыра белү күнекмәләрен үстерү.	Шәһәрбез табигате сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 152 бит.
2	“Көзге каен”	1. Табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү 2. Төс тоемлауны үстерү. 3. Каен агачының характерлы үзенчәлекләре турында белемнәрен ныгыту.	Бакчабыз каеннарын карау.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 29 бит.
	“Бөдрәләр”	1. Кәгазь битен сабак, бормалар һәм таныш булмаган элементлар белән бизәргә өйрәтү. 2. Бизәкләрне дөрес урнаштырырга өйрәтү. 3. Үзләренең эшләренә бая бирү күнекмәләрен формалаштыру.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 152 бит
3	“Табигать күренеше төшерелгән картина” (пейзаж)	1. Сәнгать музейе турында балаларның белемнәрен ныгыту. 2. Табигать күренешләрен (пейзаж) сурәтләр рәссамнар белән таныштыру. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.	Шәһәрбез табигате сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 82 бит.
	“Эзләр калдырабыз”	1. Экспериментлау өчен уңай шартлар булдыру. 2. Яңа эш алымнары белән таныштыру. 3. Балаларның хыяллы сәләтләрен арттыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 267 бит.
4	“Кичке шәһәр”	1. Кичке шәһәрне рәсемдә күрсәтә белергә өйрәтү. 2. Матурлыкка соклану хисләре тәрбияләү. 3. Композиция төзүне күнектерү.	Шәһәрбез урамнары сурәтләнган рәсемнәр алып керү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 151 бит.
	“Минем яраткан уенчыгым”	1. Яраткан уенчыклары турында искә төшереп ясауны күнектерү.		Комарова, Занятия по

			2. Гәүдә өлешләрән дәрәс ясауны ныгыту. 3. Чисталык, пөһтәлек тәрбияләү. 4. Балаларның фикер йөртү сәләтләрән үстерү.		изобразительной деятельности в д/с, 147 бит.
Ноябрь	1	“Городец бизәкләре”	1. Городец бизәкләре белән таныштыру. 2. Бизәкләрне урнаштыру тәртибен ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны төемлауны үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 157 бит.
		“Без ничек шөгылләнәбез”	1. Балалар бакчасында шөгылләнүне, әйләнә-тирә турында күзаллауларын рәсемдә сурәтләргә өйрәтү. 2. Ижади сәләтләрән үстерү. 3. Үзләренең эшләренә бәя бирү күнекмәләрен формалаштыру.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 157 бит.
	2	“Бүлмә гөлләре”	1. Бүлмә гөлләре турында белемнәрән ныгыту. 2. Гөлләрне сурәтләргә өйрәтү. 3. Кул чуклары хәрәкәтләрән үстерү. 4. Гөлләрнең характерлы үзенчәлекләрен күрергә өйрәтү.	Бүлмәбездәге гөлләрне күзәтү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 156 бит.
		Шәһәрдә бәйрәм	1. Рәсемдә өйләрнең төрле икәннән, шәһәрнең бәйрәмчә бизәлүен күрсәтергә өйрәтү. 2. Балаларның эстетик күзаллауларын үстерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрән үстерү.	Шәһәрбез бәйрәм сурәтләнгән рәсемнәр алып керү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 155 бит.
	3	“Кыз белән малай бии”	1. Кеше гәүдәсе, аның әгъзалары белән таныштыруны дәвам итү. 2. Тән әгъзаларын дәрәс пропорциядә ясарга өйрәтү. 3. Кеше гәүдәсен хәрәкәт вакытында ясауны күнектерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 161 бит.
		“Карга оча”	1. Кошның тышкы кыяфәте, гәүдә төзелеше турында күзаллауларын үстерү. 2. Кошларның үзенчәлекле сыйфатларын күрсәтә белү күнекмәләрен ныгыту. 3. Кошның гәүдәсен хәрәкәт вакытында (очуын) ясауны күнектерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 51 бит.
“Чыпчык”		1. Кошның тышкы кыяфәте, гәүдә төзелеше турында		Г.С.Швайко,	

			күзаллауларын үстерү. 2. Кошларның үзенчәлекле сыйфатларын күрсәтә белү күнекмәләрен ныгыту. 3. Балаларны карандашлар белән штрихларга өйрәтү.		Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 46 бит.
	4	“Тәрәздә кичке утлар” (коллектив эш)	1. Коллектив композиция төзүгә кызыксыну уяту. 2. Рәсемләү, бизәкләү алымнарын ныгыту. 3. Төсләрне сиземләү, пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.	Кичен урамны күзәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 333 бит.
Декабрь	1	“Кышкы чәчәкләр”	1. Гжель бизәкләре белән таныштыру. 2. Бизәкләрне урнаштыру тәртибен ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 436 бит.
		“Бизәлгән ат” (дымка уенчыгы)	1. Дымка бизәкләре белән таныштыру. 2. Бизәкләрне урнаштыру тәртибен ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 74 бит.
	2	“Гөлчәчәккә читек бизибез”	1. Читек тегү һәм тире мозаикасы элементлары белән таныштыруны дәвам итү. 2. Композиция төзү алымнарын ныгыту. 3. Халык осталары эсәрләренә карата хөрмәт тәрбияләү.	Читекләр алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 74 бит.
		“Әкияти кош”	1. Әкияттәге образларны искә төшереп рәсемләүне өйрәтү. 2. Карандашлар белән эшләүне ныгыту. 3. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 160 бит.
	3	“Жиңел машина”	1. Жиңел машинаның төзелеше турындагы белемнәрен ныгыту. 2. Гади карандаш белән эшләү алымнарын үстерү. 3. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү.	Урамдагы машиналарны күзәтү.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 98 бит.
		“Агачларны бәс сырды”	1. Кышкы табигатьне сурәтләргә өйрәтү. 2. Агачларның төзелешен дәрәс рәсемләүләрен ныгыту. 3. Матурлыкны күрә белү, соклану хисләре тәрбияләү.	Мәйданчыктагы агачларны күзәтү.	Комарова, Занятия по изобразительной

			4. Агачларның характерлы үзенчәлекләре турында белемнәрен үстерү.		деятельности в д/с, 168 бит.
	4	“Яшәгән ди әби белән бабай”	1. Олы кешеләрнең портретын ясарга өйрәтү. 2. Йөз чалымнарының үзенчәлекләрен күрсәтә белүләрен күнектерү. 3. Карандашларга төрлечә басым ясау алымнарын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 114 бит.
	4	“Минем яраткан әкиятем”	1. Әкият геройларының образларын сурәтләргә өйрәтү. 2. Композиция төзү алымнарын ныгыту. 3. Төсләренә кушып эшли белү күнекмәләрен үстерү.	Әкият рәсемнәре алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 111 бит.
Январь		“Яңа елда әйлән-бәйлән”	1. Яңа ел бәйрәме турында кичерешләрен уртаклашу. 2. Бәйрәмне сурәтләүгә кызыксыну уяту. 3. Матурлыкны күрә белүләренә ирешү. 4. Кешенең хәрәкәтләнгәннен ясарга өйрәтүне дәвам итү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 426 бит.
	1	“Нинди өйдә яшисең килә, шуны яса”	1. Өй төзелеше һәм архитектура элементлары турында күзаллауларын үстерү. 2. Матурлыкны күрә белүне тәрбияләү. 3. Карандашларга төрлечә басым ясау алымнарын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 93 бит.
		“Кар кызы”	1. Әкияттән таныш күренешне сурәтләргә өйрәтү. 2. Кар кызының сылу гәүдәсенә соклану хисләре тәрбияләү. 3. Салкын төсләр турындагы күзаллауларын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 115 бит
	2	“Теремкәй”	1. Элеккеге агач төзелешләр, аларның бизәкләре турындагы күзаллауларын формалаштыру. 2. Өй бизәкләү алымнарын ныгыту. 3. Штрихлау күнекмәләрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 123 бит
		“Кышкы бизәкләр”	1. Декоратив элементларны кулланырга күнектерү. 2. Пумаланың очы белән эшләү техникасын камилләштерү. 3. Челтәр үрү стилистикасын кулланып кышкы бизәкләр		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 497 бит

			ясарга өйрөтү. 4. Матурлыкны күрө белү, соклану хислэре тәрбиялөү.		
	3	<i>“Телэгән машинаңны яса”</i>	1. Машина төрлэре турында белемнэрен ныгыту. 2. Карандашлар белән эшлөүне күнектерү. 3. Машинаның өлөшлэрен ясарга өйрөтү. 4. Кәгазь битендә рәсемне дөрөс урнаштыруларын күнектерү.	Урамдагы машиналарны күзөтү.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 102 бит.
Февраль		<i>“Хохлома бизэклэре”</i>	1. Хохлома бизэклэре белән таныштыруны дэвам итү. 2. Пумаланың очы белән эшлөү техникасын камиллэштерү. 3. Балаларда матурлыкны тою хислэре тәрбиялөү. 4. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 170 бит.
	1	<i>“Казлар-аккошлар”</i>	1. Таныш булган әкияттәге сюжетларны ясарга өйрөтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дөрөс урнаштыруларын күнектерү. 3. Балаларның хыяллы сәләтлэрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 112 бит.
		<i>“Тәвә кошы” (жар-птица)</i>	1. Таныш әкиятлэргә кызыксыну уяту. 2. Кошларның гәүдә төзелешлэрен, зур койрыгын сурәтлэргә өйрөтү. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 119 бит.
	2	<i>“Әкият сарае”</i>	1. Архитектура өлөшлэре белән аерылып торучы әкият сараен сурәтлөү күнекмэлэрен үстерү. 2. Декоратив бизэклөү алымнарын үстерү. 3. Пумаланы яны белән басып ясауны ныгыту.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 125 бит.
		<i>“Кыш үтөп бара”</i>	1. Кышкы табигатьтәге үзгәрешлэрне сурәтли белергә өйрөтү. 2. Буяулар, пумаланың очы белән эшлөүне ныгыту. 3. Кәгазь битендә рәсемне дөрөс урнаштыруларын	Мәйданчыктагы үзгәрешлэрне күзөтү.	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с,

			күнектерү. 4. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.		172 бит.
	3	“Мин әтием белән”	1. Балаларны портрет жанры белән таныштыру. 2. Портрет ясау алымнарына өйрәтү. 3. Кешенең тышкы кыяфәтен, холкын, кәефен күрсәтә белергә өйрәтү. 3. Портрет ясауга кызыксыну уяту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 631 бит.
		“Без әни белән елмаябыз”	1. Балаларны портрет жанры белән таныштыруны дәвам итү. 2. Парлы портрет ясарга өйрәтүне ныгыту. 3. Кешенең тышкы кыяфәтен, холкын, кәефен күрсәтә белергә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 657 бит.
	4	“Минем яраткан әкият”	1. Таныш әкиятләрне искә төшереп сюжет сайларга өйрәтү. 2. Буяулар, пумаланың очы белән эшләүне ныгыту. 3. Композиция һәм ритмны тоемлауны үстерү.	Мәйданчыктагы үзгәрешләрне күзәтү.	Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 128 бит.
Март		“Кошлар” (городец бизәкләре)	1. Бизәкләр белән таныштыруны дәвам итү. 2. Әкияти кошлар ясарга өйрәтү. 3. Декоратив сәнгатькә, төрле милләт халкының культурасына кызыксыну уяту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 784 бит.
	1	“Язгы болытлар”	1. Язгы табигатьне сурәтләргә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү. 3. Салкын төсләр турында белемнәрен ныгыту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 722 бит.
		“Графика белән танышыбыз”	1. Балаларны сәнгать жанры – графика белән таныштыру. 2. Штрихлау күнекмәләрен үстерү. 3. Рәссамнар һәм аларның ижатлары турындагы күзаллауларын үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 131 бит.
	2	“Кем буласың килә?”	1. Кеше гәүдәсен ясау күнекмәләрен үстерү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү. 3. Үзләре сайлаган образны тасвирлауларына ирешү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 178 бит.

	3	“Безнең уен почмагы”	1. Балаларның күргәннәрен рәсемгә төшерергә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә ориентлашуны ныгыту. 3. Үз эшләренә бәя бирү күнекмәләрен үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 175 бит.	
		“Талинкә бизибез” (татар халык бизаге)	1. Татар халык бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 2. Композиция төзи, төсләрне куллана белергә күнектерү. 3. Декоратив элементларны куллана белүләрен камилләштерү.	Татар милли бизәкләре алып керү (үрнәкләр)	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 56 бит.	
	4	“Су кызы су асты патшалыгында”	1.Таныш булган әкияттәге сюжетларны сурәтләргә кызыксыну уяту. 2. Әкият геройларын ясарга өйрәтү. 3. Хыялый образларны тудыру ысуллары белән таныштыру. 4. Ижади сәләтләрен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 598 бит.	
		“Чуар попугайлар” (коллектив эш)	1. Коллектив эшкә кызыксыну уяту. 2. Попугайларның төзелешен, хәрәкәтләрен дөрес сурәтләргә өйрәтү. 3. Табигатьне өйрәнүгә һәм алган белемнәрен ижади сәнгатьтә куллана белүләренә кызыксыну тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 569 бит.	
	Апрель	1	“Ябалак”	1.Ябалак кошы турында белемнәрен ныгыту. 2. Ябалак кошын, аның гәүдә төзелешен дөрес ясауны камилләштерү. 3. Карандашны төрле басым белән эшләүне күнектерү. 4. Ябалакның характерлы үзенчәлекләре турында белемнәрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 138 бит.
			“Таныш түгел планета”	1. Галәмгә (космоска) кызыксыну уяту. 2. Рәсемләү алымнарын ныгыту. 3. (Мәк.әзер.төр.) Балаларның хыялый сәләтләрен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 835 бит
		“Хохлома кашыклары”	1. Хохлома бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. 2. Бизәкләргә яңа элементлар кертү. 3. Төсләрне сайлау күнекмәләрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной	

	2				деятельности в д/с, 153 бит.
		“Матур чәчәкләр”	1. Чәчәк ясау күнекмәләрен үстерү. 2. Композиция төзи, төсләрне куллана белергә күнектерү. 3. Төрле юнәлештә штрихлау күнекмәләрен формалаштыру.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 140 бит.
	3	“Субботник”	1. Рәсемдә кешеләрнең хезмәтен сурәтләргә өйрәтү. 2. Кеше гәүдәсен ясау алымнарын ныгыту. 3. Гади карандашларны куллану күнекмәләрен үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 189 бит.
		“Керпе баласы белән чырышылыкта”	1. Керпеләрнең тормышын сурәтләргә өйрәтү. 2. Пропорцияне сакларга, штрихларга күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 136 бит.
		“Алсуның альяпкычы”	1. Симметрик бизәкләр белән рәсемне тулыландырырга өйрәтү. 2. Композиция төзи, төсләрне куллана белергә күнектерү. 3. Трафарет кулланып басып ясау ысулын ныгыту.	Альяпкыч, татар мили бизәкләре (үрнәкләр) алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 73 бит.
	4	“Минем яраткан әкият героем”	1. Яраткан әкиятләрен искә төшерү. 2. Әкиятләр буенча рәсемнәр ясауга кызыксыну уяту. 3. Геройларның үзенчәлекле якларын сурәтләргә өйрәтү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 180 бит.
Май		“Минем яраткан аюым” (натурадан ясау)	1. Натурага карап ясауны дәвам итү. 2. Эскиз - эшләү этаплары белән таныштыру. 3. Сурәткә карата үзенчәлекле карашыңны белдерүне камилләштерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 845 бит.
	1	“Ямьле яз”	1. Табигатьтәге үзгәрешләрен күрә белергә өйрәтү. 2. Матурлыкны тою хисләре тәрбияләү.	Шәһәрбез табигате сурәтләнган	Комарова, Занятия по

			3. Төсләрне кушу күнекмәләрен үстерү.	рәсемнәр алып керү.	изобразительной деятельности в д/с, 188 бит.
2	“Сиреньнар чәчәк ата”		1. Сирень ботагын сурәтләргә өйрәтү. 2. Матурлыкны тою хисләре тәрбияләү. 3. (Мәк.әзер.төр.) Сурәткә карата үзеңнең карашыңны белдерүне камилләштерү.		Г.С.Швайко, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 168 бит.
	“Язгы яшен”		1. Язгы табигатьне сурәтләргә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 955 бит.
3	“Вазада язгы чәчәкләр”		1. Табигатьтәге үзгәрешләрен күрә белергә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.	Татар милли бизәләше белән таныштыру	Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 186 бит.
	“Бәйрәм салюты”		1. Тынычлык, дуслык, шатлык, бәхет хисләрен күрсәтә белә торган композиция төзәргә өйрәтү. 2. Мамык таякчылары, пумала очы һ.б. төрле ысулларны куллануларын камилләштерү. 3. Ритм, төс һәм декоратив композиция төзү сәләтен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми, 942 бит
4	“Бабайга түбәтэй бизибез”		1. Түбәтэй бизәү элементлары белән таныштыруны дәвам итү. 2. Композиция төзү алымнарын ныгыту. 3. Халык осталары эсәрләренә карата хөрмәт, соклану хисләре тәрбияләү.	Түбәтэй, татар милли бизәкләре (үрнәкләр) алып керү.	Р.А.Бурганова, Татарский орнамент в изобразительной деятельности, 72 бит.
	“Вазада язгы чәчәкләр”		1. Табигатьтәге үзгәрешләрен күрә белергә өйрәтү. 2. Кәгазь битендә рәсемне дәрәс урнаштыруларын күнектерү. 3. Пространствоны күрә, фикерли белү сәләтләрен үстерү.		Комарова, Занятия по изобразительной деятельности в д/с, 186 бит.

Танып белү үсеше
Танып белү – фәнни тикшерү һәм конструкцияләү эшчәнлеген үстерү

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	“Өйләр”	1.Төзү детальләренең исемнәрен искә төшерү. 2.Аралашу күнегүен үстерү. 3.Биналарны берничә шарт буенча төзәргә өйрәтү.	Татар авылы белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 76 бит
	2	“Шәһәрнең сату урамнары”	1.Төзү материалларыннан шәһәр урамнары төзәргә өйрәтү. 2.Тирә-юньдә ориентлашу сәләтен үстерү. 3. Коллектив белән эшләргә күнектерү, үзләренең тәкъдимнәрен әйтә беләргә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 102 бит
Октябрь	1	“Конус әйләндерәбез”	1.Балаларны “күләмле скульптура”техникасы белән таныштыру кәгаздән конус ясарга өйрәтү 2. Аерым төзелеш кисәкләренең күләме буенча чагыштыру осталыгын формалаштыру. 3.Конструкцияләү күнегүен эшләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 190 бит
	2	“Самолетлар”	1.Үзләренең уйлары буенча гади схемалар конструкция башкарырга. 2. Үрнәк башкарырга өйрәтү. Конструкцияләү күнегүен эшләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 502 бит
Ноябрь	1	“Батискаф”	1. Балалар алдында проблемалы мәсьәләләр куерга. 2. Күзаллауларын, ижат һәм сәләтлекне үстерү. 3. Конструктив тәҗрибәне үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 559 бит
	2	“Узышабыз”	1.Төзелеш материалларыннан машиналар төзәргә өйрәтү. 2. Кул хәрәкәтләрен ныгыту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет,

					704 бит
Декабрь	1	“Кар төереннән төяк эш”	1. Кардан конструкцияләп булуны күрсәтү. 2. Кар төереннән скульптурылар ясарга өйрәтү. 3. Эшлэгән эштән сөенеч тойгысы булдыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 387 бит
	2	“Аждаһа”	1. Балаларда коллектив эшкә кызыксыну уяту. 2. Бер-берсе белән киңәшеп эшлөләрәнә ирешү. 3. Ритм, темп буенча бер берсе белән уртаклашырга өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 432 бит
Январь	1	“Театрга декорацияләр”	1. Театр турында белемнәрен арттыру. 2. Театрга декорацияләр ясауга кызыксыну уяту. 3. Булган белемнәрен ныгыту.	Татар милли бизәлеше белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 451 бит
	2	“Тикшерү станциясе”	1. Төзелеш материалларыннан объектлар ясарга өйрәтү. 2. Башлаган эшне ахырынача житкерүләренә ирешү. 3. Коллектив белән эшләүне күнектерү: эшне бүлешергә, уртаклашырга.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 502 бит
Февраль	1	“Жилкәнле судно” (парусник)	1. Төзелеш материалларыннан рәсемгә карап әйберләренң модельләрен ясарга өйрәтү. 2. Мөстәкыйль рәвештә эшлэгән эшләргә бая бирергә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 529 бит
	2	“Элеккеге биналар”	1. Төзелеш материалларыннан үрнәк буенча төзөргә өйрәтү. 2. Элеккеге биналар турында белемнәрен арттыру. 3. Коллективта дус эшли белүләренә ирешү.	Шәһәрәбез белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 592бит
Март	1	“Үзгәртеп ясыйбыз”	1. Легодан төрле биналар, өйләр төзүне ныгыту. 2. Коллективта эшли белүләрен булдыру. 3. Эш тәҗрибәсен арттыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 650 бит
	2	“Табышмак”	1. Башлаган эшне ахырынача житкерүләренә ирешү. 2. Балаларның фикерләү сәләтләрен үстерү. 3. Уйлау, фикерләү сәләтләрен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 688 бит

Апрель	1	<i>“Борынгы халык уенчыклары”</i>	1.Элеккеге тормыш турында белемнәрен арттыру. 2.Балаларның фикерләү сәләтләрен үстерү. 3.Табигый материалларны танып белергә өйрәтү.	Татар халык бизәкләре белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 759 бит.
	2	<i>“Аюлар циркы”</i>	1.Геометрик фигуралардан композицияләр уйлап чыгарулары булдыру. 3. Фигураларны коллектив сюжетлы композициягә берләштерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 806 бит.
Май	1	<i>“Сөенче” (сюрприз)</i>	1.Сызым буенча әйберләр ясарга өйрәтү. 2.Сүз буенча дәрәс итеп сызарга күнектерү. 3. Кәгазь битендә ориентлашуларына ирешү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 857бит.
	2	<i>“Безнең бүләкләр”</i>	1.Үзләре уйлап чыгарган бүләкләр ясауларына ирешү. 2. Алган белемнәрен ныгыту.	Татар халык бизәкләре белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 5-6 лет, 917 бит.

**Нәфис эстетик үсеш
Кул хезмәте (нәфис хезмәт)**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	“Шәһәр биналары”	1. Кәгазьне дәрәс өлешләргә бүлүргә. 2. Бөкләп яна конструкцияләр ясарга өйрәтү. 3. Пөхтәлек, түземлек, теләгәннең ирешергә өйрәтү.	Шәһәрбез белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 76 бит
	2	“Кафега картина”	1. Бөкләп ясау алымын ныгыту. 2. Кәгазьне дәрәс өлешләргә бүлүргә өйрәтү. 3. Кайчы белән эшләүне ныгыту.	Рәсемнәр күрсәтү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 130 бит
Октябрь	1	“Карусель, карусель”	1. Түгәрәкне һәм ярымтүгәрәкне конуска әйләндерү белән таныштыруны дәвам итү. 2. Балаларда кызыксыну уяту. 3. Мөстәкыйль рәвештә эшләгән эшләргә бәя бирергә өйрәтү.	Карусель төрләре рәсемнәрдә карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 224 бит
	2	“Ваза җиләк-җимешләр белән”	1. Почмакларны бер-берсенә китереп тигез итеп бөкләргә өйрәтү. 2. Кул эшенә кызыксыну уяту.	Җиләк – җимешләрне карау.	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 43 бит.
Ноябрь	1	“Яраткан әкият геройларыбыз”	1. Яраткан әкият геройларын ясый белергә өйрәтү. 2. Бөкләү алымнарын ныгыту. 3. Сүрәтне сәнгатьле итеп ясарга ирешү.	Татар халык шигыре уку	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 267 бит
	2	“Фонариклар”	1. Өйрәнгән алымнарын ныгыту. 2. Төсләрне туры китерергә өйрәтү.	Яңа ел бизәкләре фонарикларны искә төшерү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 332 бит.
Декабрь	1	“Кисеп, яраткан уенчыгыңны ябыштыр”	1. Кәгазьне тигез өлешләргә бөкләп контур буенча кисергә өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен баеп. 3. Сүрәтле фикерләү сәләтен үстерү.	Яраткан уенчылары турында сөйләшү.	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 64 бит.

	2	<i>“Көн һәм төн”</i>	1. Балаларны контрастный композицияләр төзөргә өйрәтү. 2. Балаларга экспериментлау өчен уңай шартлар тудыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 368 бит.
Январь	1	<i>“Театр пәрдәсен бизибез”</i>	1. Спектакльгә пәрдә бизәргә кызыксыну уяту. 2. Квадрат битне кара-каршы китереп, почмакларны тигезләп, бизәкләр ясау.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 456 бит.
	2	<i>“Кар бөртекләре”</i>	1. Оригами ярдәмендә кар бөртекләре ясарга өйрәтү. 2. Кул эшенә кызыксыну уяту.	Кар бөртекләре рәсемнәре карау	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 472 бит.
Февраль	1	<i>“Төсле палас”</i>	1. Кәгазьдән үрү ысулы белән таныштыру. 2. Ике төрле төстәге тасмадан палас үрергә өйрәтү, бизәкләр турында күзаллауларын ныгыту.	Татар халык бизәкләре белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 295 бит.
	2	<i>“Әниләргә бүләк”</i>	1. Балаларга экспериментлау өчен уңай шартлар тудыру. 2. Кул хәрәкәтләрен ныгыту, әниләргә карата ихтирам хисләре тәрбияләү.	Өңгәмә.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 630 бит.
Март	1	<i>“Башмак сулыкта”</i>	1. Парлы силуэтларны кисәргә өйрәтү. 2. Кул эшенә кызыксыну уяту.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 676 бит.
	2	<i>“Яңа өйләр безнең урамда”</i>	1. Кирәкле төсләр кулланып өйләр кисәргә өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен баеп. 3. Сүрәтле фикерләү сәләтен үстерү.	Өйләр рәсемнәре күрсәтү.	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7 лет 87 бит.
Апрель	1	<i>“Яраткан китапның геройлары”</i>	1. Түгәрәкне һәм ярымтүгәрәкне бөкләргә ысулын ныгыту. 2. Яңа образлар уйларга өйрәтү. 3. Сәнгатьлелекне үстерү һәм активлаштыру.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 235 бит
	2	<i>“Борынгы кешеләрнең”</i>	1. Табигать әйберләреннән уенчыклар ясарга өйрәтү. 2. Алынган белемнәрен ныгыту.	Татар милли бизәлеше белән	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для

		<i>уенчыклары</i>	3.Формаларын дөрес күрсәтү.	таныштыру	детей 6-7 лет, 759 бит
Май	1	<i>“Самолетлар очалар”</i>	1.Шаблон ярдәмендә эшләргә өйрәтү. 2. Бөкләү алымнарын ныгыту. 3. Жәенке материалдан күләмле формалар ясарга өйрәтү.	Рәсемнәр карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 884 бит
	2	<i>“Вазыда чәчәкләр”</i>	1.Үзләре уйлап чыгарып чәчәкләр ясауларына ирешү. 2. Алган белемнәрен ныгыту. 3.Төсләрен, формаларын, зурлыкларын дөрес күрсәтә белү.		Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7лет 98 бит.

**Нәфис эстетик үсеш
Әвәләү**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	<i>“Кәрзиндәге гөмбәләр”</i>	1. Гади сюжетлы композиция төзәргә өйрәтү. 2. Әвәләү алымнарын ныгыту. 3. Гөмбәләрнең тышкы кыяфәтләре турында белемнәрен үстерү, табигатькә карата кызыксыну уяту.	Татар халык табышмагы кертү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 26 бит.
	2	<i>“Искиткеч ракушкалар”</i>	1.Форма, зурлык турында алынган белемнәрен ныгыту. 2.Кызыксыну уяту. 3. Ракушкаларны төрле ысуллар белән бизәргә өйрәтү.	Табигать почмагындагы ракушкаларны карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7лет, 58 бит.
Октябрь	1	<i>“Кафега матур савытлар”</i>	1. Балаларны матур һәм шул ук вакытта кирәкле әйберләр әвәләргә өйрәтү. 2.Яңа төрле әвәләү алымы белән таныштыру. 3.Эшләнмә формаларын модельләштерергә өйрәтү.	Татар халык бизәкләрен карап узу	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 162 бит.
	2	<i>“Куркә”</i>	1. Балаларны дымка уенчыклары белән	Дымка	Л.А.Парамонова,

			таныштыруны дәвам итү. 2. Күркә эвэләргә өйрәтү. 3. Халык сэнгатенә кызыксыну уяту.	учыклары карау.	Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 181 бит.
Ноябрь	1	<i>“Тартмадагы бака”</i>	1. Миниатюр эйберләр эвэләргә өйрәтү. 2. Шырпы тартмасына да эйберләр сыйганын күрсәтү. 3. Вак кул чуکلрын, кул хәрәкәтләрен үстерү.	Татар халык табышмагы кертү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 240 бит.
	2	<i>“Убырлы килә”</i>	1. Рус – халык геройларын эвэләргә өйрәтү. 2. Үзлектән эвэләү алымнарын куллана белүләренә ирешү. 3. Мөстәкыйльлек тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 278 бит.
Декабрь	1	<i>“Караватлар һәм бишеклар”</i>	1. Шырпы тартмасында оригиналь композицияләр ясарга өйрәтү. 2. Кул хәрәкәтләрен үстерү. 3. Экспериментлау эшенә кызыксыну уяту.	Шигырләр кертү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 361 бит.
	2	<i>“Искитәрлек сәгатьләр»</i>	1. Әйләнә – тирә турындагы белемнәрен үстерү. 2. Сәгатьләрнең төрләре турында белемнәрен арттыру. 3. Көндәлек кирә эйберләргә кызыксынучанлык теләген булдыру.	Сәгатьләрнең төрләрен карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 399 бит.
Январь	1	<i>“Әкияттәге сарайлар” (коллектив эш)</i>	1. Коллектив композицияләр ясарга кызыксыну уяту, башлаган эшне ахырынача житкерүләренә ирешү. 2. Аерым һәм коллектив эшне оештыру сәләтен үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 491бит.
Февраль	1	<i>“Змей Горыныч”</i>	1. Рус халык әкиятендәге геройларны эвэләргә өйрәтүне дәвам итү. 2. Фантастик образларга кызыксыну уяту, үзенчәлекле якларын күрсәтә белүләренә ирешү.	Татар халык уенын уйнау	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 583 бит.
	2	<i>“Гәҗәеп чәчәк”</i>	1. Рус сэнгате буенча декоратив чәчәкләр эвэләргә өйрәтү, эвэләү алымнарын ныгыту. 2. Ышанычлылыкны, башлап жибәрүчәнлек, мөстәкыйльлекне тәрбияләү.	Төрле чәчәкләр төшкән рәсемнәр карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 623бит.
Март	1	<i>“Кактуслар чәчәк ата”</i>	1. Чәчәк атучы кактусларга кызыксыну уяту. 2. Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү.	Кактус фотоларын	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для

			3. Пропорция һәм күренеш тойгысын үстерү.	карау.	детей 6-7 лет, 700 бит.
	2	“Сызгыра торган уенчыклар”	1. Сызгыра торган уенчыклар төре һәм уенчыклар ясаучылар һөнәре белән таныштыру. 2. Сэнгатьнең бу төренә кызыксыну уяту. 3. Элементларның характерлы үзенчәлекле бизәкләп өлешләрен аныкларга ярдәм итү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 739 бит.
Апрель	1	“Динозаврлар”	1. Коллектив композицияләп ясауны ныгыту. 3. Әвәләү алымнарын күрсәтү, табигатьне өйрәнүгә кызыксыну уяту.	Динозаврлар рәсемнәре карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 767 бит.
	2	“Олимпия скульптуралары музейе”	1. Скульптураларның төрләре белән таныштыруны давам итү. 3. Сэнгать музейе турындагы күзаллауларын үстерү.	Татар халык әкиятә уку	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 830 бит.
Май	1	“Бабайның кружкасы”	1. Савыт-саба әвәләүне ныгыту. 2. Дәрәс итеп зурлыгын, формасын һәм пропорцияләрен күрсәтү белергә өйрәтү. 3. Якын кешеләренә ихтирам хисе тәрбияләү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 887 бит.
	2	“Әлифба”	1. Хәрәфләрнең язылуы турында күзаллауларын үстерү. 2. Әвәләү алымнарын ныгыту. 3. Дәрәс итеп әвәләргә үйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 911 бит.

**Нәфис эстетик үсеш
Ябыштыру**

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлегә	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1	“Безнең төркем” (коллектив эш)	1. Өчпочмаклар кисәргә өйрәтүне давам итү, коллективта эшләүне ныгыту. 2. Композиция осталыгын үстерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 29 бит.
	2	“Таганнар – карусельлар»	1. Мөстәкыйль рәвештә элементлар кисеп композиция ясарга өйрәтү. 2. Кәгазь битенә киселгән эйберләренә дәрәс	Каруселж рәсемнә күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7лет, 67 бит

			урнаштырып ябыштыру күнекмэләрен ныгыту. 3Киселгән формаларны кәгазь битендә дәрес урнаштыру осталыгын формалаштырырга.		
Октябрь	1	“Бизәкле сөлгеләр”	1. Кәгазьне берничә тапкыр бөкләп ясарга һәм дүртпочмаклы кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. 2. Балаларның фантазияләрен үстерү. 3. Ике тапкыр киселгән кәгазьдән бизәк төзәргә өйрәтү.	Татар халкының көнкүреш жиһазлары белән таныштыру	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 177 бит.
	2	“Көзге яфраклар бәйрәме”	1. Кипкән яфраклардан декоратив композицияләр ясарга өйрәтү. 2. Жостов бизәкләре белән таныштыруны давам итү. 3. (Мәк.әз.төр.)Төс һәм композиция тойгысын үстерү. Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү.	Агач яфракларын карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7лет, 207 бит.
Ноябрь	1	“Түти кош”	1. Әкияттәге кошны күрсәтә белүләренә ирешү. 2. Ябыштыру белән бергә рәсемне дә кулланып сүрәт ясарга өйрәтү. 3. “Өстенә кую” алымнары белән эшләүне давам итү.	Татар халык шигырен уку	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6 -7лет, 251 бит.
	2	“Убырлының өе”	1. Әкият өе ясарга өйрәтү. 2. Төрле пландагы композицияләрне күрсәтә белүләренә ирешү. 3. Әкият персонажларын ясарга кызыксыну уяту.	Әкият героен искә төшерү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 274 бит.
Декабрь	1	“Маскалар”	1. Маска ясауга кызыксыну уяту. 2. Аларны декоратив элементлар белән бизәргә өйрәтү. 3. Формаларны алдан уйлаган размерлар буенча әзерләргә күнектерү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 393 бит.
	2	“Яңа ел открыткасы”	1. Котлау открыткалары ясарга кызыксыну уяту, балаларның фантазияләрен арттыру. 2. Күз белән күргәнне дәрес итеп сүрәтләргә өйрәтү.	Өңгәмә.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 439 бит.
Январь	1	“Театр пәрдәсен бизибез”	1. Театр пәрдәсен бизәргә кызыктыру. 2. Өйрәнгән алымнарны куллана беләргә күнектерү, балаларда кызыксыну уяту.	Татар халкының көнкүреш жиһазлары белән	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 456 бит.

			3. Мөстәкыйль һәм ижади рәвештә булган белемнәр кулланырга гадәтләнדרү.	таныштыру	
	2	<i>“Бизәкле кар бөртекләре”</i>	1. Төрле алымнар белән кар бөртекләре кисәргә өйрәтү. 2. Башлаган эшне ахырга кадәр житкерүләренә ирешү. 3. Схема буенча эшләргә өйрәтү.	Кар бөртекләренә төрләрән рәсемдә карау.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 472 бит.
Февраль	1	<i>«Индеецларның баш киёмнәре» (татар милли бизәге)</i>	1. Уен атрибутлары ясауга кызыксыну уяту. 2. Индеецларның киёмнәре һәм баш киёмнәре белән таныштыру. 3. Шартлы үлчәү “үзең” белән файдаланырга өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 540 бит.
	2	<i>“33 батыр” (коллектив эш)</i>	1. Коллектив ябыштыруга кызыксыну уяту. 2. Эшне планлаштырырга һәм бер-берең белән бүлешергә өйрәтү. 3. Мөстәкыйль рәвештә ясалган контур буенча кисәргә өйрәтү.		Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 597 бит.
Март	1	<i>“Ташбака һәм еланнар”</i>	1. Сахра якларында яшәүче хайваннарга карата кызыксыну уяту. 2. Төсләр һәм фигураларны дөрес урнаштырырга өйрәтү. 3. Каршылык күренешләре белән таныштыруны дәвам итү.	Фотоларын күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 711бит.
	2	<i>“Очсыннар, алар очсыннар” (коллектив эш)</i>	1. Коллектив композиция ясарга кызыксыну уяту. 2. Кошларның авыр түгел хәрәкәтләрен күрсәтү белергә өйрәтү. 3. Балаларның сәнгатьле күренеш белән кызыксындырырга.	Татар халык табышмагын кергү	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 727 бит.
Апрель	1	<i>“Динозаврлар”</i>	1. Динозавр силуэтларын ясарга өйрәтү. 2. Өйрәнгән кисү алымнарын ныгыту. Ябыштыруга кызыксыну уяту. 3. Күзаллауларын үстерү һәм сюжет төзәргә өйрәтү.	Рәсемнәрен күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 770 бит.
	2	<i>“Аюлар”</i>	1. Симметрик ябыштыру алымын өйрәтүне дәвам итү.	Фотолар күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет,

			2. Балаларның күз һәм кул координацияләрен ныгыту. 3. Күз үлчәмен үстерү, үз ара килешкәнлек һәм күз-кул системасын.		814 бит.
Май	1	“Виноград”	1. Кәгазьне берничә тапкыр бөкләп кисү алымын ныгыту, ябыштыруга кызыксыну уяту. 2. Оригинал композиция төзәргә өйрәтү.	Виноград муляжы күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 872 бит.
	2	“Күгәрченнәр”	1. Сюжетлы композицияләр барлыкка китерү, дуэ эшләнүләренә ирешү. 2. Ирешелгән нәтижеләр белән шатлану тойгысы уяту. 3. Табиғаткә карата кызыксынучанлык теләге булдыру, ижади эшчәнлектә тәэсир хисен чагылдырырга булышу.	Фотолар күрсәтү.	Л.А.Парамонова, Развивающие занятия для детей 6-7 лет, 880 бит.

Сөйләм теле үсеше
Рус теле

Месяц	Неделя	Тема	Программное содержание	НРК	Источник
Сентябрь	1	«Детский сад»	1. Упражнять детей в умении последовательно осматривать и составлять рассказ. Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 169, № 1
			2. Обогащение активного словарного запаса детей новыми именами существительными: занятие, воспитатель, группа, повар, друг; глаголами: занимаются, лепит, рисует, смотрит и т.д.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 171, №2
			3. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 172, №3

	2		1. Развивать логическое мышление, внимание, память. Совершенствование умения составить небольшой связный рассказ (объемом 4-5 предл.) на знакомые темы.	Чтение и пересказ татарско-народной сказки «Глупый волк».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 172, № 4
			2. Развивать умение подбирать глаголы и прилагательные для характеристики действий персонажей. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 174, № 5
			3. Учить самостоятельно составлять небольшие рассказы о детском саде. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 175, № 6
	3		1. Развивать умение подбирать глаголы и прилагательные для характеристики действий персонажей. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его.		С.М. Гаффарова. Г.З. Гарафиева. «Изучаем русский язык», стр.175, № 7
			2. Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.176, № 8
			3. Совершенствование умений восприятия на слух и произношения звуков русского языка. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.176, № 9
	4		1. Расширение активного словаря за счет названий слов, обозначающих действие и признак предмета. Развивать логическое мышление, внимание и память.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 176, № 10
			2. Развитие умения поддерживать беседу. Продолжать учить самостоятельно составлять небольшие рассказы о детском саде.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык,, стр. 177, № 11

			3. Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 178, № 12
Октябрь	1		1. Развивать умение подбирать глаголы и прилагательные для характеристики действий персонажей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 179, № 1
			2. Развивать умение задавать вопросы о детском саду. Воспитывать активность.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 180, № 2
			3. Вызвать интерес к русскому языку и желание учить его. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 180, № 3
	2		1. Развитие умения поддерживать беседу. Формирование умения различать на слух и отчетливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 180, № 4
			2. Воспитывать дружелюбие. Формирование умения различать на слух и отчетливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 181, № 5
			3. Совершенствование умения составить небольшой связный рассказ на знакомые темы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 182, № 6
	3		1. Совершенствование умений восприятия на слух и произношения звуков русского языка	Заучивание отрывка Г.Тукая «Осень».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.183, № 7
		2. Развитие умения поддерживать тему. Развивать логическое мышление, внимание, память.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева,	

					Изучаем русский язык, стр.183, № 8
			3. Воспитывать дружелюбие. Формирование умения различать на слух и отчетливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.184, № 9
	4		1. Формирование и развитие умений и навыков аудирования и говорения известных и новых учебно-игровых ситуациях по теме.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.184, № 10
			2. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге неполные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.185, № 11
			3. Учить самостоятельно составлять небольшие рассказы по картине. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.186, № 12
Ноябрь	1	"Дом и двор"	1. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.187, № 1
			2. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге неполные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.188, № 2
			3. Формирование умения понимать предложения с вопросительными словами, отвечать на вопросы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.189, № 3
	2		1. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.189, № 4
			2. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух и произношения слов с усвоенными звуками		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева,

			русского языка и их сочетаниями.		Изучаем русский язык, стр.190, № 5
			3. Развитие логического мышления, внимания и памяти. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.191, № 6
	3		1. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами где, какой, у кого.	Просматривание мультфильма «Волк и семеро козлят».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.191, № 7
			2. Закрепление умений и навыков правильного произношения русских звуков и их сочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.192, № 8
			3. Продолжение обогащения словаря детей глаголами, обозначающими действие.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.193, № 9
	4		1. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух и произношения слов с усвоенными звуками русского языка и их сочетаниями.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.194, № 10
			2. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами где, какой, у кого.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.194, № 11.
			3. Активизация усвоенных ранее глаголов. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.195, № 12.
Декабрь	1		1. Закрепление и активизация усвоенных ранее глаголов. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.195, № 13.
			2. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева,

			мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		Изучаем русский язык, стр.197, № 14.
			3. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге неполные предложения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.197, № 15.
2	"Зима"		1. Закрепление умений и навыков правильного произношения русских звуков и их сочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.199, № 1.
			2. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.200, № 2.
			3. Воспитание интереса к русскому языку и желание учить его.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.201, № 3.
3			1. Воспитывать внимание. Активизировать в речи прилагательные.	Чтение и пересказ стихотворения К. Чуковского «Мойдодыр».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.201, № 4.
			2. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.202, № 5.
			3. Выработка умений понимать смысл предложений с вопросительным словом чем?		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.203, № 6.
4			1. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний, выразить приветствие, спросить о чем-либо и ответить на вопрос, выразить согласие или несогласие.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.203, № 7.

			2. Закрепление умений и навыков правильного произношения звуков русского языка.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.203, № 8.
			3. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.204, № 9.
Январь	1		1. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.205, № 10.
			2. Развитие мелкой моторики рук. Закрепление обогащения словаря детей существительными обозначающими предметы мебели.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.205, № 11.
			3. Совершенствование умений и навыков восприятия на слух.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.206, № 12.
	2	«Дикие животные»	1. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими диких животных, новыми глаголами, обозначающими действия животных и людей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.207, №1
			2. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.208, №2
			3. Воспитание интереса к русскому языку и желание учить его.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.210, №3

	3		1. Закрепление умений и навыков правильного произношения звуков русского языка.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.210, №4
		2. Формирование умений и навыков составления небольших рассказов по образцу воспитателя по знакомой ситуации, используя ранее приобретенные грамматические конструкции.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.210, №5	
		3. Обогащение словарного запаса прилагательными, обозначающими вкус. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.212, №6	
Февраль	1		1. Расширение и активизация словарного запаса детей. Уточнение названий диких животных.	Заучивание стихотворения «На полянку жук влетел».	С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.212, №7
			2. Продолжение работы над дикцией, совершенствование отчетливого произношения слов и словосочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.213, №8
			3. Закрепить умение понимать, употреблять в речи формы родительного падежа личных местоимений и имен существительных с предлогом .		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.214, №9
	2		1. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге простые нераспространенные предложения и предложения с однородными членами.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.214, №10
			2. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний , выразить приветствие.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.216, №11

			3. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.217, №12
	3		1. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими домашних животных и их детенышей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.217, №13
2. Продолжение обогащения словарного запаса существительными.				С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.219, №14	
3. Уточнение и назначение диких животных.				С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.221, №15	
	4	<i>“Город и транспорт”</i>	1. Обогащение активного словарного запаса существительными, глаголами по теме «транспорт», закрепление умений различать и правильно употреблять в речи существительные в форме ед. и мн. числа.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.221, №1
2. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас и речевые образцы.				С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.223, №2	
3. Закрепление умений и навыков воспринимать на слух и произносить слова с усвоенными звуками и их сочетаниями, трудными для детей-татар.				С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.224, №3	
Март	1		1. Систематизировать знания детей о транспорте, его видах.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.224, №4
			2. Продолжение работы над дикцией, совершенствование отчетливого произношения слов и словосочетаний.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.226, №5

			3. Уточнение и закрепление артикуляции звуков русского языка. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.228, №6
2			1. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими транспорт.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.228, №7
			2. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.229, №8
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык,, стр.230, №9
3			1. Продолжать знакомить детей с достопримечательностями родного города.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.230, №10
			2. Закрепление умений и навыков воспринимать на слух и произносит слова с усвоенными звуками и их сочетаниями.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.231, №11
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.233, №12
4	<i>“Весна”</i>		1. Обогащение активного словаря за счет существительных, обозначающих растения.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.234, №1
			2. Выработка умений согласовывать числительное с существительными.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.235, №2

			3. Развивать интерес к занятиям. Воспитывать усидчивость.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.236, №3
Апрель	1		1. Продолжать знакомить детей с деревьями и кустарниками в весеннее время года.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.237, №4
			2. Развитие логического мышления, внимания и памяти. Развитие мелкой моторики рук.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.238, №5
			3. Вызвать желание у детей использовать русскую речь в общении с родителями и сверстниками.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.239, №6
	2		1. Развитие логического мышления, внимания и памяти. Расширять знания о временах года, о весне.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.239, №7
			2. Расширять и углублять знания детей о весеннем лесу, растениях и животных.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.240, №8
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.242, №9
	3		1. Расширять знания детей о временах суток, о деревне, о том что делается весной в деревне.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.242, №10

			2. Познакомить детей с перелётными птицами. Развивать внимание.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.244, №11
			3. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор по-русски, используя приобретенный словарный запас. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.244, №12
	4	<i>“Скоро в школу”</i>	1. Привитие и интерес к школе. Развитие мелкой моторики рук.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.245, №1
			2. Обогащение активного словарного запаса существительными, глаголами по теме «транспорт», закрепление умений различать и правильно употреблять в речи существительные в форме ед. и мн. числа.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.246, №2
			3. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.247, №3
Май	1		1. Расширять знания детей о школьных принадлежностях. Расширять и углублять знания детей о школьных предметах.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.247, №4
			2. Углублять знания детей о школе. Воспитывать уважение к труду взрослых. Воспитывать интерес к школе.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.248, №5
			3. Повторение и закрепление пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.250, №6

	2		1. Обогащение активного словарного запаса существительными, глаголами по теме «транспорт», закрепление умений различать и правильно употреблять в речи существительные в форме ед. и мн. числа.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.221, №1
			2. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими диких животных, новыми глаголами, обозначающими действия животных и людей.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.207, №1
			3. Продолжать знакомить детей с достопримечательностями родного города.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.230, №10
	3	<i>“Город и транспорт”</i>	1. Систематизировать знания детей о транспорте, его видах.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.224, №4
			2. Продолжать учить детей составлять рассказ. Воспитывать эмоциональность, творческое мышление. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.205, № 10
			3. Учить самостоятельно составлять небольшие рассказы о детском саде. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр. 175, № 6
	4	<i>“Дом и двор”</i>	1. Развитие логического мышления, внимания и памяти.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.187, № 1
			2. Уточнение и закрепление артикуляции звуков русского языка. Повторение пройденного материала.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.226, №5

			3. Совершенствование умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас и речевые образцы.		С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева, Изучаем русский язык, стр.223, №2
--	--	--	--	--	---

Физик үсеш

Физкультура

Ай	Атна	Тема	Программа эчтәлеге	Милли – региональ компонент	Чыганак
Сентябрь	1		1. Колоннада берәмләп чабарга һәм йөрергә күнектерергә, таралышып чабуда; тотрыклы тигезлекне саклап калырга өйрәтү, гимнастик скәмиядә йөргәндә дәрәс сын-гәүдәне формалаштыру.	Табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет, 9 бит, №1,
			2-3. Тигезлекне һәм тизлекне саклап чабырга күнектерү. Колоннага берәмләп тезелергә өйрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 10 бит №2, 11 бит. №3,
	2		1. Дистанцияне саклап тигез чабырга күнектерү. Предметлар арасына өйрүне һәм чабуны кабатларга; аяк очында йөрергә өйрәтү.	Шигырь	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 11 бит. №4.
			2-3. Предметлар арасына өйрергә һәм чабырга күнектерү; таралышып - тәрбияченең сигналы буенча туктарга; чабуда осталыкны үстерү развивать, предметларга орынмыйча.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 13 бит №5, 14 бит. №6

	3		1. Тезләрне югары күтәрәп йөрергә күнектерергә, 1 минутка хатле туктаусыз чабу.	Табышмак	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 15 бит, №7	в
			2-3. 1 минутка хатле туктаусыз чабу (йөрү белән чиратлаштырув); сикерелү уен – күнегүләр ятларгара.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 15 бит, №7,16 бит №8.	в
	4		1. Тәрбияченең сигналы буенча хәрәкәтнең тизлеген үзгәртеп йөрергә һәм чабарга өйрәтү. Тупны дәрәс бәрергә өйрәнү.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 16 бит, №9,	в
			2-3. Өзлексез колоннада берәмләп чабаргә өйрәтү, осталыкны һәм күз үлчәмен үстерү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 16 бит, №10, 18 бит №11,	в
Октябрь	1		1.Колоннага икешәрләп яңача тезелергә өйрәтү; 1 минутка хатле туктаусыз чабу. Гимнастик эскәмия буенча өстәмә адым белән йөрергә өйрәтү; бау аша сикереп чыгып туп ыргытырга күнектерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 20 бит, №13,	в
			2-3.Тезләрне югары күтәрәп йөрүне кабатлау; 1,5 минутка хатле туктаусыз чабу; тупны уң һәм сул кул белән тәгәрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 21 бит №14, 22 бит, №15,	в
	2		1.Тәрбияченең сигналы буенча колоннада берәмләп йөргәндә боролушуну өйрәнү. Чабканда кайрак аша атлап чыгырга өйрәтү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 22бит, №16	в
			2-3. Аяк очларында һәм үкчәләрдә йөрергә күнектерү, 1,5 мин чабу; туп белә булган уен – күнегүләр ятларгара.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 23бит, №17, 24 бит №18	в

	3		1. Колоннада берэмлэп йөрү күнегүен, тәрбияче сигналы буенча тукта эшен дәвам; таралышып чабу; тупны максатка ыргытыр өчен күз үлчәмен үстерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 24бит, №19	в
			2-3.Йөргәндә һәм чапканда киртә аша атлап чыгарга; туктаусыз чабу 2 минут.		Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 26 бит, №20, 26 бит №21	в
	4		1. Колоннада икәүлэп йөргәндә һәм чапканда боролулур ясарга өйрәтү; кыршауга ян белән үрмәлэп керү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 27 бит №22	в
			2-3. 1,5 мин акрын чабарга күнектерү; игътибарлыкны үстерү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 28 бит №23, 28 бит №24	в
Ноябрь	1		1.Тезләрне югары күтәрәп йөрүне күнектерү, таралышып чабу. Гимнастик скамиядә йөргәндә кече тупны бер кулдан икенчесенә күчерергә өйрәтү.	Табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 29 бит №25	в
			2-3. 1,5 мин акрын чабуда күнектерү; тәрбияче сигнала буенча йөргәндә туктарга; туплы уен күнегүләрне кабатлау.	Табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 32 бит №26, 32 бит №27	в
	2		1. Юнәлешне үзгәртеп йөрерүне кабатлау; предметлар арасынан йөгерү.Уң һәм сул аякта алга күчеп сикерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 32 бит №28	в
			2-3. Предмет аша атлап чабу.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 34 бит №29, 34 бит №30	в

	3		1.Тизлекне үзгәртеп чабарга; предметлар аша йөрергә күнектерү. Кыршау аша туп белән үрмәләп чыгарга өйрәтү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 34 бит №31	в
			2-3.Акрын туктаусыз күнектерергә; рәттә тупны аркылу ыргыту.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 36 бит №32, 36 бит №33	в
	4		1.Тәрбияче сигналы буенча колоннада берәмләп йөрүне дәвам итү; ян белән бау астына үрмәләргә күнектерергә.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 37 бит №34	в
			2-3. Каршылыклы чабуны кабатлау; сикерүле, туп белән булган уен күнегүләренә искә төшерү.	Сынамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 38 бит №35, 39 бит №36	в
Декабрь	1		1.Колоннада берәмләп ераклыкны саклап чабарга күнектерергә; предметлар аша орынмыйча чабу, тупны бер-берсенә ыргыту.	Табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 40 бит №1	в
			2-3.Йөгерүле һәм сикерүле уен-күнегүләр өйрәнү; кар төерләрен ераклыкка ыргыту.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 41 бит №2, 41 бит №3	в
	2		1.Түгәрәк буйлап кулларга тотынып икенче якка борылып йөрергә һәм чабырга күнектерергә; аякларны алыштырып сикерергә өйрәтү; дүртаяклап кеглялар аша үрмәләү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 42 бит №4	в
			2-3.Кардан ясалган постройкалар араларыннан йөрүне һәм чабуны кабатлау; кар төерләрен куелган максатка ыргыту.	Табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 43 бит №5, 43 бит №6	в
	3		1.Таралышып йөрүдә һәм чабуда күнектерергә;	шигырьләр	Л.И. Пензулаева,	

			тупны тотырга өйрәтү; күз үлчәмен һәм осталыкны үстерү.		Физическая культура детском саду 6-7лет 45 бит №7	в
			2-3. Чаңгыда йөрү салмаклығын үстерү; ике аякта сикерергә күнектерү; кар төерләре белән уйнала торган уеннарны кабатлау.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 46 бит №8, 46 бит №9	в
	4		1. Түгәрәк буйлап кулларга тотонышып йөрүне һәм чабуны күнектерергә; таралышып чабу, гимнастик скамиягә менәргә.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 47 бит №10	в
			2-3. Чаңгыда шуучан адым белән йөрергә өйрәтү; алка һәм кәшәкә белән булган уеннар уйнау.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 48 бит №11, 48 бит №12	в
Январь	1		1. Предметларга орынмыйча йөрергә һәм чабарга; такта буйлап йөргәндә тигезлекне сакларга ярдәм итү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 49 бит №13	в
			2-3. Чаңгыда шуучан адым белән йөрергә өйрәтү; уен күнегүләренә кабатлау.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 51 бит №14, 51 бит №15	в
	2		1. Түгәрәк буйла йөрергә һәм чабарга күнектерергә; озынлыкка сикерергә өйрәтү; дүртаяклап үрмәләү.	Шигырь	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 52 бит №16	в
			2-3. Чаңгыда шуучан адым белән йөрүне ныгыту; зур булмаган таулыктан төшергә өйрәтү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 53 бит №17, 54 бит №18	в
	3		1. Предметлар аша йөрүне һәм чабуны кабатлау; туп бер-береңә ыргыту осталыгын ныгыту; кыршыау аша үтәргә күнектерү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детского сада 6-7лет 54 №19	в

			2-3. Шуучан адым күнегүен ныгыту; зур булмаган таулыктан төшөргә һәм менәргә өйрәтү; сикерүле һәм чабулы уен күнегүләрне кабатлау.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 56 бит №20, 56 бит №21	в
Февраль	1		1.Таралышып йөрүдә һәм чабуда күнектерергә, туктамыйча 1,5 мин чабу; авышкан такта буйлап йөргәндә тигезлекне саклара өйрәтү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 59 бит №25	в
			2-3. Чаңгы юлыннан шуучан адым белән йөрергә күнектерергә, янлы адым белән йөрү.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 60 бит №26, 60 бит №27	в
	2		1.Кулларга тотонышып түгәрәк буйлап йөрүне һәм чабуны кабатлау; озынлыкка сикергәндә дөртле итеп этелеп жибәергә өйрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 61 бит №28	в
			2-3. Чаңгыда йөрергә күнектерергә, ераклыкка кар төерләрән ыргытырга; чабулы һәм сикерүле уен күнегүләрне кабатларга.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 62 бит №29, 62 бит №30	в
	3		1.Предметлар арасыннан йөрергә һәм чабарга күнектерергә; вертикаль максатка капчыкларны ыргытырга.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 63 бит №31	в
			2-3. Чабулы һәм сикерүле уен күнегүләрне кабатларга; вертикаль максатка кар төерләрән ыргытырга.	Шигырь	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 64 бит №32, 64 бит №33	в
4		1.Туктамыйча акрын чабарга күнектерергә; гимнастик стенага рейкаларны калдырмыйча менү.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 65 бит №34	в	
		2-3. Чана белән булган уен күнегүләрне кабатлау; сикерергә һәм чабарга күнектерергә.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет	в	

					66 бит №35, 66 бит 36
Март	1		1. Колоннада берәмләп йөрергә, тәрбияче сигналы буенча икенче якка борьлырга күнектерергә; канат буенча баш түбәсенә капчык куеп йөрергә өйрәтү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 72 бит №1
			2-3. Чабулы уен күнегүләрне кабатларга; шайбаны аркылы ыргытырга күнектерергә; күз үлчәмен һәм тизлекне үстерү.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 73 бит №2, 73 бит №3
	2		1. Юнәлешне үзгәртеп түгәрәк буйлап чабырга һәм йөрергә күнектерергә; тизләнеп югарыга сикерү; максатка капчыклар ыргытырга өйрәтү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 74 бит №4
			2-3. Уртача тизлек белән туктаусыз чабарга күнектерергә; сикерүле һәм туп белән булган уен күнегүләрне кабатлау.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 75 бит №5, 75 бит №6
	3		1. Тизлекне үзгәртеп предметлар арасына таралышып чабарга күнектерергә; скамиядә учларда һәм табаннарда тигезлекне саклап үрмәлэргә өйрәтү.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 76 бит №7
			2-3. 80 м булган арада чабу белән йөрүне чиратлаштырырга күнектерү; тигезлекне сакларга ярдәм иткән уен күнегүләрне кабатларга.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 78 бит №8, 78 бит №9
	4		1. Йөргәндә парлашып тезелергә күнектерергә; горизонталь максатка типчергә өйрәтү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 79 бит №10.
			2-3. Тизлеккә чабарга күнектерергә; туп белән, сикерүле һәм чабулы уен күнегүләрне кабатларга.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура в детском саду 6-7лет 80 бит №11, 80 бит №12
Апрель	1		1. Түгәрәк буенча чабарга һәм йөрергә күнектерергә; гимнастик скамиядә йөргәндә тигезлекне сакларга		Л.И. Пензулаева, Физическая культура в

			өйрәтүне дәвам итү.		детском саду 6-7лет 81 бит №13
			2-3.Йөрү белән чабуны чиратлаштырырга күнектерергә; зур туп белән эстафета.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 82 бит №14, 82 бит №15
	2		1. Предметлар арасыннан йөрергә һәм чабарга күнектерергә; кыска скакалкааша сикерү; кыршау аша үрмәләү.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 83 бит №16
			2-3.Предметлар арасыннан йөрергә һәм чабарга, кыршау тэгэрәтергә күнектерергә; сикерелү һәм туп белән булган уен күнегүләрне кабатлау.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 84 бит №17, 84 бит №18
	3		1.Колоннада тәрбияче сигналы буенча йөрергәндә һәм чабканда туктарга, таралышып чабу; тигезлектә үрмәләргә күнектерергә.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 84 бит №19
			2-3.Тизлеккә чабуны кабатларга; туплы уен күнегүләрне уйнау.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 86 бит №20, 86 бит №21
	4		1.Предметлар арасыннан колонна белән йөрергә һәм чабарга күнектерергә; гимнастик стенага менәргә һәм сикергәндә тигезлекне сакларга өйрәтергә.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 87 бит №22
			2-3.Тизлеккә чабуны кабатларга; туплы уен күнегүләрне уйнау.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 88 бит №23, 88 бит №24
Май	1		1.Юнәлешне үзгәртеп парлашып йөрергә һәм чабарга күнектерергә; стенага туп ны бөрү осталыгын булдыру.	табышмаклар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 88 бит №25
			2-3.Тезләрне югары күтәреп туктамыйча 1,5 мин	Татар халык	Л.И. Пензулаева,

		чабарга күнектерергә; туплы уен күнегүләр уйнау.	санамышы	Физическая культура детском саду 6-7лет 89 бит №26, 90 бит №27
2		1.Колоннада берәмләп йөргәндә предметлар аша атлап чыгу; туп белән чабулы уен күнегүләрне кабатлау.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 90 бит №28
		2-3.Предметлар арасыннан туктамыйча 2 мин хатле чабу; туп белән сикереп уйный торган уеннарны уйнау.	Маскалар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 91 бит №29
3		1.Предметлар арасыннан орынмыйча таралышып йөрергә һәм чабарга күнектерергә; тупны идәнгә бер кул белән бәрәп ике кул белән тотарга өйрәтергә.	табышмаklar	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 92 бит №30
		2-3.Тизлеккә чабырга күнектерергә; тупны идәнгә бер кул белән бәрәп ике кул белән тотарга өйрәтергә; чабулы һәм сикерүле уен күнегүләрне кабатлау.	Санамышлар	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 92 бит №31, 93 бит № 32
4		1.Акрынаеп һәм тизләнеп йөрергә күнектерергә; гимнастик скамийдә корсакта үрмәләргә өйрәтү; кеглялар арасында сикерү.	шигырьләр	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 93 бит №33
		2-3.Тизлекне үзгәртеп йөрергә һәм чабырга күнектерергә; туп белән булган уен күнегүләрне кабатлау.	Татар халык санамышы	Л.И. Пензулаева, Физическая культура детском саду 6-7лет 95 бит №34, 96 бит №35

2.1. Содержание УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (авторы для детей 5-7 лет автор Зарипова З.М.)

В соответствии с Законом Республики Татарстан № 16 от 03.03.2012 г. «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан» и приказом Министерства образования и науки Республики Татарстан № 463 от 29.06.2001 г. «О мерах по улучшению изучения родного, татарского, русского языков в ДОУ»:

Обучение детей русскому языку 3 раза в неделю в первую половину дня.

Воспитатели групп создают языковую среду в общении с детьми в течение дня, с целью закрепления изученного материала ОД по обучению детей русскому языку.

Языковая среда имеет развивающий характер. Понятие языковой развивающей среды включает как собственно **языковое окружение** (языковую среду), так и **предметно-развивающую среду** ребенка.

В рамках реализации Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010 – 2015 годы «Киләчәк» творческой группой, созданной Министерством образования и науки Республики Татарстан, разработаны новые учебно-методические комплекты по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях на основе современных эффективных образовательных технологий.

УМК включает в себя:

- комплект по обучению детей татар родному татарскому языку (учебно-методические пособия, рабочие тетради для средней группы, демонстрационный, раздаточный материал к занятиям, сборник художественных произведений для чтения детям на родном языке, аудио-видеоматериалы мультимедиа);

Цель обучения родному языку:

- развитие речевых способностей и умений, культуры речевого общения, разработка способов овладения дошкольниками навыками практического общения в различных жизненных ситуациях, формирование предпосылок чтения и письма.

- положение о формировании у дошкольников элементарного осознания явлений языка и речи, о необходимости лингвистического развития в дошкольном детстве.

Речевую деятельность можно передать в следующих положениях:

- ◎ речь ребенка развивается в ходе генерализации (обобщения) языковых явлений, восприятия речи взрослых и собственной речевой активности;
- ◎ язык и речь представляют собой своеобразный «узел», в который «сплетаются» различные линии психического развития – развитие мышления, воображения, памяти, эмоций;
- ◎ ведущим направлением в обучении родному языку является формирование языковых обобщений и элементарного осознания явлений языка и речи;
- ◎ ориентировка ребенка в языковых явлениях определяет условия для самостоятельных наблюдений за языком, для саморазвития речи, придает речи творческий характер.

Речевое развитие проходит в три этапа.

I этап

Довербальный - приходится на первый год жизни. В этот период в ходе довербального общения с окружающими складываются предпосылки развития речи. Ребенок не умеет говорить. Но складываются условия, обеспечивающие овладение речью ребенком в последующем. Такими условиями является формирование избирательной восприимчивости к речи окружающих - предпочтительное выделение ее среди других звуков, а также более тонкая дифференцировка речевых воздействий по сравнению с другими звуками. Возникает чувствительность к фонематическим характеристикам звучащей речи. Довербальный этап развития речи завершается пониманием ребенком простейших высказываний взрослого, возникновением пассивной речи.

II этап

Переход ребенка к активной речи. Он приходится обычно на 2 год жизни. Ребенок начинает произносить первые слова и простейшие фразы, развивается фонематический слух. Большое значение для своевременного овладения ребенком речью и для нормального темпа ее развития на первом и втором этапах имеют условия общения со взрослым: эмоциональный контакт между взрослым и ребенком, деловое сотрудничество между ними и насыщенность общения речевыми элементами.

II этап

Совершенствование речи как ведущего средства общения. В ней все точнее отражаются намерения говорящего, все точнее передается содержание и общий контекст отражаемых событий. Происходит расширение словаря, усложнение грамматических конструкций, четче становится произношение. Но лексическое и грамматическое богатство речи у детей зависит от условий их общения с окружающими людьми. Они усваивают из слышимой ими речи только то, что необходимо и достаточно для стоящих перед ними коммуникативных задач.

Основные задачи обучения родному языку	
Словарная работа	1. В первую очередь, за счёт общеупотребляемой лексики (название предметов, их действия, свойства и др.) обогащается словарь. 2. Конкретизация словаря. Показать пример, многократно повторять слова. 3. Активизация словаря.
Формирование грамматического строя речи	Правильная и грамотная речь воспитателя, взрослых, использование упражнений по словообразованию.
Звуковая культура речи	Речевое дыхание, развитие артикуляционного аппарата, слуховое восприятие и другие компоненты.
Работа по воспитанию	
Связная речь	Диалогическая и монологическая формы речи
Ознакомление с художественной литературой и с народным творчеством	1. Формирование целостного восприятия мира. 2. Развитие литературной речи. 3. Развитие эстетического вкуса и восприятия литературных произведений.

Основная цель УМК «Туган телдә сөйләшәбез»

- формирование правильной устной родной речи детей дошкольного возраста.

УМК «Туган телдә сөйләшәбез» разработан для:

☉ подготовительной к школе группы.

УМК методические пособия по обучению родному (татарскому) языку и развитию речи детей дошкольного возраста включает:

- ☉ Пояснительная записка
- ☉ Тематический план деятельности
- ☉ Краткое содержание организации деятельности
- ☉ Конспекты интегрированной деятельности:

Подготовительная группа – 100

- ☉ Диагностический материал в каждой возрастной группе
- ☉ Аудиозаписи, серии картин.

Перспективный план разработан в соответствии с тематическим принципом:

Для подготовительной группы УМК разработан на основе проектной	В подготовительной группе: – 31 проект Эти проекты отражены в комплексно-тематическом плане
---	---

деятельности	
Также использовали методику И.Н. Мурашковой составления рассказа по картине	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Мой детский сад ⊙ Я люблю тебя, Татарстан! ⊙ Здоровье – богатство ⊙ Здравствуй, школа! ⊙ Солнечная система ⊙ Хлеб – всему голова ⊙ Моя семья, мой дом ⊙ Мы сильны дружбой ⊙ Творчество Абдуллы Алиша и т.д.
Серия картин	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Картины в формате А3: Сюжетные По содержанию художественной литературы ⊙ Картинки в формате А4 ⊙ Раздаточные картинки в формате А5 ⊙ Маски ⊙ Рисунки для работы на фланелеграфе или коврографе ⊙ Мозаичные рисунки
Средства развития речи приемы	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Пальчиковые игры ⊙ Игры, танцы с предметами ⊙ Использование музыки ⊙ «Живые картинки» ⊙ Активизация детей ⊙ Картины ⊙ Наблюдения за сезонными изменениями в процессе экскурсий на природу; ⊙ Проведение учебно-речевых ситуаций в процессе самостоятельной бытовой и трудовой деятельности; ⊙ Экскурсии с целью наблюдения за трудовой деятельностью взрослых; ⊙ Составление диалогов, связных высказываний по произведениям татарских и русских художников, описывающих природу, татарский интерьер, людей, животных, растительный мир Татарстана; ⊙ Просмотр мультипликационных фильмов на татарском языке и их обсуждение; ⊙ Слушание доступных для понимания татарских народных сказок, песен, отрывков из спектаклей на татарском языке, татарской классической музыки; ⊙ Использование словесных поручений; ⊙ Специально организованные речевые ситуации

Организованная деятельность детей включает следующие виды:

- ⊙ Познавательная деятельность
- ⊙ Речевая деятельность
- ⊙ Художественно-эстетическая деятельность

1. Познание (познавательно-исследовательская и продуктивная (конструктивная) деятельность. Формирование целостной картины мира)

Содержание образовательной области направлено на достижение целей развития у детей познавательных интересов, интеллектуального развития детей через решение следующих задач:

- ⊙ сенсорное развитие;

- ⊙ развитие познавательно-исследовательской и продуктивной (конструктивной) деятельности;
- ⊙ формирование целостной картины мира, расширение кругозора детей.

1. Речевое развитие

- ⊙ достижение целей овладения конструктивными способами и средствами взаимодействия с окружающими людьми через решение следующих задач:
 - ⊙ развитие свободного общения со взрослыми и детьми;
 - ⊙ развитие всех компонентов устной речи детей (лексической стороны, грамматического строя речи, произносительной стороны речи; связной речи - диалогической и монологической форм) в различных формах и видах детской деятельности;
 - ⊙ практическое овладение воспитанниками нормами речи.

1. Чтение художественной литературы

- ⊙ Содержание образовательной области направлено на достижение цели формирования интереса и потребности в чтении (восприятии) книг через решение следующих задач:
 - ⊙ формирование целостной картины мира, в том числе первичных ценностных представлений;
 - ⊙ развитие литературной речи;
 - ⊙ приобщение к словесному искусству, в том числе развитие художественного восприятия и эстетического вкуса.

2.3 Содержание УМК «Изучаем русский язык» (автор Гаффарова С.М.)

В современных условиях развития общества русский язык становится обязательным компонентом обучения не только в школе, но и в национальных дошкольных образовательных учреждениях. Раннее обучение русскому языку создает прекрасные возможности для того, чтобы вызвать интерес к языковому и культурному многообразию республики Татарстан и России, уважение к языку и культуре русского народа, способствует развитию коммуникативно-речевого такта.

Основной задачей изучения русского языка является:

- формирование первоначальных умений и навыков практического владения русским языком в устной форме.

В процессе обучения дети должны:

- научиться воспринимать и понимать русскую речь на слух;
 - говорить по-русски в пределах доступной им тематики, усвоенных слов, грамматических форм, синтаксических конструкций и несложных образцов связной речи.

Весь курс обучения русскому языку призван способствовать формированию у детей навыков общения в ситуациях, естественных для детей дошкольного возраста.

Занятия по обучению русскому языку являются органической частью воспитательно-образовательной работы, осуществляемой в детском саду и активно содействует решению задач нравственного, физического, трудового и эстетического воспитания дошкольников.

По окончании обучения дети должны:

Аудирование	- понимать и выполнять просьбы воспитателя, относящиеся к ведению ОД, организация различных форм игровой и обслуживающей деятельности в соответствии с тематикой речевых ситуаций определенных для каждого возраста, - понимать на слух речь воспитателя в учебно-игровых ситуациях;
Говорение	- уметь отвечать на вопросы, - формировать просьбы, обращаться к воспитателю и своим товарищам в пределах примерных ситуаций общения, - уметь высказываться в соответствии с игровой ситуацией в объеме 1-2 фраз,

	- уметь использовать считалки, рифмовки, - уметь составить простой рассказ, - знать потешки, стихотворения, песни.

Последовательность реализации основных закономерностей:

- весь курс обучения русскому языку должен быть сориентирован не только на формирование практических навыков и умений, но и на более полную реализацию воспитательно-образовательного развивающего потенциала русского языка. Поэтому уже на 1 году обучения детям предлагаются материал и задания, способствующие развитию воображения, воспитанию навыков культуры;

- в процессе обучения русскому языку важно научить ребенка сопереживать, жалеть, сочувствовать, понимать, помогать. Поэтому во многих ситуациях, моделируемых с помощью настоящего пособия дети должны, например, помочь сказочным героям, друг другу, т.е. они ставятся в условие выбора положительного морального действия;

- процесс обучения русскому языку в детском саду характеризуется коммуникативной направленностью. Усиление коммуникативной направленности обучения осуществляется за счет ведения сказочных персонажей, использования ролевых игр.

Процесс обучения русскому языку в детском саду представляет собой совместную деятельность воспитателя и детей.

Задача воспитателя:

- сделать все возможное, чтобы заинтересовать и поддерживать интерес ребенка на протяжении всех лет обучения, путем использования естественной среды и путем создания искусственной языковой среды и разнообразия коммуникативных задач.

Процесс обучения русскому языку будет эффективным, если он строится с учетом возрастных особенностей детей. У детей дошкольного возраста преобладает произвольный вид внимания и памяти. Это значит, что они хорошо запоминают то, что им интересно.

Поэтому каждое занятие должно быть праздником для детей – праздником общения на русском языке с воспитателем, друг с другом, со сказочными персонажами. Этому призваны помочь предложенный в сборнике интересный сюжет занятия, разнообразные пальчиковые, подвижные, дидактические игры, интересные физкультминутки, музыка, варьирование приемов и средств обучения.

<i>Обучение устной речи</i>	<p>Обучение говорению и аудированию осуществляется только в общении, которое протекает в форме диалога воспитателя с ребенком, диалога детей с игрушками по ходу игры, со сказочными персонажами и т.д.</p> <p>Все речевые образцы, предназначенные для говорения и аудирования, вводятся в игровых ситуациях, в ситуациях каждодневного общения.</p> <p>Обучение диалогической речи направлено на развитие умений задавать вопросы и отвечать на них, выражать согласие и несогласие.</p> <p>Постоянно действующими героями в данном пособии являются Медвежонок – Мишутка, девочка Маша, Настя, Зайчик, Собачка Филя, Петрушка, Незнайка и др.</p> <p>Овладение устной речью проходит с помощью активного использования игры как методического приема.</p>
<i>Обучение фонетической, грамматической и лексической сторонам устной речи</i>	<p>Имитация или подражание, когда дети учатся произносить звуки и звукосочетания, подражая воспитателю;</p> <p>Объяснение и показ артикуляции;</p> <p>Сопоставление звуков русского языка со звуками родного языка.</p> <p>С целью преодоления фонетических трудностей в старшем дошкольном возрасте воспитатель может проводить упражнения типа «фонетической зарядки».</p>

Обучение лексической стороне речи строится с опорой на наглядность: игрушки, картинки, изображение действий, жесты, мимика. Словарный запас включает лексику по темам, хорошо известным детям в их повседневной жизни («Игры и игрушки», «Семья», «Дом», «Животные» и т.д.).
--

Отобранная лексика носит конкретный характер. В основном дети узнают названия предметов материального мира, названия типичных действий и признаков предметов, которые им уже знакомы на родном языке.

Лексика вводится постепенно большими тематическими группами и отрабатывается в различных играх. Слова вводятся не изолированно, а в сочетании с другими словами или в осмысленной ситуации в игре.

Важным является соблюдение этапности речевых навыков и умений. Ребенок воспринимает новое языковое явление, воспроизводит под руководством воспитателя, включает это языковое явление в свою речь в процессе игр, заданий, речевых упражнений.

Воспитательно-образовательный процесс обучению детей русскому языку организовывается *следующими способами:*

- ведется специальное обучение на занятиях 3 раза в неделю, в I половину дня, длительность занятий до 30 минут;

- в режимные моменты, в ходе свободных игр, в непосредственном общении с детьми коммуникативно вводятся и ситуативно активизируются речевые конструкции разговорной речи;

- индивидуально, с малой группой, с подгруппой, со всей группой ведутся беседы по интерактивным играм и игрушкам, иллюстрированным книгам, рассматривают игрушки, играют в настольно-печатные игры (типа лото и др.);

- детям показывают спектакли кукольного театра, играют в подвижные игры на русском языке;

- в детском саду проводятся праздники, связанные с русским языком и культурой.

Пособие «Изучаем русский язык» направлено на воспитание интереса к овладению русского языка, развитию активной и пассивной речи.

2.4. Региональная программа дошкольного образования

СОЦИАЛЬНО-КОММУНИКАТИВНОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Социально-коммуникативное развитие» основными задачами образовательной деятельности являются создание условий для развития положительного отношения ребенка к себе и другим людям, развития коммуникативной и социальной компетентности, в том числе информационно-социальной, развития игровой деятельности.

В сфере развития положительного отношения ребенка к себе и другим людям

Формировать интерес к истории семьи (прадедушка, дедушка, прабабушка, бабушка). Поддерживать интерес ребенка к рассказам об их детстве в тяжелые военные (послевоенные) годы. Обратить внимание на их достижения, награды, развивать чувство гордости за семью.

Поддерживать семейные традиции, способствовать выполнению детьми правил, принятых в семье, участию в семейных торжествах, праздниках, общих обсуждениях предстоящих дел, расходов. Поощрять инициативу ребенка общаться с членами семьи на татарском языке.

Формировать представления о своем месте в ближайшем социуме, принадлежность к той или иной группе людей (воспитанник группы детского сада, участник ансамбля народного танца, ученик спортивной школы, будущий гимназист и др.).

Воспитывать положительное отношение к окружающим, уважительное отношение к людям (независимо от их социального происхождения, расовой принадлежности, языка, вероисповедания,

пола и возраста), к их чувствам, мнениям, желаниям, взглядам, развивать умение аргументировать несогласие, убеждать и т.д. Объяснять значение позитивного общения, сотрудничества с людьми разных стран и этносов.

Обсуждать с детьми события, происходящие в республике, разных регионах страны, рассказать о жизни людей на разных континентах, об их желании жить в мире и согласии.

Рассказать детям о том, какие трудности возникают в жизни инвалидов, одиноких пожилых людей, в какой поддержке они нуждаются. Способствовать проявлению готовности посочувствовать, оказать посильную помощь, поделиться радостью.

Поддерживать индивидуальные проявления детей в коллективных работах, направленных на заботу о природном окружении: посадить деревья во дворе (на участке детского сада), разбить клумбу с цветами, поливать их, обустроить зимой кормушки для птиц.

В сфере развития коммуникативной и социальной компетентности, в том числе информационно-социальной

Поддерживать потребность ребенка в общении со взрослым как источником разнообразной информации о природном и социальном мире, о всемирных событиях, событиях в стране, республике, родном городе (селе).

Расширять круг общения ребенка на родном языке, формировать способы контактов с учителями школы, ветеранами войны, гостями, готовность выслушать и разговаривать в доброжелательной форме, поддерживать тему разговора, отзываться на просьбу, предложение, просить о помощи.

Погружать детей в языковую среду, формировать коммуникативные способности, включающие знание татарского языка, «вживание» в коммуникативную ситуацию, эмоционально насыщенное общение, учет социальной роли партнера.

Создавать ситуации для освоения культуры речевого общения, формировать представление о необходимости вежливого обращения ко взрослым и сверстникам, развивать умение выбирать из многообразия элементов речевого этикета формы, наиболее подходящие к определенной ситуации.

Способствовать воспитанию чувства патриотизма, осознанию себя как гражданина родного города (села), республики, страны; уважительно относиться к символике города, республики, страны (флагу, гербу, гимну).

Приобщать детей к празднованию знаменательных дат, которые отмечают люди во всем мире, формировать чувство радости и удовлетворенности от совместного празднования.

Закреплять умение соблюдать правила поведения в детском саду, дома, на дорогах и улицах города, общественном месте, метро; требовать от других людей выполнения этих правил. Научить в случае необходимости самостоятельно набирать номер телефона вызова экстренной помощи.

Воспитывать бережное отношение к живой и неживой природе родного края, заранее предвидеть положительные и отрицательные последствия вмешательства человека, формировать непотребительское отношение к природе, первые навыки природопользования.

В сфере развития игровой деятельности

Предлагать варианты развертывания сюжетов, связанных с историей и культурой народов совместного проживания, а также с правилами поведения и ролями людей в социуме, следовать интересам и игровым потребностям детей.

Поддерживать выраженный самостоятельный характер сюжетно-ролевой и режиссерской игр, потребность отражать в них широкий круг знаний о действительности, литературных произведений народов Поволжья, художественных и мультипликационных фильмов.

Поощрять самостоятельный выбор сказок народов Поволжья, стихотворений, песен, народных танцев для постановки, принимать участие в подготовке необходимых атрибутов и декораций для будущего спектакля, участвовать в распределении обязанностей и ролей. Использовать разные виды театра (бибабо, пальчиковый, театр кукол, картинок и др.). Развивать интерес к сценическому искусству.

Поддерживать самостоятельную организацию детьми досуговых игр как формы культурного проведения свободного времени (интеллектуальные игры, игры-путешествия, игры-развлечения, игры-забавы, проводимые преимущественно с народными игрушками, персонажами театра кукол, музыкальными игрушками, поощрять проявление самостоятельности, инициативности, умение

занимать позицию равноправного партнера.

Поощрять творческие проявления детей в празднично-карнавальных играх, играх сезонного характера, приуроченных к праздникам «Науруз», «Карга боткасы», «Сабантуй», «Масленица», «Рождество», «Каравон» и др. Способствовать развитию праздничного настроения, чувства радости от активного участия в празднике.

Познакомить детей с робототехникой. Учить детей конструировать знакомые объекты (многоэтажные здания, мосты, транспортные средства, улицы города) по фотографии, рисунку, схеме, а также инициировать конструирование по собственному замыслу. Помогать встраивать в конструкции детей механические элементы: подвижные колеса, вращающееся основание подъемного крана, подключать к элементам питания, способствовать разворачиванию детских игр с использованием полученных конструкций.

Поддерживать проявления коллективных словесных игр. Обогащать игровой опыт играми народов Поволжья.

ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Познавательное развитие» основными задачами образовательной деятельности является создание условий для развития любознательности, познавательной активности, познавательных способностей детей, развитие представлений в разных сферах знаний об окружающей действительности.

В сфере развития любознательности, познавательной активности, познавательных способностей

Создавать условия для развития у детей некоторых представлений о народах Поволжья, их промыслах, национальной одежде, кухне, обычаях, традициях, народных праздниках. Обратит внимание на то, что дети, посещающие группу, могут быть представителями разных национальностей и культур, могут говорить на разных языках. Помочь овладеть способами поведения, принятыми в нравственно-этической, национальной, правовой культуре. Побуждать детей задавать вопросы, сравнивать с культурой своего народа, удивлять их необычной информацией.

Познакомить с государственными заповедниками, их обитателями, представителями флоры и фауны, занесенными в Красную книгу РТ. Развивать любознательность, довести до сознания детей необходимость бережного отношения к редким представителям животного и растительного мира.

Познакомить с обитателями рек и озер Татарстана. Рассказать о значении рек, родников в жизни человека. Вызвать желание содержать в чистоте водные ресурсы республики.

Расширять знания детей о природоохранительной деятельности. Воспитывать бережное отношение к живой и неживой природе родного края, предвидеть положительные и отрицательные последствия вмешательства человека, формировать ресурсосберегающее отношение к ней, навыки рационального природопользования. Рассказать о правилах сбора ягод и растений.

Обращать внимание на красоту природы родного края, богатство ее форм, красок, запахов. Формировать основу патриотизма – любовь к природе малой родины.

В сфере развития представлений в разных сферах знаний об окружающей действительности

Познакомить детей с глобусом, показать, где находится Россия, Москва, Санкт-Петербург, Казань, с какими странами граничит наша страна. В доступной форме рассказать о некоторых событиях из истории России, о государственном устройстве, армии, авиации, флоте, выдающихся людях, работе политиков и общественных деятелей.

Познакомить с государственной символикой России (флаг, герб, гимн). Помочь детям выучить гимн, способствовать уважительному отношению к символике России.

Продолжать знакомство с прошлым и современным состоянием республики, ее географическим расположением, природой, климатом, жизнедеятельности людей. Обогащать знания в разных сферах окружающей действительности.

Рассказать о том, что Казань – это большой промышленный и торговый центр, а татарский народ испокон веков занимался земледелием, животноводством, кожевенным производством, торговлей и т.д. Способствовать проявлению познавательного интереса к истории Казани.

Развивать умение замечать позитивные изменения, происходящие в родном городе (строительство детских садов, открытие спортивных комплексов, торговых центров, новых станций метро и др.), используя современные технологии, учить проектировать его будущее.

Познакомить детей с картой, показать на карте крупные города региона (Альметьевск, Бугульма, Елабуга, Набережные Челны, Нижнекамск, Зеленодольск, Чистополь и др.), познакомить с их достопримечательностями, промышленным производством, выпускаемой продукцией. Продолжать изучение символики городов региона.

Познакомить с жизнью древних городов, их историей, культурой, бытом (Биляр, Булгар, Свияжск). Помочь сравнить быт людей в городе и на селе, обратить внимание на особенности их одежды, жилища, домашней утвари.

Приобщать к прошлому и настоящему национальной и мировой культур. Познакомить с жизнью и творчеством выдающихся деятелей музыкального и театрального искусства: композиторы (С. Садыкова, С. Сайдашев, Ф. Яруллин и др.), певцы (Ф. Шаляпин, Р. Ибрагимов и др.), режиссеры театра (М. Салимжанов, К. Тинчуринов и др.), актеры театра (В. Качалов, Г. Камал и др.). Удовлетворять познавательный интерес, помочь в поиске информации о творчестве деятелей культуры и искусства.

Рассказать о жизни и деятельности выдающихся деятелей науки (Н.И. Лобачевский, К.Ф. Фукс, А.М. Бутлеров, А.Е. Арбузов и др.). Вызвать интерес к науке.

Рассказать о подвигах национальных героев Великой Отечественной войны (М. Джалиль, Г. Гафиатуллин, М.П. Девятаев, П.М. Гаврилов, Н.Г. Столяров и др.). Привлечь родителей к рассказу детям о воинских наградах прадедушек, прабабушек. Воспитывать уважение к защитникам Отечества (возлагать цветы к обелискам, памятникам и др.).

Научить ориентироваться в окружающем мире по знакам и символам. Развивать умение использовать планы-схемы для прохождения простых безопасных маршрутов в своем микрорайоне («Найди дорогу из детского сада к ближайшей остановке», «Покажи дорогу из дома в школу», «Найди место происшествия» и др.). Поощрять умение детей задавать вопросы по картам, схемам, маршруту, расписанию, неизвестным дорожным знакам.

Развивать представления о трудовой деятельности посредством татарских народных сказок («С ремеслом не пропадешь, без ремесла не проживешь», «Завещание», «Золотые песчинки» и др.). Формировать представления о некоторых современных профессиях (программист, стилист, инженер-нефтяник и др.), вызвать желание стать хорошим специалистом.

Познакомить детей со строительством дорог, железнодорожных путей, с техническими машинами специального назначения, с профессиональной деятельностью строителей. Акцентировать внимание детей на происходящие изменения и их влияние на безопасность движения (от качества дорог зависит безопасность движения).

Побуждать детей к процессу обеспечения личной безопасности (самосохранению) в условиях ускоряющегося жизненного ритма на дорогах.

РЕЧЕВОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Речевое развитие» основными задачами образовательной деятельности является создание условий для формирования основы речевой и языковой культуры, совершенствования разных сторон речи ребенка, приобщения его к культуре чтения художественной литературы.

В сфере совершенствования разных сторон речи ребенка

Обеспечить полное овладение русскоязычными детьми лексическим объемом,

предусмотренным УМК «Татарча сөйләшәбез», не менее 167 слов, обогащать речь смысловым содержанием. В процессе целенаправленного обучения активизировать употребление новых слов в различных фразовых конструкциях. Развивать устойчивый интерес русскоязычных детей к изучению татарского языка. Создавать ситуацию успеха.

Посредством использования современных методов обучения (методы развивающего обучения, метод звуковых ассоциаций, Сингапурский метод), технологии проектирования «Мы теперь большими стали, скоро в школу мы пойдём», информационно-коммуникационных технологий, аудио записей, анимационных сюжетов, мультипликационной и видеопродукции, режиссёрских и дидактических игр активизировать в речи слова, обозначающие предмет, его признак, действие. Формировать элементарные навыки построения несложных повествовательных и вопросительных предложений.

Продолжать работу в рабочих тетрадях, добиваться четкого выполнения инструкции. Формировать предпосылки учебной деятельности.

Опираясь на технологию ТРИЗ, способствовать развитию умения составлять небольшие рассказы (3-8 предложений) про себя, по серии ситуативных картинок с одним действующим лицом, сюжетной картинке, из личных наблюдений. Поощрять переход от двусловных к многословным высказываниям на татарском языке.

Учить детей не только отдельным речевым действиям, но также умению ориентироваться в ситуации общения и самостоятельно находить речевое решение в новых условиях, выбирая для этого соответствующие слова и грамматические средства. Правильно пользоваться системой окончаний для согласования слов в предложении. Способствовать точной передаче мыслей в речи, развивать речевой самоконтроль.

Погружать детей в языковую среду, давать возможность прислушиваться к речи собеседника, говорящего на татарском языке в реальной обстановке, стремиться понять (или догадаться) о чем он говорит, вступать в диалог и поддерживать его, достигать коммуникативной цели при ограниченном владении татарским языком. Поощрять применение знаний в реальной языковой среде.

Осуществлять коммуникативно-деятельностный подход к развитию речи русскоязычных детей. Поощрять стремление использовать виды татарского народного фольклора, наиболее употребительные слова и выражения в специфически детских видах деятельности, в повседневном общении.

Предоставлять детям возможность прослушивать песни, попеть, поводить хороводы, посмотреть сборник мультфильмов «В стране сказок» по мотивам произведений А. Алиша студии «Татармультфильм», телепередач «Поем и учим татарский язык», «Күчтәнэч» и получить удовлетворение от познавательной и творческой активности. Закладывать основы языковой культуры, культуры общения и деятельности.

Предоставлять детям возможность рассказывать стихотворения в Международный день родного языка, на конкурсе чтецов, литературном вечере. Формировать интонационную выразительность речи. Дать возможность испытать чувство радости от очередного выступления.

Упражнять детей в переводе предложений с русского языка на татарский, активизировать память.

Осуществлять мониторинг устойчивости навыков общения на татарском языке в новых для русскоязычного ребенка коммуникативных ситуациях.

Помочь осуществлять обмен высказываниями-репликами, учитывая их содержательную и конструктивную связь. Развивать способность к планированию своих и прогнозированию чужих речевых высказываний в пределах диалога. Способствовать переходу от мини-диалогов к развернутым формам диалогической и монологической речи.

Подготовить детей к дальнейшему, более осознанному изучению татарского языка.

В сфере приобщения детей к культуре чтения литературных произведений

Расширять круг детского чтения изданиями художественного, познавательного, энциклопедического характера. Расширять знания детей о книге как результате деятельности писателя (поэта), художника и работников типографии.

Познакомить с отличительными особенностями сказки, рассказа, стихотворения. Развивать стремление понять содержание произведения, оценить действия и поступки литературных героев,

придумать свои версии происходящего.

Способствовать положительному реагированию на предложение чтения произведений больших форм (чтение с продолжением). Формировать потребность ежедневного обращения к детской художественной литературе.

Учить составлению комбинированных связных высказываний (сочетание описательных и повествовательных монологов, включение диалогов), составлению плана собственных высказываний и выдерживанию его в процессе рассказывания. Создавать условия для приобретения опыта эмоциональной передачи содержания некоторых прозаических текстов, выразительного чтения наизусть коротких стихотворений, участия в музыкальной драматизации татарских сказок.

Используя сказки народов Поволжья, развивать формы воображения, в основе которых лежит интерпретация литературного образа.

Развивать интерес к татарскому устному народному творчеству. Приобщать к словесному искусству, стимулируя проявления детьми собственного литературного опыта, сохраняя при этом основные особенности стиля и жанра.

Познакомить с татарским народным юмором («Два лентяя», «Ответ иголки» и др.). Развивать чувство юмора.

Помочь родителям в организации условий для чтения ребенком, рекомендовать посещение книжных выставок, ярмарок, просмотра спектаклей для юных зрителей в ТГАТ им. Г. Камала: «Деревенский пес Акбай» (Т. Миннуллин), «Игра с монстриком» (И. Зайниев) и др.

ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ

В области «Физическое развитие» основными задачами образовательной деятельности являются создание условий для становления у детей ценностей здорового образа жизни; развития представления о своем теле и своих физических возможностях; приобретения двигательного опыта и совершенствования двигательной активности; формирования начальных представлений о некоторых видах спорта, овладения подвижными играми с правилами.

В сфере становления у детей ценностей здорового образа жизни

Обеспечивать сохранение и укрепление физического и психического здоровья детей. Формировать сенсомоторную координацию на уровне крупной, средней, мелкой моторики. Добиваться активного выполнения перекрестных движений, способствующих развитию межполушарного взаимодействия.

Укреплять мышечный корсет ребенка, формировать рефлекс правильной осанки.

Обеспечивать оптимальную двигательную активность посредством участия детей в целевых прогулках, экскурсиях по городу (селу), туристических походах.

Осуществлять закаливание детского организма, учитывая тип и вид образовательной организации, имеющиеся условия, наполняемость группы, особенности физического развития и состояния здоровья детей, климатические и сезонные особенности региона. Расширять знания детей о правилах и видах закаливания, о пользе закаливающих процедур.

Расширять представления детей о рациональном питании (не переедать, не злоупотреблять сладкими, мучными, жирными продуктами, фастфудом). Способствовать соблюдению элементарных правил здорового питания.

Познакомить с мучными национальными изделиями, которые подаются к чаю: губадия с яйцом, рисом и изюмом, кабартма, баурсак, талкыш-калеве, чак-чак, кош теле (хворост). Рассказать о национальных особенностях приема пищи. Дать детям возможность решить, в каких объемах можно употреблять мучные изделия.

Познакомить детей с известными за пределами республики лечебно-профилактическими здравницами и санаториями («Васильевский», «Сосновый бор», «Крутушка», «Бакирово», «Санта» и др.).

Создавать возможности для активного участия детей в оздоровительных мероприятиях.

В сфере совершенствования двигательной активности детей, развития представлений о своем теле и своих физических возможностях, формировании начальных представлений о

спорте

Удовлетворять естественную потребность детей в движении.

Совершенствовать технику езды на двухколесном велосипеде с разной скоростью, с изменением темпа, по кругу, по дорожке. Учить реагировать на дорожную ситуацию, вовремя притормозить, остановиться в обозначенном месте. Познакомить с понятием «тормозной путь». Способствовать формированию навыков, направленных на поддержание собственного здоровья и безопасности.

Предоставлять детям возможность кататься на самокате (на правой и левой ноге, по прямой, по кругу, с поворотами), скейтбордах, роликовых коньках. Доставлять детям радость от движения. Инструктировать детей об использовании средств защиты от травм (шлем, перчатки, наколенники, налокотники).

Предоставлять детям возможность кататься на лыжах, коньках, играть в хоккей. Заинтересовать детей занятиями зимними видами спорта.

Поддерживать самостоятельную организацию детьми игр народов Поволжья. Способствовать получению детьми положительных эмоций от двигательной активности. Поощрять умение справедливо оценивать результаты игры.

Поощрять умение варьировать и комбинировать татарские подвижные игры.

Создавать возможности для активного участия детей в играх-соревнованиях на национальном празднике «Сабантуй»: «Перетягивание палки», «Перетягивание каната», «Бой с мешками» и др.

Познакомить с национальным видом спорта – «борьба на поясах» (кэряш).

Формировать представление о значении спорта в жизни человека. Поддерживать определенные достижения в области физической культуры и спорта.

3. Организационный раздел

3.1. Общий режим дня воспитанников на холодный период с 1 сентября 2021 г. по 31 мая 2022 г.

Режим дня подготовительной к школе группы (6-7 лет)

Вид деятельности	Время в режиме дня
Прием детей, свободная игра, самостоятельная деятельность детей	6.00 – 8.20
Утренняя гимнастика	8.20 - 8.30
Гигиенические процедуры, подготовка к завтраку, завтрак	8.30 – 8.45
Игры, самостоятельная деятельность детей	8.45 – 9.00
Организованная образовательная деятельность (включая перерывы по 10 минут)	9.00 – 10.50
Гигиенические процедуры, подготовка к прогулке	10.50 – 11.00
Прогулка	11.00 – 12.30
Возвращение с прогулки, самостоятельная деятельность	12.30 – 12.40
Подготовка к обеду, обед	12.40 – 13.00
Подготовка ко сну, дневной сон	13.00 – 15.00
Постепенный подъем, самостоятельная деятельность	15.00 – 15.15
Полдник	15.15 – 15.30
Индивидуальная работа, игры, самостоятельная деятельность детей под наблюдением воспитателя, кружковая работа	15.30 – 16.00
Гигиенические процедуры, подготовка к вечерней прогулке	16.00– 16.15
Прогулка, уход детей домой	16.15-18.00

3.2 Сетка организованной образовательной деятельности на 2021-2022 учебный год

	Подготовительная группа (6-7 лет)
Утренняя гимнастика	8.30-8.40
Понедельник	1. 9.00-9.30 Рисование 2. 9.40-10.10 Речевое развитие 3. 10.20-10.50 Физкультура в помещении
Вторник	1. 9.00-9.30 Ознакомление с окружающим миром(основы науки и естествознания) 2. 9.40- 10.10 Математическое развитие
Среда	1. 9.00-9.30 Математическое развитие 2. 9.40-10.10 Обучение русс.яз 3. 10.20-10.50 Физкультура в помещении
Четверг	1. 9.00-9.30 Развитие речи 2. 9.40-10.10 Музыка 3. 10.20-10.50 Физическая культура (на воздухе)
Пятница	1. 9.00 – 9.30 Лепка/ Аппликация/Ручной труд

	2.10.20-10.50 Музыка 3.15.45.-16.10 Русский язык
Длительность	30 минут
Количество	14 занятий

3.3. Учебный план
Подготовительная к школе группа

Образовательная область	Базовый вид деятельности	Периодичность	Продолжительность	
			1 занятие	Всего в неделю
Физическое развитие	Физическая культура в зале	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
	Физическая культура на прогулке	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
Познавательное развитие	ФЦКМ Ознакомление с окружающим	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	ФЭМП	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
	Познавательно-исследовательская деятельность	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Речевое развитие	Обучение грамоте	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	Развитие речи	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	Восприятие художественной литературы	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
	Русский язык	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
Художественно-эстетическое развитие	Музыка	2 раза в неделю	30 минут	60 минут
	Рисование	1 раз в неделю	30 минут	30 минут
	Лепка	1 раз в 2 недели	30 минут	30 минут
	Аппликация	1 раз в 2 недели	30 минут	
	Конструирование	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Социально-коммуникативное развитие	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов			
Итого	14 занятий		420 минут – 7ч.	
Организация дополнительного образования	«Веселые ритмы»	2 раза в неделю	60 минут	
Итого	16 занятий	480 минут – 8.		
В месяц	64 занятий	1920 минут – 32 ч.		
В год	576 занятий	17280 минут – 288 ч.		

3.4. Социальный паспорт группы

Критерии	Доля семей от общего количества Детей ДОО(%)
Общее количество детей 21, из них проживающие:	
в полной семье	20
неполной семье	1
многодетной семье	7
проблемной семье	0
семье с опекуном	0
этнической семье	0

Образовательная деятельность в ходе режимных моментов	
Утренняя гимнастика	ежедневно
Комплексы закаливающих процедур	ежедневно
Гигиенические процедуры	ежедневно
Ситуативные беседы при проведении режимных моментов	ежедневно
Чтение художественной литературы	ежедневно
Дежурство	ежедневно
Прогулка	ежедневно
Самостоятельная деятельность детей	
Игра	ежедневно
Самостоятельная деятельность детей в центрах (уголках) развития	ежедневно

3.5. Особенности традиционных мероприятий, праздников

Цель: построение воспитательно–образовательного процесса, направленного на обеспечение единства воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач, с учетом интеграции на необходимом и достаточном материале, максимально приближаясь к разумному «минимуму» с учетом контингента воспитанников, их индивидуальных и возрастных особенностей, социального заказа родителей.

Организационной основой реализации комплексно-тематического принципа построения программы являются примерные темы (праздники, события, проекты), которые ориентированы на все направления развития ребенка дошкольного возраста и посвящены различным сторонам человеческого бытия, а так же вызывают личностный интерес детей к:

- Явлениям нравственной жизни ребенка
- Окружающей природе
- Миру искусства и литературы
- Традиционным для семьи, общества и государства праздничным событиям
- Событиям, формирующим чувства и др.
- Сезонным явлениям
- Народной культуре и традициям.

Тематический принцип построения образовательного процесса позволил ввести региональные и культурные компоненты.

Традиции группы

Досуги и праздники	Сроки	Цели и формы реализации
«День знаний»	1 Сентября	<p>Развивать у детей познавательную мотивацию, интерес к школе, формировать дружеские, доброжелательные отношения между детьми. Формировать положительное отношение к школе, к профессиям учителя, воспитателя.</p> <p>-беседы: о родном городе, о республике, о будущем школьнике, что он должен уметь.</p> <p>-Экскурсия на территорию школы.</p> <p>-Наблюдения</p> <p>-Отгадывание загадок</p> <p>Ср игры, д/и и р/и. Спортивные развлечения.</p> <p>-Праздник «День знаний»</p>
«Золотая осень»	Октябрь	<p>Расширять представления детей об осени. Развивать умение устанавливать простейшие связи между явлениями живой и неживой природы, вести сезонные наблюдения. Расширять представления о сельскохозяйственных профессиях. Расширять знания об овощах и фруктах.</p> <p>-Выставка «Дары осени»</p> <p>-Выставка детских рисунков «Золотая осень»</p> <p>-Развлечение игры и забавы на воздухе «Осенние деньки»</p> <p>-сюжетно-ролевые игры</p> <p>-Составление осеннего гербария в альбом.</p>
«День мамы»	Ноябрь	<p>Воспитание чувства любви и уважения к матери, желания помогать ей, заботиться о ней.</p> <p>- Выставка портретов «Моя мама»</p> <p>Развлечение</p>
«Новогодние приключения»	Декабрь	<p>Формирование представлений о Новом годе как веселом и добром празднике, как начале календарного года. Формирование умений доставлять радость близким и благодарить за новогодние сюрпризы и подарки.</p> <p>Выставка рисунков детей на праздничную тематику</p> <p>- Утренник посвященный встрече Нового года</p>
«Суанасы» (инсценировка)	Январь	<p>Расширять представления детей о героях татарских сказок</p> <p>-Рассматривание картин, иллюстраций.</p> <p>-Выставка рисунков сказки Г.Тукая «Суанасы»</p>
«День Защитника Отечества»	Февраль	<p>Формирование первичных представлений о Российской армии, о мужчинах как защитниках «малой» и «большой» Родины.</p> <p>-Выставка детского творчества «Мы защитники Отечества»</p> <p>-Развлечение «Мы – солдаты»</p> <p>-Праздник «День защитника Отечества»</p> <p>-сюжетно ролевая игра «Семья», «Пограничники»</p> <p>-беседы, ситуативные разговоры по теме праздника.</p> <p>-разучивание стихов по теме праздника</p> <p>-мастерская «Изготовление подарков для пап и дедушек»</p> <p>-подвижные и спортивные игры, эстафеты, конкурсы,</p>

		<p>соревнования.</p> <p>-слушание и исполнение военных и патриотических песен, исполнение танцев.</p>
«Весенний праздник любимой мамочке»	для Март	<p>Воспитание чувства любви и уважения к женщинам, желание помогать им, заботиться о них.</p> <p>Дать представление об истории праздника, о том как женщины боролись за свои права.</p> <p>Развивать речь, развивать способность определять эмоциональное состояние.</p> <p>-Утренник, посвященный международному женскому дню</p> <p>-изготовление подарков для мам</p>
«Навруз»	Март	<p>Познакомить детей с национальным праздником «<i>Навруз</i>»</p> <p>Сформировать представление о народных праздниках наших предков, с его историей и значением в жизни народа. Развивать интерес к быту и культуре татарского народа. Воспитывать межнациональную дружбу.</p>
«Г.Тукай наших сердцах»	в Апрель	<p>Расширить и обобщить знания детей о великом татарском поэте Г.Тукая – через разные виды деятельности</p> <p>Вспомнить знакомые произведения этого автора. Чтение, разучивание и инсценировка его произведений. Учить детей выразительно читать наизусть стихотворение, понимать и воспроизводить образный язык; формировать навыки выразительного чтения. Воспитывать интерес к литературе. Через игры, песни сказки воспитывать чувства патриотизма, любовь к родному краю, уважение к его культурному наследию</p>
«Сабантуй»	Июнь	<p>Продолжать знакомить детей с традициями и обычаями татарского народа: дать представления о празднике сабантуй, вызвать интерес и желание участвовать в состязаниях;</p> <p>Способствовать развитию физических качеств у детей: ловкость, сила, быстрота, удовлетворять потребность детей в двигательной активности.</p>
«День семьи»	Июль	<p>Развитие семейного творчества и сотрудничества семьи и детского сада, воспитание у детей чувства любви и уважения к родителям, гордости за свою семью. Формирование у детей представления о семье, как о людях, которые любят друг друга, заботятся друг о друге.</p> <p>Музыкальное сопровождение: магнитофон, музыкальные записи для детских номеров и для фона</p>
«Знатоки правил дорожного движения»	Август	<p>Совершенствовать представления о безопасном поведении на дорогах. Закрепить знания о значении сигналов светофора, дорожных знаков и видов транспортных средств. Развивать внимание, быстроту реакции, вызвать эмоциональный отклик.</p>

3.6. Работа с родителями воспитанников

Перспективный план родительских собраний на 2021-2022 учебный год в подготовительной к школе группе

Темы	Месяц	Ответственные
Организационное родительское собрание «Что должен знать ребенок 6-7 лет», «Как подготовить детей к школе»	Сентябрь	Воспитатели
«Здоровом теле-здоровый дух»	Декабрь	Воспитатели
«Роль семьи в воспитании детей»	Май	Воспитатели

Перспективный план смотр-конкурса среди родителей и детей на 2021 -2022 учебный год в подготовительной к школе группе

№	Тема конкурса	Сроки	Ответственный
1	«Маскарад букв» поделки	апрель	воспитатели

Перспективный план выставки совместного творчества родителей

№	Тема выставки	Сроки	Ответственный
1	Достпримичательности родного города» фотовыставка	октябрь	воспитатели

2021-2022 нче уку елына мәктәпкә эзерлек төркеменен ата-аналар өчен мастер-класс үткәрүнен еллык перспектив эш планы

№	Мастер-классның темасы	Вақыты	Жаваплы
I квартал	“Бәхет кошы” оригами ысулы белән ясау.	октябрь	Тәрбиячеләр
II квартал	“Авазларны уйнатып” укырга өйрәтү методикасы	декабрь	Тәрбиячеләр
III квартал	“Әниемә бүлгем”	март	Тәрбиячеләр
IV квартал	“Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юл йөрү кагыйдәләрен өйрәтүдә уен технологияләре”	июнь	Тәрбиячеләр

3.7. Программно-методическое обеспечение программы

№ п/н	Образовательная область по ФГОС ДО	Группа/возраст	Педагогические методики, технологии
1	Физическое развитие	6-7 лет	Л.И. Пензулаева «Физическая культура в детском» саду 6-7 лет

			З.М.Зарипова, Р.С. Исаева “Үстерешле уеннар” “Уйный, уйный үсәбез”, Татарстан китап нәшрияте. Н.Е. Веракса «От рождения до школы» М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2015.
2	Социально коммуникативное развитие	6-7 лет	Л.А.Парамонова, “Развивающие занятия с детьми», К.В.Закирова, Р.А. Борханова “Воспитание и обучение в детском саду” Н.Е. Веракса «От рождения до школы»
3	Познавательное развитие	6-7 лет	Л.Г.Петерсон “Раз-ступенька, два-ступенька” С.Н. Николаева “Юный эколог” “Обучения детей дошкольного возраста правилам безопасного поведения на дорогах” Н.Е. Веракса «От рождения до школы» И.А.Лыкова «Конструирование в детском саду»
4	Речевое развитие	6-7 лет	З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” Шәехова Р.К. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” С.М.Гаффарова, Г.З.Гарафиева «Изучаем русский язык» К.В.Закирова «На поляне детства» Н.Е. Веракса «От рождения до школы»
5	Художественно эстетическое развитие	6-7 лет	Т.С.Комарова “Изобразительная деятельность в детском саду” 6-7 лет Л.А.Парамонова “Развивающие занятия с детьми», Д.Н.Колдина “Рисование с детьми 6-7 лет” Н.Е. Веракса «От рождения до школы»

3.6. Организация предметно- пространственной среды

1. Символика РФ и РТ (герб, флаг).
2. Портрет Президента РФ и РТ (в папке).
3.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
4. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, иллюстрации).
5. Информационный и наглядный материал о столице РТ г. Казани.
6. Информационный и наглядный материал о РТ (города-5, их достопримечательности, животный и природный мир).
7. Информационный и наглядный материал о России, Башкортостане, Чувашии, Удмуртии, Мари-Эл, Мордовия: (образцы орнаментов для ИЗО деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ)
8. Портреты татарских писателей, их произведения (по программе). Татарские народные сказки.
9. Материал о композиторах, художниках РТ, их репродукции.
10. Материал по декоративно-прикладному искусству татар (7 элементов орнамента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак - пион - чалмабаш,

<p>- шиповник – гөлжимеш; - зигзаг – борма, Кружева – челтәрбаш; (Кожа, украшения, керамика, вышивка).</p>	
<p>11. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры).</p>	
<p>Материалы</p>	
<p>по обучению детей татарской национальности родному языку – УМК для детей 5-6 лет “Туган телдә сөйләшәбез” (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Ж.</p>	
<p>1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 5-6 лет.</p>	
<p>2. Иллюстрации, картины к УМК.</p>	
<p>3. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК.</p>	
<p>Материалы</p>	
<p>по обучению детей татарской национальности русскому языку – УМК для детей 6-7 лет “Изучаем русский язык” Гаффарова С.М.</p>	
<p>1. Иллюстрации, картины к УМК.</p>	
<p>2. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК.</p>	
<p>3. Рабочие тетради для детей 6-7 лет.</p>	
<p>Материалы</p>	
<p>по подготовке к обучению грамоте детей татарской национальности – УМК для детей 6-7 лет “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” (Азбука для дошкольников), Шаехова Р.К.</p>	
<p>4. Рабочие тетради для детей 6-7 лет, I, II части “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” (Азбука для дошкольников), Шаехова Р.К.</p>	
<p>Познавательное развитие</p>	
<p>Дидактические пособия и Игрушки</p>	<p>Наборы для классификаций и совершенствования сенсорики (цвет, форма, размер, тактильные ощущения и пр.), пазлы, мозаики, домино, настольно-печатные игры, в том числе краеведческого содержания, экологической направленности. Головоломки, интеллектуальные игры (шашки). Наглядные пособия, календари (настенные, настольные), иллюстрации художников.</p>
<p>Строительные материалы и конструкторы</p>	<p>Разнообразные строительные наборы, конструкторы «Строитель», «Лего».</p>
<p>Средства ИКТ</p>	<p>Компьютер (ноутбук), демонстрационные материалы и развивающие программы.</p>
<p>Речевое развитие</p>	
<p>Библиотека, аудиотека</p>	<p>Книги со сказками, рассказами, стихами, с иллюстрациями разных художников; детские журналы и энциклопедии.</p>
<p>Художественно-эстетическое развитие</p>	
<p>Материалы и оборудование для художественно-продуктивной деятельности</p>	<p>Мольберты, карандаши цветные (12 цветов) и простые, кисти беличьи (для каждого ребенка), краски гуашь (8-12 цветов) и акварель, палитры детские, стаканчики для воды, подставки под кисти, ножницы для ручного труда, клей, клеевые кисти, пластилин, бумага (белая, цветная, тонированная), картон, стеки, геометрические тела, предметы для натуры (игрушки, комнатные растения, муляжи овощей и фруктов, предметы</p>

	быта, дизайн-изделия). Нетрадиционные материалы: природный материал, разноцветные шнурки, шерстяные нитки, пуговицы, бусины, бисер, ватные палочки.
Музыкальное оборудование и игрушки	Бубенцы и колокольчики, деревянные ложки, бубны, гармошка, балалайки, металлофоны, дудки.
Физическое развитие	
Физкультурное оборудование	Мячи разных размеров, кегли, колецбросы, скакалки, обручи, флажки, кубики пластмассовые 5х5см платочки, ленточки, мешочки с песком.

